TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 9 (114) TORONTO, Ontario, 1952 m. Vasario (February) mėn. 28 d. Kaina 10¢

KL BENDRUOMENĖS REIKALAIS

Renkame Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybą, kuri sudarys bendruomenės vykdomuosius organus. Iki kandidatų statymo pabaigos beliko vos kelios dienos.

Tai didelis įvykis Lietuvių tautos, o ypač išeivijos, gyvenime. Tai didelė mintis sucementuoti visą mūsų išeiviją į vieną šeimą. Tai nėra pastangos ją suvienodinti, suniveliuoti, bet sujungti į vieną vienetą tautiniams uždaviniams vykdyti, visiškai nepaliečiant esamos, paties gyvenimo suformuotos struktūros. PLB nieko nenaikina, bet apvainikuoja vienu organu, sudaro vadovybę visiems tiems uždaviniams vykdyti, kurie yra bendri visiems, visokių profesijų ir verslų, visokių politinių nusistatymų bei visokių pasaulėžiūrų lietuviams. Tai nėra nauja organizacija su įsirašančiais nariais. Lietuvių bendruomenė nuo seno yra, sujungta bendro lietuviško jausmo. Tik lig šiol ji buvo neorganizuota, be vadovybės. Dabar sudaroma toji vadovybė. Ne bendruomenė kuriama, bet esamai bendruomenei sudaromi organai — centriniai ir sritiniai.

Kaip šie organai funkcijonuos, priklausys nuo mūsų pačių. Daug kur jiems gal nebus lengva, dažnai sunkiau negu senųjų, jau įsigyvenusių, į gyvenimą šaknis suleidusių organizacijų vadovybėms. Bet taip beabejo bus tik iš pradžių. Mes tikim, kad netrukus tai bus patys pajėgiausi organai, pats pajėgiausias mūsų gyvenimo veiksnys. O kad taip ištikrųjų būtų, kad kuo greičiau šito pasiektume, mums visiems reikia įsisąmoninti, reikia suprasti, kokie dideli uždaviniai šių naujųjų organų laukia, reikia bendruomeninio gyvenimo mintį supopuliarinti.

Deja, mes Kanados lietuviai šito supratimo stokojame. O yra tam ir suprantamų priežasčių.

Bendruomeninius tvarkomuosius bei valdomuosius organus kurti mes pradėjome pirmieji, o atsilikome paskutiniais. Jau trečius metus juos kuriame. Per tą laiką jau susitvarkė veik visų kraštų lietuviai. Įklimpę su organizaciniais nesklandumais, mes nebe tiek galvojame apie pačios bendruomenės sutvarkymą, apie bendruomeninius organus ir jų uždavinius, bet greičiau tik apie tą bėdą, kaip iš organizacinės makalynės išklampoti. Mums jau nebe taip rūpi sukurti organus ir nustatyti jiems uždavinius, kaip rūpi numesti į šalį tą visą klapatą, į kurį įklampino pats organizavimasis. O taip neturėtų būti. Mes tikim, kad visos machinacijos jau pasibaigė. Kelias jau nustatytas ir jokio klajojimo nebegali būti. Anas poros su viršum metų bėdas ir apsivylimus turime pamiršti ir grįžti prie tų minčių, su kuriomis darbas buvo pradėtas. Rinkimai praeis, organai atsiras, tad reikia pradėti apie juos galvoti ir kalbėti.

Pageidavimų dėl būsimųjų bendruomenės organų darbų ir uždavinių buvo jau daug reikšta. Tačiau tik prabėgom, juos prisimenant tik apgailestaujant, kad tokių organų neturime, arba riejantis dėl užvilkinimo. Dabar pats laikas panagrinėti tą reikalą iš pat pagrindų ir iškelti konstruktyvių minčių. Negalime visko palikti vien tiems, kurie bus išrinkti į Tarybą ar vykdomuosius organus. Reikia manyti, kad bus renkami patys tinkamiausi ir išmintingiausi, tačiau niekas neturi visos išminties monopolio. O be to, tai mūsų visų reikalas, visi turim savų sielvartų ir pageidavimų. Visa tai turi būti iš anksto iškelta, apsvarstyta ir išdiskutuota spaudoje ir susirinkimuose.

Pagaliau yra dar didelis dalykas, kad bendruomenės organų reikalą įsisąmonintų ir vienodai suprastų visa mūsų visuomenė. Tai bus laidas tų organų veiklos sekmingumo. Kai visuomenė vienodai supras bendruomenės organų pobūdį, bus mažiau klaidžiojimų vertinant jų darbus.

Taigi, metę organizacinių negerovių sielvartus, grįžkime prie pačios bendruomeninio tvarkymosi esmės. Populiarinkime ją visais būdais ir visais keliais, kad ištikrųjų pajėgtume sudaryti tikrą Kanados Lietuvių Bendruomenę su veiksmingais organais.

Amerikos Lietuvių delegacija pas JAV prezidentą

Apie tai mūsų jau buvo rašyta pereitame "TŽ" Nr. Nuotraukoje — lietuvių delegacija su JAV prezidentu, kuris drauge su Amerikos Lietuvių Informacijos Centro vedėja p-le Marijona Kižyte laiko dovaną — gintarinį laivelį. Kiti delegacijos nariai, iš kairės į dešinę: Wm. T. Kvetkas, Dr. P. Grigaitis, ALT sekretorius; už jo A. S. Trečiokas, M. Vaidyla, ALT iždininkas; adv. J. J. Grigalius, L. Šimutis, ALT pirmininkas, teisėjas Wm. F. Laukaitis, P. Dargis ir L. Pivaronas.

SAVAITĖS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atlanto Sąjungos konferencija Lisabonoje pasaulio dėmesį patraukė į Europą. Jai pirmininkauja Kanados užsienių r. min. Pearson, pirmą kartą dalyvauja ir Turkija su Graikija. Svarbiausias uždavinys šios konferencijos popiery užplanuotą armiją paversti realia lauko armija. Kadangi Europos gynimas be Vokietijos neįmanomas, tai daug dėmesio skiriama jai. Po konferencijų Londone bei pasitarimų su kancleriu Adenaueriu (žiūr. atskirai) šis reikalas taip pat išspręstas. Nutarta sukurti bendrą armiją apie 2 milijonus karių, įskaitant ir 12 vokiečių divizijų, Vokietijos į Atlanto Sąjunga tiesiogiai neįjungiant. Ji įjungiama į vad. Europos armiją kartu su Prancūzija, Italija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgu ir tik kaip narys šio vieneto bus pajungta Eisenhowerio štabui. Prancūzija aprimo, nes visoje Europos gynimo organizacijoje vokiečių 1746 sprausminiai lėktuvai, 4 šarvuočių ir 8 pėstininkų divizijos stovės prieš 6000 lėktuvų ir 43 divizijas kitų 5 valstybių, įeinančių į aną organizaciją ir prieš visų kitų Atlanto Sąjungos narių pajėgas. Be to, karinė pramonė bus palikta sąjungininkų priežiūroje. Vokietija savo kariuomenę galės pradėti verbuoti po to, kai visos 6 valstybės nutarimą ratifikuos. Kelias tam paruoštas. V. Vokietija jau sutiko ginklavimosi reikalams skirti 10.200.000.000 markių, tad laukiama, kad sąjungininkai tuojaus paskelbs okupacinės padėties Vokietijoje pabaigą. Visos Atlanto Sąjungos ginklavimuisi numatoma sunaudoti 300 bilijonų dolerių.

Nedviprasmiški užsimojimai labai nepatinka Sov. Rusijai. Ji dabar užsimojo skaldyti Atlanto Sąjungą, pasiūlydama naują regijoninį junginį—neutralią Skandinavijos sąjungą, į kurią kviečia Švediją, Norvegiją, Daniją ir leidžia dėtis Suomijai, kuriai anksčiau tai draudė. Tuo būdu Sov. Rusija nori iš Atlanto S-gos ištraukti Norvegiją ir Daniją. Šiųjų reakcijos dar negirdėti.

Egipto byloje dar šią savaitę laukiama prasidedant derybų. Čia jau iš anksto pasiekta kompromiso. Egiptas atsisakė reikalavimo, kad britai pasitrauktų iš Sueso zonos prieš derybas, o Britai paskelbė sutiksią pasitraukti, jei bus sudaryta Vid. Rytų prieš sovietų agresiją nukreipta sąjunga su jau anksčiau pasiūlytu 5 valst. štabu ir jei šitos organizacijos bazė bus sukurta Sueso kanalo zonoje, t.y. jei Britai savo postus galės jai perduoti. Prie šios organizacijos turėtų priklausyti visos arabų valstybės ir Izraelis. Britai taip pat sutinka pripažinti Egiptui Sudaną, bet reikalauja, kad ten vis dėlto būtų pravestas plebiscitas.

Irano naftos byla dabar svarstoma Londone. Tarptaut. Banko delegacija su Irano vyriausybe sutarė pasiūlyti kažkokią išeitį naftos gamybai atnaujinti ir atvyko dėl to derėtis į Londoną. Irane derybų pagrindu buvo T. Banko siūlymas, kol konfliktas bus išspręstas, gamybą atnaujinti jo priežiūroje. Kaip sutarta, neskelbiama. Britai tai vertina labai skeptiškai, nes tai reikštų, kad jų vietą užims amerikiečiai. Sprendimas bus padarytas šią savaitę grįžus iš Lisabonos Edenui.

Korėjos derybose vis tebesitampoma su paliaubinės konferencijos, paliaubų meto priežiūros organo, belaisvių pasikeitimo ir karinių statybų sulaikymo klausimais. Didelė kliūtis yra kom. reikalavimas į priežiūros komisiją įjungti Sov. Rusiją, kurios JT nelaiko neutralia.

Pastaruoju metu paskelbta, kad partizaninius dalinius ir JT visą laiką turėjo už kom. linijų. JAV [illegible]ngvinti sau naštą, organizuoja ir apmoko pietų korėjiečius. Jau esą 12-13 divizijų, apie 150.000 karių. Divizijas papildžius iki pilnos sudėties, būsią 225.000.

Koje saloje laikomi civiliai belaisviai pereitą savaitę buvo pakėlę maištą. Žuvo 1 JAV karys ir 69 kaliniai, sužeista 23 kariai ir 142 kaliniai. Dėl to vedamas tardymas. Karo belaisvių ten nebuvo. Riaušėse iš saloje esančių 5000 kalinių dalyvavo 1500.

— **Vašingtonas.** — JAV laivynas stato galingiausią radijo stotį pasaulyje, kad laivyno vadovybė galėtų susisiekti radijo bangomis su betkurioje pasaulio vietoje esančiais laivyno daliniais. Jau viena 1 mil. vatų stotis įrengta prie Snohomish, Wash. Trys 200 pėdų stulpai pastatyti ant kalvų. Antenos turi 7200 pėdų ilgio.

MANOMA IŠNAUDOTI JAV RINKIMINES NUOTAIKAS

Klaipėdiečiai bėgliai Niujorke ● Vasario 16 minėjimas ● Psichologinio karo konferencija ● Santykiai su rusais ● LŽS susirinkimas.

(Niujorko bendradarbio ALMAUS)

● Trys lietuvių žvejai buvo kelių dienų herojais Niujorko spaudoje. Net konservatyviškiausi laikraščiai po kelis kartus rašė apie juos, dėjo dideles nuotraukas. Praėjusį antradienį jie dalyvavo pirmojoje "Amerikos Balso" televizijos programoje Niujorke, kuri, numatoma, bus perduota ir į užsienio televizijos sistemas. Puikūs Lietuvos vaizdai buvo rodomi filmininkui Motuzui sutikus leisti pasinaudoti savo didžiuliais archyvais. Televizijos programa "We the People" taip pat padarė su jais interview. Trys įvairių charakterių vyrukai: Lionginas Kublickas, inteligentiškas, santūrus, mandagus, Edmundas Paulauskas — energija ir drąsumas ir toks mielas J. Grismanauskas, taip neseniai buvęs Žemaitijoje "kontroliumi", dainininkas ir šposininkas. Visi trys jie tokie lietuviški — ir jų kalba jau skiriasi kažkuo nuo 7-mečių pabėgėlių. Amerika jiems nepadarė taip trenkiančio įspūdžio. Prisiminus Lietuvą, viens pasakė: "Ir dangus ten mėlynesnis", kits pridėjo "Ir saulelė ten šviesesnė", o trečiasis šyptelėjo: "Ir gatvės ten švaresnės". Svečiuosna jie nešoko prie televizijos. Edmundas puolė prie knygų lentynos. Ir visi jie su malonumu prisiminė ir tą turį namuos palikę, ir kitą... Įdomu, kaip Lietuvoje buvo komentuojamas amerikiečių bombonešio "Privateer" numušimas. Su visa šia istorija buvo sustiprinta lietuvių viltis, o Baltija po to dar ilgai glamonėjo ir stūmė į krantą lėktuvo skeveldras... Lietuviams jos buvo lyg relikvijos! Pasakojo, kaip verkė žmonės, klausydami pirmosios "Amerikos Balso" transliacijos... Visi trys jūrininkai entuziastai. Jei čia jiems būtų leista pasilikti, ką pasižadėjo išrūpinti Conn. sen. W. Benton ir kiti, jie labai norėtų tęsti jūrininkystės karjerą, ir, jei galima, lankyti augštąsias mokyklas. Jie nurodė, jog svetimųjų informacija apie Lietuvą dažnai yra neobjektyvi, kaip tai skelbimas apie maištą Vilniaus Eidukevičiaus kombinate (Kas gali drįsti Sovietijoje maištauti taikos metu?), ar kad mongolai masiškai keliami į LTSR. Jie patys plaukia, vietiniai organai stengiasi jų plūdimą sulaikyti. Žinoma, jie liūdnai pastebėjo, dar pora, penkis metus... Gyrėsi buvę pirmūnais, žvejyboje įvykdydavę planą virš normos 180% ir daugiau. Dyvai buvę, kada jie su laiveliu išsikėlę į Elando salą, ir niekaip negalėję rasti jokių Švedijos valstybės organų. Taip saugomasi nuo diversantų. Lietuvoje žmonės neturį neapykantos į kraštą atkeltiems rusams ir kitų tautybių žmonėms. Jie žmonės, kaip žmonės, kiti dar nuoširdesni sovietiškojo komunizmo priešai. Kova prieš rusiškąjį imperializmą sunki, nes žmonės žiūri pirmoje eilėje išlaikyti gyvastį.

● Niujorko lietuviai ar nesupranta ar nesugeba išnaudoti esamų galimybių, pav., nesugeba su visa pompa pravesti ir Nepriklausomybės šventės paminėjimų. Ir šiemet į neskoningą, nešvarią salę kviečiami žymūs kongreso darbuotojai, prašomi laikraščių atstovai. "NY Times", matyt, kažkieno palankumo dėka, atsiuntė savo korespondentą, bet tas ištvėrė neilgiau konsulo Budrio kalbos ir nėrė lauk. Kodėl mes lietuviai negalėjome sujungti visus minėjimus į vieną ir surengti jį, jei ne Waldorf-Astoria, tai bent Town Hall. Kaštai juk būtų nežymiai didesni. Nors lietuvių naujakurių daugiau susirinktų — dabar iš taip spėjamų 35.000 "aktyvių" dalyvavo mažiau 1000! Programa taip pat nevykusiai pravesta. Ir vėl veteranų stumdymasis scenoje, nežinojimas kaip vėliavomis turi būti gerbiami himnai, ar kurioj vietoj privalo būti laikomos valstybių vėliavos! Kalbos buvo pusėtinos. Konsulas Budrys (kurio kalba pateko į svetimųjų spaudą) išnaudojo momentą dar kartą deklaruoti, jog lietuviai niekados laisvu noru į Sovietiją neįsijungė. Paulauskas, J. Audėnas, J. Tysliava iškėlė kitus svarbius kovos aspektus. Žvejai E. Paulauskas ir L. Kublickas sugebėjo šūktelti tėvynėje pasilikusių SOS.

Malonų siurprizą suteikė meninė dalis. Liuberskio choras, nors ir negausus, padarė malonų įspūdį. Gi Vincė Jonuškaitė ir Algirdas Brazys tiesiog sužavėjo. Minėjimo metu buvo surinkta 1369 doleriai.

● Vasario 22 d. respublikono O. K. Armstrong ir Wisc. C. J. Kersten sukviestoj "Psichologinio karo konferencijoj" dalyvavo apie 500 asmenų, jų tarpe 15 latvių, 4 lietuviai (J. Končius, M. Kižytė, A. Trimakas ir V. Rastenis). Buvo norima sugalvoti ir sumoderninti šio karo metodus, bet... vadovaujančių nepakankamas problemų pažinimas ir

(Nukelta į 2 psl.)

Trumpai iš lietuviškųjų organų veiklos

● VLIKo ir VT pirmininkas M. Krupavičius pasiuntė telegrafiškai užuojautą karalienei Elzbietai II dėl karaliaus Jurgio VI mirties ir atskira telegrama pasveikino naująją karalienę.

● Vasario 16 d. proga Vokietijoje per bavarų ir LE radiofonus Miunchene, karinį amerikiečių siųstuvą Stuttgarte, Šiaurės Vakarų Vokietijos ir kitus radijus buvo duodami apie Lietuvą ir jos laisvinimo akciją pranešimai, per kuriuos žodį tarė VLIKo, V Tarybos nariai ir kiti lietuvių veikėjai. Vasario 16 proga VLIKas padarė tradicinį priėmimą Reutlingene, į kurį, be VLIKo ir VT narių, taip pat buvo pakviesti amerikiečių, prancūzų, vokiečių, latvių ir estų atstovai.

Vokiečių radiofonai Vasario 16 d. taip paminėjo: Stuttgarto Suedd. Rundfunk vasario 15 d., penktadienį, serijoje "Von Tag zu Tag" 19.45—20.05 val. transliavo Z. Ivinskio kalbą ir lietuvišką muziką. Vasario 16 d. 21.20-21.30 AFN — American Forces Network — karinis amerikiečių siųstuvas Stuttgarte, davė savo pranešėjo kalbą ir Čiurlionio ansamblio dainų pynę. Radijas Free Europe vasario 16 d. 18.05—18.15 davė vengriškai, čekiškai ir slovakiškai pranešimą apie Lietuvą, o 22.05—22.50 lietuviškų dainų plokštelėse koncertą. Bayrischer Rundfunk Miunhcene vasario 16 d. serijoje "Zeitfunk" davė 18.30-19.00 interview. Hamburgo, Koelno ir kt. radiofonai Vasario 16 d. taip pat paminėjo, dėl programos susitarę su PLB Vokietijos krašto valdyba.

● VLIKą ir VT latvių egzilinių veiksnių vardu Vasario 16 d. proga pasveikino latvių vysk. J. Rancans, drauge visiems lietuviams tremtiniams palinkėdamas juo greičiau atgauti nepriklausomybę.

● Vasario 16 d. 17.30—17.45 bangomis 42,22; 48,39 ir 41,44 Prancūzų Paris radiofonas davė specialią Vasario 16 d. proga emisiją, skirtą į Lietuvą.

● LE Patariamoji Lietuvių Grupė yra sudariusi iš K. Bielinio, M. Tolišiaus ir V. Vaitiekūno Lietuvos sienų studijoms organizuoti komisiją, kuri, bendradarbiaudama su prof. K. Pakštu ir ats. pulk. Andrium, rūpinasi išleisti naują Lietuvos žemėlapį. Taip pat projektuojama išleisti veikalą, kuris etniniu, istoriniu, kultūriniu, juridiniu ir kt. atžvilgiais pateiktų išsamių duomenų Lietuvos teisėms į Mažąją Lietuvą pagrįsti, Lietuvos vakarinei sienai nustatyti ir priešų propagandai atremti. Tai bus stambus kolektyvinis darbas. Imtis iniciatyvos pakviestas prof. Z. Ivinskis. Bendradarbiais numatomi prof. K. Pakštas, A. Mažiulis, M. Tolišius, prof. D. Krivickas ir kt.

● Prie Stuttgarto radiofono suorganizuoti pasikalbėjimai, kur diskutuojami įvairūs dalykai. Juose dalyvauja Rytų ir Vidurio Europos pavergtų tautų atstovai. Vasario 6 d. buvo suruoštos diskusijos mažųjų ir didžiųjų tautų nacionaliniais klausimais, kuriose, išdėstydamas lietuviškas tezes, aktyviai dalyvavo ir prof. Z. Ivinskis.

VLIKo pirm. prel. M. Krupavičius savo žodyje kenčiančiam kraštui per AB Vasario 16 proga užakcentavo reikalą taupyti ir saugoti jėgas, ginklu kovojant žiūrėti, kad ta kova "paimtų mažiausia lietuviškų gyvybių". Saugotis priešo provokacijų, o "kai ateis valanda, VLIKas iškels kovos vėliavą ir su išrikiuotais kovos vyrais žygiuos Jums į pagalbą". Toliau dar sakoma: "VLIK savo pareigas baigs ant Lietuvos ribos, nes valdžia privalo priklausyti tiems, kurie savo žemėje kentėjo ir kovojo su priešu žiauriu už laisvę bei garbę ir savo teises"...

Committee for a Free Europe prezidentas C. D. Jackson Vasario 16 proga atsiuntė Pat. Lietuvių Grupei savo ir Komiteto vardu nuoširdžius sveikinimus. Pasidžiaugęs Grupės veikimu, NCFS prezidentas rašo:

"Aš jaučiu, kad jūsų parodytas pasitikėjimas mūsų kovai dėl taikos, laisvės nuo vergijos ir baimės, ateinančiais mėnesiais susilauks didėjančių vaisių. **Mes niekados nesiliausime siekę atstatyti Lietuvos valstybės nepriklausomybę.**

VOKIETIJA APGINKLUOJAMA

Didžiausia kliūtis Europos armijos sukūrimui yra Prancūzijos ir Vokietijos nepasitikėjimas viena antra. Šitas klausimas buvo vienas iš pagrindinių, svarstytų Londonan susirinkusių politikų karaliaus laidotuvių proga. D. Britanijos, JAV ir Prancūzijos užsienių r. ministeriams susitarus, buvo kalbamasi su V. Vokietijos kancleriu Dr. Adenauer ir pagaliau paskelbtas bendras visų 4 komunikatas. Jame konstatuojama, kad 1) D. Britanija ir JAV pasižadėjo remti Europos gynimo bendruomenę ir neprileisti, kad Vokietija pradėtų dominuoti arba bandytų išardyti kuriamąją armiją; 2) kad apsisaugojus nuo perdidelio Vokietijos apsiginklavimo, ginklų gamybos ribas kiekvienam kraštui nustatys pati bendruomenė; 3) Dr. Adenauer pasižadėjo pravesti nutarimą, kad šiais metais Vokietija prie ginklavimosi prisidės 11.25 bilijonų markių; 4) keturi ministeriai sutarė Lisabonos konferencijoje pasiūlyti, kad tarp Š. Atlanto Sąjungos ir Europos Gynimo Bendruomenės būtų nustatytas pastovių pasitarimų ryšys. Tai ypač reikalinga Vokietijai patenkinti, kuri nepriimama į Š. Atlanto S., bet yra EGB narys. 5) pagaliau sutarta sukurti keturių tarybą, kuri peržiūrės karo nusikaltėlių bylas.

Su šitokiais kompromisais trys didieji išvyko į Lisaboną. Kaip matome, čia yra kompromisinė išeitis iš V. Vokietijos reikalavimų dėl visiškos lygybės bei suverenumo, bet tylomis apeinamas Saaro klausimas.

Maždaug tuo pačiu metu, kai Londone buvo rašomas šis komunikatas, Paryžiuje parlamentas 327 balsais prieš 287 priėmė ministerio pirmininko E. Faure pateiktą rezoliuciją, surištą su pasitikėjimo klausimu, leidžiančią "krašto karines pajėgas įterpti į Europos armiją", betgi su sąlyga, kad Vokietijoj armijos formavimas nebūtų pradėtas anksčiau negu visos prie to privedančios valstybės sutartį bus ratifikavusios. Tai Prancūzijos bandymas apsisaugoti, kad neiškiltų savarankiška Vokietijos armija.

Grįžęs namo, Adenauer pareiškė, kad pagal šį susitarimą Vokietija galės taip pat vykdyti atominių bei bakteriologinių ginklų tyrimus. O Prancūzijos būgštavimas dėl vokiškojo militarizmo esąs be pagrindo. Jis esą kalbėjęsis su Schumanu ir dėl Saaro, kurio likimas negalįs būti išspręstas neatsiklausus pačios tautos.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Šapoka
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusm. $2.50
Kitur: metams $4.50, pusm. $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada - Telef.: EM. 3 - 4265

GYVENIMO DĖSNINGUMAS

Sunku, rodos, kalbėti apie gyvenimo dėsningumą, kai kasdien matome viešajame tautų gyvenime visą eilę kontradikcijų, prieštaravimų.

Tačiau, atrodo, ir tos tautos gyvena tam tikrais savo dėsniais: viena visą laiką nori plėstis, negerbdama kitų laisvės branginimo; antra daugiausia susirūpinusi savo saugumu (tegu niekas jos neliečia, tai ji nieko nekliudys); trečia išdidžiai laikosi laisvės principų sargyboje.

Tas pats ir su atskirais žmonėmis.

Beprasmiškumas

Kai tėvai leidžia vaiką į mokyklą, jie žiūri, ar yra prasmės. Kai pastebi, kad mokykloje vaikas nieko neišmoksta, o dar kai ką ir pamiršta, jie susirūpina ir ieško kokios nors išeities.

Organizacijos taipgi savo eilėje pasistato konkrečius uždavinius. Politinės partijos jungiasi kovai dėl tautos laisvės, meniniai sambūriai veikia pasirinktose meno šakos plotuose, kultūrinės draugijos rūpinasi savo tautos reprezentacija ir vidine savo narių kultūra.

Būtų didelis nesusipratimas, jei chorai vaidintų, teatralai dainuotų, o politikai futbolą spardytų.

Savo prasmę turi kiekvienas žmogus, kiekviena šeima, kiekviena institucija. Jei ji nesuvokiama, tikrai gyvenimas pasidaro beprasmis ir nesuprantamas.

Pasistatytas uždavinys reikalauja ir pastangų, norint jį įvykdyti. Be pastangų, sudėjus rankas sėdint, savaime niekas nepasidaro. Lieka liūnas, stovis vanduo, kuris ilgainiui pradeda gesti.

Beprasmiškumu ne vienas skundžiasi. Neįprastas darbas, naujos sąlygos, svetima krašto dvasia, svetimųjų nesupratimas — vis tai priežastys, kurios nevienam atima norą ko nors siekti, ko nors tikėtis. Prasideda pradžioje rūgimas, kuris toliau dar stiprėja ir beprasmiškumo apniktą žmogų palieka šalia organizuoto ir planingo gyvenimo.

Dėsningumas

Kiekvienas turime savo gyvenimo dėsnių.

Kiekvienas laikosi savo gyvenimo stiliaus ir, bet kur būdamas, tuojau parodo, kas jo praktikuojama, kas tik toleruojama, o kas iš viso atmetama.

Tą dėsningumą reikalinga ryškinti, sąmoninti, kultivuoti. Pajungti jam savo mintis, valią, protą. Apsvarstyti, įsigilinti, padaryti išvadas.

Dėsningai gyvenant ir laikantis pasirinktų principų, susirandama ir prasmė, turinys, net ryžtas.

Kuris tremtyje dieną dirba, o vakarais mokosi, — jis turi savo gyvenimo prasmę. Kuris atliekamą laiką skiria visuomeninei kultūrinei veiklai — jis gyvena turiningą gyvenimą. Toks dėsningai ir savo laiką paskirsto. Nebėra kada jam beprasmiai vaikštinėti ir gandų gaudyti.

Kiekvienas žmogus, nors ir sunkių gyvenimo audrų ištiktas, pamažu atsitiesia, kai vėl ko nors nusitveria. Kai jis savo jėgas ir gabumus paskiria naudingam darbui.

Nebūtų mūsuose skundų beprasmiškumu, jei visi įsijungtume į lietuviškas organizacijas, jei lavintumėmės pamėgtoje srityje, jei skaitytume savą spaudą, savas knygas. Pajustume visi, kad yra aiški mūsų gyvenimo prasmė tremtyje — išlaikyti nesužalotą lietuvišką dvasią, apreikšti ją kitiems kultūrinėmis vertybėmis, atkelbti visiems mūsų tautos nelaimę.

Lietuviško gyvenimo dėsningumas reikalauja neapleisti nei vienos galimos pozicijos, o visas jėgas įkinkyti savo krašto labui.

J. Kuzmickis.

Pax Romana

Pax Romana — tai didelė tarptautinė katalikų intelektualų organizacija — veikianti dviem kryptim: studentų ir intelektualų. Intelektualų sambūris (Mouvement International des Intelectuels Catholiques, arba angliškai International Catholic Movement for Intelectual and Cultural Affairs) apima 35 kraštų ir virš 50 katalikų intelektualų susivienijimų. Pax Romana Intelektualų sambūryje Ateitininkų Federaciją atstovauja Ateitininkų Sendraugių Sąjunga, kaip nacionalinis ir pilnateisis narys. Tie santykiai buvo užmegsti Ateitininkų Sendraugių Sąjungos pirmininko Dr. Vl. Viliamo, labai gyvai šį reikalą remiant J.E. vysk. V. Brizgiui ir Dr. E. Turauskui. Tie ryšiai, kuriam laikui buvo nutrūkę, bet dabar vėl pilnai atstatyti to paties asmens, kaip Ateitininkų Sendraugių S-gos JAV sekretoriaus, padedant kun. Dr. J. Novickiui.

Artimiausieji Pax Romana darbai dabar yra tokie. 1952 m. balandžio 16-21 dienomis Salzburge, Austrijoje, organizuojama studijų savaitė. Pagrindinė studijų savaitės tema: "Tėvų teisė mokyklų atžvilgiu". Ten bus nagrinėjama visa eilė klausimų, kaip: šeimos būklė auklėjimo problematikoje, tėvų teisės į vaikus ir į mokyklas pagal kanonų teisę ir pagal įvairių kraštų valstybinius įstatymus, valstybės teisės ir pareigos auklėjimo ir mokyklų atžvilgiu ir kt. Įvedamąsias paskaitas, be kitų, skaitys: P. Harmel, Belgijos švietimo ministeris, prof. Knoll, prof. F. Schneider, Ed. Lizop.

XIII visuotinasis Pax Romana kongresas įvyks 1952 m. Kanadoje. Plenarinė egzekutyvo sesija įvyks Toronte rugpiūčio 22-24 d., o pats kongresas nuo rugp. 26-29 d. vyks Montrealy ir rugp. 31 d. — rugsėjo 1 d. Quebece. Čia Pax Romana kongresas bus surištas su Laval universiteto šimtmečio sukakties minėjimu. Pagrindinė kongreso tema: "Universiteto misija". Tuo klausimu bus visa eilė paskaitų, kuriose plačiai ir įsakmiai nagrinėjami su pagrindine tema susiję klausimai. Atskiriems klausimams aptarti bus sudaryta net vienuolika komisijų. Jose bus nagrinėjama tokie klausimai: universitetas ir formavimas intelektualinės asmenybės, universitetas ir tiesos tyrinėjimas, įstojimo sąlygos ir studentų studijų ir veiklos organizavimas, mokomojo personalo reikalai, universitetas ir profesinis pasiruošimas, universitetas ir kultūra, universitetas ir valstybė, universitetas ir tarptautinė visuomenė, universitetas ir Bažnyčia, katalikų universitetų vaidmuo, tuo klausimu projektų tolimesnis vykdymas Pax Romana organizacijoje.

Prie Pax Romana veikia ir įvairių specialybių sekcijos, kaip medikų, farmacininkų, finansistų, inžinierių, juristų, menininkų ir kitų. Tos sekcijos savo tarpe yra parodę gyvos veiklos ir tarpusavio susidraugavimo. Jos ruošia atskirus suvažiavimus, studijų savaites ir kt.

Prie Pax Romana jau nuo kurio laiko veikia permanentinė komisija, kuri rūpinasi egzilų katalikų intelektualų susivienijimais esančiais įvairiuose kraštuose. Tos komisijos pirmininku yra Roger Millot (prancūzas), kuris kartu yra ir Pax Romana dabartinis pirmininkas.

Pax Romana pradėjo leisti bibliografinį biuletenį "Scrinium". JAV jis metams kainuoja $3 ir jį galima užsisakyti tokiuo adresu: R. P. Edward Stanford, 3900 Harewood St., Washington 17, D. C.

Ateitininkija studentų Pax Romana judėjime seniau labai gyvai reiškėsi. Jos generalinis sekretorius dabar yra: Bernard Ducret. Sekretoriato adresas: 14, rue St. Michel, Fribourg, Switzerland. Pax Romana Intelektualų sambūrio generalinis skretorius yra prof. S. Sugranyes de Franch. Sekretoriato adresas: 14, rue de 1 Universite, Fribourg, Switzerland. Reikia padaryti visus žygius, kad ir Intelektualų sambūryje Ateitininkiją parodytų didesnio veiklumo.

Dr. Vl. Viliamas.

AR "TŽ" NUOMONĖ PASIKEITĖ?

"Dirva" išspausdino "vieno savo bendradarbio pasiųstą" ištrauką iš "TŽ" 1950. I. 4 numerio, kur palankiai pasisakoma už diplomatijos šefo instituciją ir klausia: "Kas atsitiko, kad šis katalikiškas laikraštis dabar visiškai pakeitė nuomonę apie St. Lozoraitį, kaip diplomatijos šefą?".

"Dirvą" pasekė "Tremtis", o paskutiniame savo numery sugebėjimą tylomis perspausdinėti parodė ir "NL". Kai tiek "nepartinių" klausia, tenka atsiliepti.

"TŽ" ir nei vienas padorus lietuvis niekad nėra pasisakęs prieš jokią lietuviškąją instituciją, kuri dabar ar kada nors gali būti panaudota mūsų laisvės kovai ar apskritai tautos reikalui. Nei "TŽ", nei kas nors kitas nėra niekad pasisakę ir prieš "diplomatijos šefo" instituciją, kuri 1950. I. 4 buvo prisiminta, kai min. p. Žadeikis ją iškišo Konsulo Kanadai paskyrimo aktą duodamas pasirašyti p. Lozoraičiui, tada atvykusiam į JAV, berods, parodos atidaryti, nors visas reikalas buvo jau sutvarkytas. Mes ir šiandien laikome aną p. Žadeikio žygį vykusiu manevru, nes buvo sudarytas precedentas naujo Lietuvos valstybės organo pripažinimui. Kiekvieno lietuviškojo organo pripažinimą iš pusės kitų valstybių mes visuomet sveikinsime ir tokį organą vertinsime, nors tai būtų ir karaliaus titulas, jei tik būtų teigiamas veiksnys mūsų laisvės kovoje. Ateities Lietuvai nelaikytume to pavojinga, nes laisvę atgavusi tauta pati nusistatys veiksnius, kurie jos gyvenimą tvarkys.

Mes pasisakėme ne prieš diplomatijos šefo instituciją, bet prieš p. Lozoraičio pastangas šiuo titulu pajungti sau visus kitus veiksnius, net tuos, kurie atstovauja tautai ir reiškia jos valią laisvai gyventi. Mūsų supratimu valstybė yra pajungta tautai, yra įrankis tautos suverenumui reikšti ir jos interesams tenkinti. Tam tarnauja visas valstybinis aparatas, kurio celes sudaro valdininkai. Čia gi valdininkas reiškia pretenzijų pasisavinti valstybės autoritetą ir, buvusio režimo papročiu, eliminuoti pačios tautos organą. Šito p. Lozoraičiui ne mes vieni nepripažįstame. Juk ne ką kita reiškia "TŽ" Nr. 5 cituotas prof. Kaminsko pareiškimas: "būtina, kad paaiškėtų, kas yra šefas". Jei "šefas" bus suprantamas kaip mūsų diplomatų atstovas, o visi diplomatai supras esą tik laimingai išlikęs tautos įrankis jos žūtbūtinėse kovose, jei tik kaip tokie stos į rimtą darbą, tikim, niekas jokių priekaištų jiems nereikš. Bet valdininkai turėtų žinoti, kad yra tik valdininkai ir neturėtų leistis į pamokslus ar net partines machinacijas. Jie teturi vieną pareigą — dirbti, dirbti moraliai subordinuojantis pačios tautos organams. Juridinės subordinacijos iš jų, rodos, niekas nereikalauja, nes tai neįvykdoma pagal tarptautinę teisę. Ją pažeidinėti mums nėra jokio reikalo. Sprendžiant apie diplomatų padėtį, reikia nepamiršti, kad, nors valstybės jau neturime, bet yra tauta ir bent tuo reikalu, kuriuo visa tauta yra vieninga, kuriuo jos valia aiški, diplomatai turi vykdyti jos valią. Mes nesakome, kad diplomatai kitaip elgiasi, tačiau bent jau p. Lozoraičio pastarieji pareiškimai ir laikysena parodė, kad savojo vaidmens nesupranta ar nenori suprasti. O jam juo labiau reikėtų tai suprasti, nes nebeturėdamas posto ir diplomatu jis begali būti laikomas tik mūsų visų sutarimu. Šitas sprendimas ne vieniems diplomatams priklauso. Mums rodosi — kartojame tai — niekas neatmes diplomatų šefo institucijos, jei ji bus laisvės kovos tarnyboje. bet niekas jos nepripažins, jei šefas vadu dėsis ir iš visų paklusnumo reikalaus.

O mes — prisipažinsim — net ir "vadą" pripažintume, jei tas "vadas" tikrai vestų ir tautos reikalams dirbtų, jei iš jo veiklos naudos matytume. Deja, tas "vadas" veikia tik savųjų tarpe, važinėja po kolonijas partiją kurdamas ir maišatį keldamas, o laisvės kovai dar nieko nedavė. Jei mes klystame, jo "gynėjus" prašytume nurodyti, ką d. šefas kada yra daręs. Mes žinome tik jo keliamą erzelį ir važinėjimą tais reikalais. Tiesa, pastaruoju metu kaikuri spauda pūtė p. L. apsilankymą Paryžiuje ir dalyvavimą delegacijoje pas JT gen. sekretoriaus pavaduotoją. Buvo akcentuojama, kad ir tam tikra dokumentinė medžiaga buvo įteikta. Ponas L., matyt, norėjo sugriauti jam daromą priekaištą dėl neveiklumo. Tačiau įsidėmėtina, kad diplomatijos šefas rado galima dalyvauti delegacijoje su kitų tautybių egzilinių komitetų atstovais, o dirbti VLIKo VT Užsienių Tarnyboje atsisako neva dėl to, kad nebūtų pažeistas diplomato statusas, pamiršdamas, kad ir pačioje Italijoje tėra laikomas tik buvusiu diplomatu.

Kalbama apie JT sekretoriaus pavaduotojui įteiktus aktus, bet nepaminima, kas jie tokie ir kaip atsirado. Juk tai VLIKo memorandumų perdirbinys, paruoštas JAValstybėse, kuriame nėra nei vieno dalykėlio, dėl kurio iškėlimo reikėtų dėkoti p. L. Nueiti su delegacija, perduoti kitų paruoštus dokumentus, juk ne taip jau didelis dalykas. Bet tai buvo vis dėlto pasirodymas. Gerai ir tai.

Lietuviškoji visuomenė viš dėlto norėtų daugiau. O mes norėtume ir visai aiškiai pasakyti, kad nesigriebsianti karo ar grasinimo karu dėl dabar Lenkijos ir S. Rusijos valdomų Vokietijos žemių.

Šitas pareiškimas buvo pakartotas Kanados ir D. Britanijos spaudos agentūrų. Vokietijos ambasados Otavoje kalbėtojas pareiškė, kad šiuo metu toks pareiškimas buvęs taikliai padarytas.

Kanada gamins prieššarvinius sviedinius

Kanados išrasti specialūs sviediniai kovai su tankais laikomi geriausi pasauly. Dabar jų pasiųsta į Korėją išbandyti fronto sąlygose, tik neaišku ar pasiseks juos išbandyti, kai komunistai dabar su tankais nepuola. Kanada tikisi galėsianti gaminti šiuos sviedinius ne tik savo, bet ir JAV ir Britanijos reikalams. Ypač susidomėjimo esanti parodžiusi D. Britanija. Tačiau pasitarimai dėl pardavimo dar nesą taip toli, kad jau būtų galima pradėti gaminti.

Jūrų kelias šv. Lauryno upe

Kanada savoje teritorijoje jau seniai užplanuotam laivų keliui iš ežerų į jūras yra išleidusi 300 milijonų ir yra sutvarkiusi didžiųjų ežerų sritį. Viskas užkliuvo už tos dalies, kuri sudaro sieną su JAV ir turėtų būti įvykdyta bendromis jėgomis. Deja, projektas niekaip nepajėgia išeiti iš senato. Mat, tuo pasirūpina šito kelio konkurencijos biją JAV uostai ir geležies rūdos kasyklos, kurios bijo, kad jas nukonkuruos gausi ir puikios kokybės Labradoro rūda, kurią tuo keliu nesunku būtų pristatyti JAV įmonėms didžiųjų ežerų srityje.

Kanada apskaičiuoja, kad kelią išvedus ji sutaupytų 45 mil. dol. transporto išlaidų per metus ir dar gautų 55.000.000 arklio jėgų elektros energijos. Niujorkas galėtų gauti 1.100.000 arklio jėgų. Dabar Ontario stato šilimines elektros stotis, kurios kainuoja 3 syk brangiau.

Ta proga prisimenama, kad kai pereito karo metu Augštutinių ežerų laivų statyklose buvo pastatyta 28 povandeniniai ir 72 transportiniai laivai, kuriuos išgabenti teko Čikagos kanalu ir Mississippi upe. Jei naujasis vandens kelias būtų pastatytas, visos ežerų pakrančių laivų statyklos galėtų statyti betkokius laivus, atseit, galėtų uždirbti.

Kariams paremti išleista 335 milijonai

Pereito karo veteranams pagelbėti įsikurti civiliame gyvenime Kanados vyriausybė yra jau išleidusi $335.964.953. Vieniems padėta įsirengti namus, įsigyti baldus ir pan., kitiems mokslus eiti, specialybei pasiruošti ir tt.

Skraidą ambulansai

Korėjos kare sekmingai išbandžius helikopterių tarnybą tarp kautynių linijų ir ligoninių laivų, helikopteriai įrengiami visuose ligoninių laivuose. Bandymai buvo daromi nuo gruodžio 16 iki sausio 24 d. Per 23 nutūpimus buvo pervežta per 400 ligonių. Ir tik dviem atvejais helikopteriai negalėjo skristi. Bet per tą patį laiką daug kartų jūra buvo taip nerami, kad mažieji laiveliai, kurie paprastai perveža ligonis nuo kranto į laivą, negalėjo plaukti.

Sanitariniai helikopteriai bus pažymėti raudonu kryžiumi, kaip žymimos ir mašinos.

Tardo konsulatus

Paaiškėjus, kad į Kanadą yra imigravusių italų su netikrais dokumentais, pradėta aiškinti ir Vokietijoje veikiančių konsulatų darbas. Ir čia rasta netikslumų. Vienas pareigūnas iš Karlsruhe jau atleistas. Rasta su imigrantais atvykusių turistinėm vizom, matyt, tokių, kurie norėjo slapta pereiti į JAV. Galimas dalykas, kad kaikurie imigrantai bus deportuoti. Esą įrodymų, kad buvę imami kyšiai.

Klapatai dėl imigrantų

Ontario valsčių savivaldybių suvažiavime imigracijos ministeris Harris pranešė, kad federalinė valdžia yra susirūpinusi darbo negaunančių naujų imigrantų padėtimi ir svarsto, kaip pagelbėti savivaldybėms juos paremti.

Tuo tarpu atėjus žiniai, kad šiomis dienomis atplaukia dar 3000 naujų imigrantų, Hamiltono gyventojų gerbūvio komisaras H. Frame kreipėsi į Otavą, siūlydamas imigrantų atvykimą kuriam laikui sulaikyti, nes, esą, dar tikrai keletą mėnesių su darbais bus sunku.

— **Canbera.** — Australijos sostinėje prasidėjo visų Commonwealtho kraštų, dalyvaujant JAV-bių stebėtojams, mokslininkų konferencija, turinti aptarti suderinimą mokslinių tyrimų įvairiose srityse: radijo, geologinių, mineralų, augmenijos ir gyvulijos maitinimo ir kuro išteklių. Iš Kanados yra nuvykusi 6 asmenų delegacija, vadovaujama Dr. E. W. R. Steacie, T. Tyrimų Tarybos nario.

— **Karachi.** — Pasaulio muzulmonų konferencija betkokias svetimas valdžias muzulmonų kraštuose paskelbė islamo priešais. Konferencija išvardino Palestiną, Iraną, Kašmirą, Egiptą, Tunisą, Alžirą, Maroko.

— **Roma.** — Palaimintojo popiežiaus Pijaus X palaikai vasario 17 d. iškilmingai perkelti į šv. Petro baziliką po vienu altoriu.

— **Londonas.** — Sklinda gandai, kad Windsoro princas vėl grįšiąs į Angliją, karalienė paraginsianti motiną priimti marčią. Klausimas iškilęs ryšy su princo Edwardo pajamų nustatymu. Velionies karaliaus jam buvo skiriama po 25.000 svarų kasmet. Ar karalienė Elzbieta II ką nors jam skirs, dar neaišku.

— **Varšuva.** — Lenkijos teismas tris lenkus nuteisė mirti, ketvirtą iki gyvos galvos kalėt už šnipinėjimą JAV.

— **Berlynas.** — Rytų Vokietijos vyriausybė oficialia nota pasiūlė buv. sąjungininkams suderyti su Vokietija taikos sutartį, kuri sujungtų abi Vokietijas. Bonnos vyriausybę prašo paremti tą siūlymą. Beabejo tai nora uždelsti Vak. Vokietijai suvereniteto grąžinimą.

— **Otava.** — Kanados 25 brigados, esančios Korėjoje, vadas brig. J. M. Rockingham nuo pavasario atšaukiamas namo ir skiriamas kariuomenės apmokymo direktoriumi, o jo vieton skiriamas brig. Bogert, torontietis.

— **Otava.** — Raudonosios armijos metinių proga Sovietų ambasada išsiuntinėjo kvietimus koktailiui vasario 23 d. Kanados oficialios įstaigos dėl gedulo prie karaliaus mirties dalyvauti atsisakė. Taip pat atsisakius dalyvauti daugumai diplomatų, rusų ambasada kvietimus atšaukė.

PLAČIAM PASAULY PASIDAIRIUS

MANOMA IŠNAUDOTI JAV RINKIMINES NUOTAIKAS

(Atkelta iš 1 psl.)

lengvabūdiškas jų sprendimas drg. N. Artamanov iš Sovietų ambasados leido įtikinti, kad tai nerimtas dalykas — respublikonų manevras balsams medžioti. Jau pirmą dieną pabėgėliai ir jų tautiečiai pasiūlė fantastiškiausių projektų, kurie bemaž supykino tautybes tarpusavyje — ukrainiečius su monarchistais ir imperialistais rusais, čekus su slovakais. Nevados senatorius McCarran iškėlė "pabėgėlių iš Stalino teroro" būsimąją galią, esą, amerikiečių kaltė, jog jiems nesuteiktos visos veikimo galimybės ir reikalingos priemonės. Kersten reikalavo tuoj pat nutraukti su Sovietais ir jų satelitais diplomatinius santykius. Vogeler, buvęs komunistų kalinys, reiškė baimės, jog, jei toliau bus tęsiama ši "namby-bamby" politika, Sovietų propaganda be karo laimės europiečius. Vienas iš pirmųjų antrosios dienos kalbėtojų buvo kan. B. Končius, kuris iškėlė faktą, jog jam lankantis DP stovyklose buvo uždrausta blogai prasitarti apie sovietus. Jis taip pat reikalavo pakeisti DP pavadinimą, kuriuo norima buvo paglostyti sovietus.

• Viltys, jog adm. Kirk paskyrimas suvienys Sovietų pavergtas tautas su rusais bendrai kovai, nesipildo. NYT iš Miuncheno informuoja, jog grupės tebėra "tarpusavio karo žygyje". Miunchene neseniai buvo byla 3 ukrainiečių, norėjusių nužudyti tūlą ukrainiečių politiką, kuris buvo linkęs dėtis su rusais imperialistais. Europoje pavergtųjų tautų atstovai dėl "Rusijos tautų Išlaisvinimo Komiteto" prikišą, jog atsakingi amerikiečių politikai yra įtakoje rusų, kurie svajoja apie "Matuškos Rosijos imperiją". Laukiama ten su nekantrumu pirmųjų adm. Kirk žygių.

• Mūsų Vadov. Veiksniai jau kuris laikas konferuoja su Rytų ir Vidurio Europos kilmės amerikiečių organizacijomis, siekdami artėjant rinkiminei kampanijai išnaudoti rinkėjų balsų kozirius pavergtųjų tautų laisvinimo bylai.

• Dėl p. Rooseveltienės nereališkumo ir "nesupratimo ką ji šneka" protestai dar vis plaukia. Vieną reikšmingiausių protestų įteikė Vidurio ir Rytų Europos Tautų konferencijos sekretorius Mr. Slavik, kuris prieš pora dienų iš State Departamnto gavo išsamų atsakymą.

• Apie 20 narių dalyvavo vasario 22, "Darbininke" įvykusiame Niujorko Liet. Žurn. S-gos skyriaus susirinkime. Kalbėtojai ypatingai pabrėžė reikalą suaktyvinti veiklą ir imtis iniciatyvos suorganizuoti viso krašto bei pasaulio žurnalistus, kad ir koresjondenciniu būdu išrenkant organus. Pranešimą tuo reikalu padarė Pr. Naujokaitis. Prelegentas taip pat palietė šiuo metu ypač aktualų žurnalistinės etikos klausimą. "Pasitaiko faktų, kur labai tendencingai iškraipomi kieno nors viešai pasakyti žodžiai, su purvais maišomi asmenys ar institucijos, atstovaujančios tam tikrus visos tautos organus, svetimais inicialais drįstama pasirašyti straipsnius, kad visuomenė būtų klaidinama ir tt. Vieningos ir darnios organizacijos rėmuose ir šie klausimai galėtų susilaukti tinkamo išsprendimo ir suderinimo".

LŽS atstovas prie Laisvųjų Žurnalistų Federac. regionalinės unijos Dr. V. Dambrava savo pranešime taip pat pabrėžė reikalą kuo greičiausiai susiorganizuoti, nurodė, kad visi įsijungę į LŽS lietuviai spaudos žmonės automatiškai taptų ir LŽF nariais, o profesionalai gal netrukus gautų ir visas tarptautinių žurnalistų teises.

Buv. pirm. S. Urbonas pranešime priminė, jog naujoji valdyba turėtų tinkamai prisiminti LŽS 30 metų jubiliejų.

Trumpos pertraukėlės metu "Darbininko" leidėjai tėvai pranciškonai susirinkusius pavaišino.

Naujon valdybon išrinkti: pirm. A. Gražiūnas, vicepirm. V. Gedgaudas, nariais D. Penikas ir S. Narkeliūnaitė, sekr. A. Šalčius. Kandidatais: Pr. Naujokaitis ir S. Urbonas.

Būtų sveikintina kolegų svetur iniciatyva susirišti.

— **Londonas.** — D. Britanija paskelbė šį rudenį, rugsėjo ar spalio mėn., vydysianti atominių sprogmenų bandymus Australijoje. Tai bus pirmas toks britų bandymas.

— **Vašingtonas.** — Krašto gynimo departamentas paskelbė, jau pradėti pasiruošimai naujiems atominiams bandymams Eniwetok salyne Pacifike. Kad pasirenkama tokia nuošali vieta, spėjama, jog bus sprogdinamos labai didelio pajėgumo bombos.

Ar padėtis stabilizuojasi?

Jei spręsti pagal paskutinį Kanados Banko pranešimą, pasaulio būgštavimas dėl karo pradžios yra sumažėjęs. Taip galima spręsti iš fakto, kad aukso plaukimas apsaugai į Kanadą yra sumažėjęs. Ypatingai daug aukso ir kitokių brangenybių į Kanadą apsaugai buvo suvežta II pasaulinio karo metu. Po karo kaikurie kraštai savąjį auksą susigrąžino namo. Prasidėjus Korėjos karui ir padidėjus pasaulinei įtampai auksas vėl užplūdo Kanadą. Bet tai tęsėsi tik iki pereitų metų vidurio. Antroje pereitų metų pusėje jo jau nebeatvežta. Ar jis visas jau saugiose vietose, ar nebejaučiama pavojaus?

Rusai belaisvių nebeturi

Sovietų Rusija vėl paskelbė, kad išviso paleidusi 1.939.063 vokiečius belaisvius ir tebelaikanti tik 5532 nuteistus kaip karo nusikaltėlius arba tokius, kurių bylos dar nebaigtos. Japonų karo belaisvių S. Rusijoje besą 1478, o 971 esą perduoti Kinams, nes esą nusikaltę kinų tautai.

Fordo fabrikai Vokietijoje

Fordo fabrikai Koelne 1951 m. pagamino 12.140 automobilių 60 milijonų markių vertės. 8650 buvo eksportuoti, daugiausia į kitus Europos kraštus, į P. Ameriką ir Afriką bei Aziją.

Vokietija dėl rytinių žemių nekariaus

The Ensign paskelbė tūlo augšto Bonnos vyriausybės pareigūno pareiškimą, kad Vokietija nieko už pusę tūkstančio dolerių Italijoje galėtų gerai išgyventi ne viena šeima (ten, pav., kariuomenės maršalo mėnesinė alga lygi tik $320, o divizijos vado $248 — skaitant oficialiu kursu!) Galėtų iš to gyventi bent 5 šeimos. Jas tinkamai parinkus, galima būtų sudaryti puikų štabą, kuris, jei ne kitiems, tai nors propagandos reikalams, didelių dalykų galėtų atlikti. Juk Romoje tiek daug medžiagos — didžiulė Vatikano biblioteka, ten pat dviejų atstovybių archyvai ir bibliotekos ir tt. Dabar visą tą darbą biauriausiose užkampio sąlygose dirba VLIKas, kuris neturi po ranka nei priemonių, nei lėšų, nes VLIKo nario pragyvenimui skiriama berods vos truputį daugiau kaip ⅛ to, ką gauna "ponas ministeris".

Štai kokios aplinkybės mus vertė griežtai pasisakyti prieš p. L. pretenzijas ir prieš jo šefystės panaudojimą partinėse varžybose.

St. Gr.

Elzbietos II titulas dar nenustatytas

Pagal tradiciją Britanijos karalienės titulas, pavartotas ir laidotuvių metu, turėtų skambėti: "Dievo malone D. Britanijos, Airijos ir Britų užjūrių dominijų karalienė, tikėjimo gynėja". Bet sosto paveldėjimo deklaracijoj Elzbieta buvo paskelbta, kai "karalienė šios ir kitų karalijbei teritorijų, Commonwealth galva"... "Užjūrių dominijų terminas nebebuvo panaudotas be pačios D. Britanijos, dar Australijos ir N. Zelandijos, bet puolamai išliko Kanados bei Pietų Afrikos deklaracijose. Kanados dominijos vardą numetė tik nusavęs. Visa tai rodo svyravimus Commonwealtho kraštų ryšių supratime. Dėl to ir oficialus karalienės pilnas titulas tebėra neaiškus.

— **Londonas.** — Karalienė Elzbietos karūnacijos diena nebūsianti paskelbta tol. kol nepasibaigs gedulo metas.

Retas svečias Venecueloje

Venecuelos lietuviai džiaugiasi garbingo svečio J.E. vysk. V. Brizgio atsilankymu. Nežinia, ar likimas lems mums dar kartą čia begyvenant turėti savo tarpe tokį garbingą svečią. Jo Eks. visi šio krašto lietuviškos bendruomenės skyriai sutiko su didžiausiu džiaugsmu ir tikru lietuvišku nuoširdumu.

Jo Eks. sousia 4-6 d. viešėjo krašto sostinės Caracas lietuvių tarpe, kur po atlaikytų tikybinių konferencijų buvo suruoštas Jo garbei pobūvis.

Valencijos lietuviai ir šį kartą neatsiliko nuo kitų vietovių. Reikia pasakyti, kad Valencijos lietuviai yra gan stipriai susiorganizavę ir gan darbščiai žygiuoja pirmyn kultūriniame ir sportiniame bare, garsindami gerą lietuvio vardą ir lietuvišką draugiškumą bei nuoširdumą, nors kartais netrūksta ir jų tarpe paskirų asmenų, kurie, pamėgę stovyklines smulkias rietenėles bei intrigėles, dar vis nuo jų neatpranta . . .

Po sausio 18 ir 19 d. konferencijų, sausio 20 d. įvyko iškilmingos pamaldos, o po jų iškilmingas aktas ir literatų pasirodymas Don Bosco kolegijos salėje.

Iškilmingame akte kalbėjo LB Centro Vald. pirm. inž. Vl. Venskus, Dr. P. Neniškis sveikino lietuvių skautų vardu, latvių ir lenkų bendruomenių atstovai sveikino jų bendruomenių vardu. Estų kolonija atsiuntė sveikinimus raštu. Jo Eks. kalbėjo lietuviškai ir itališkai.

Literatų pasirodymo programą pradėjo tautinių šokių grupė, vadov. Irenos Žalnieriūnaitės. Po to sekė oktetas — M. Bundelis, agr. Pr. Remeikis, Marijus Zupkus, Vyt. Sakalauskas, L. Baziliauskas, A. Janužys, St. Rackevičius, M. Balutavičius. Literatų pasirodymai buvo pertraukiami šokėjų grupės pasirodymais. Roma Jaloveckaitė atsiuntė porą eilėraščių iš Caracas. Juos paskaitė p. Baranauskaitė. Kukanauza paskaitė novelę, Marija Gorodeckienė — eilėraščius, Janužienė-Foerster skaitė eilėraščius ispaniškai, Baltijos Žuvėdra paskaitė taip pat savo 3 eilėraščius. Deklamavo R. Zavadskas ir mažoji Gineikaitė. Pabaigai buvo montažas Maironio motyvais — "Paimsim arklą, knygą, lyrą ir eisim Lietuvos keliu", sudarytas iš Bern. Brazdžionio ir Mačernio eilėraščių. Skaitė M. Neniškienė, I. Baranauskaitė, K. Ulevičius ir A. Baziliauskas.

Iškilmingame akte bei literatūros vakare dalyvavo ir venecueliečių. Lietuviai turėjo gražaus, bet malonaus juoko iš dviejų žilų senučių. Jos pirmą kartą savo gyvenime stebėjo lietuviškus šokius ir margaspalvius lietuviškus tautinius drabužius, viskuo garsiai, nesivaržydamos gėrėjosi. Vykstant tautiniams šokiams, abi senelės joms įgimtu temperamentu nenustygo kėdėse. Stovėdamos juokėsi, plojo rankomis ir džiaugėsi, tarytum dvi mažos mergytės. Kai pradėjo šokti Malūną, senelių nuotaika išėjo iš ribų. Plodamos rankomis ir juokdamosios jos šaukė:

— Caramba! Mire! Mire! El molino!! Caramba! Los piedros! Los piedros! Caramba! Caramba! Como hermoso!

(— Karamba! Žiūrėk! Žiūrėk! Malūnas! Girnos! Girnos! Karamba, kaip puiku!).

Lietuviškoji publika beveik buvo labiau sužavėta šiomis senelėmis, negu jiems įprastais tautiniais šokiais.

Bendrai paėmus, vietiniai gyventojai labai gėrisi ir stebisi lietuvių pasirodymais, jų tautiniais drabužiais, jų dainomis bei dainiu, gražiu bažnytinių giesmių skambėjimu. Iš Venecueloje gyvenančių emigrantų masės iki šiol lietuviai tik vieninteliai išėjo viešumon savo organizuotu kultūriniu veiklumu. Ne kartą jau buvo apie tai rašyta venecueliečių spaudoje ir paminėta. Ekscelencijos atsilankymas mūsų prestižą svetimųjų akyse dar labiau pakėlė.

Po iškilmingojo akto ir programos buvo suruošta viešbutyje Juanna d'Arc vakarienė, praėjusi labai pakilioje, linksmoje nuotaikoje.

Prieš atlankydamas Valenciją, Jo Ekscel. lankėsi Maracay lietuviškoje bendruomenėje, kur atliktos konferencijos ir kur taip pat buvo nuoširdžiai sutiktas ir priimtas.

Sausio 25, 26 ir 27 d. Jo Eksc. lankėsi Barquisimetos lietuvių bendruomenėje.

Sausio 25 d., lygiai 1 val. p.p., nusileido lėktuvas aerodrome. Nors aerodromas yra karinis ir pašaliniams asmenims be tam tikrų leidimų ten lankytis neleidžiama, lietuviai pasirūpino tokius leidimus. Lietuvis fotografas iš Yaritaguos, Barquisimetos apylinkės p. Vl. Dervojedaitis, atsidūrė pats pirmasis prie lėktuvo ir pasistengė pagauti Jo Ekscelencijos savo foto aparatu.

Jo Eksc. čia pirmiausia pasveikino vietos vyskupijos dvasiškių atstovai, paskui lietuvių bendruomenės vardu p. Vabalas, o tautiniais rūbais pasipuošę Rūta Vabalaitė ir Alytis Viskontas įteikė Jam tropinių gėlių puokštę. Ponia Vabalienė ir p. Liškauskienė pirmą kartą parodė Barquisimetos visuomenei lietuvių tautinius rūbus, kas vietinių tarpe iššaukė nemažo nusistebėjimo.

Iš aerodromo J. Eksc. buvo nulydėtas į šv. Jono bažnyčią, kur buvo susirinkęs būrys lietuvių. Prie bažnyčios J. Eksc. pasveikino lietuvių vardu pulk. Sidaravičius. Po konferencijų, sekmadienį, sausio 27 d., J.E. garbei buvo suruošta arbatėlė.

Barquisimetos liet. visuomenė, nors yra viena mažesnių šiame krašte, nors pasitaiko iš seno papratimo stovyklinių rietenų (ir kur jų šiandien nėra!), reikalui esant, neblogai sutaria ir susiklauso. Jau kuris laikas bendr. neturi valdybos, vis nepasiseka jos sudaryti, tačiau esant reikalui, mokėjo susiorganizuoti ir pasirodyti kiek aplinkybės leido.

Ši kolonija yra pasižymėjusi savo darniu giedojimu laike pamaldų bažnyčioje ir dainomis už jos sienų. Šiuo atžvilgiu bene nukonkuruoja kitas lietuviškas bendruomenes, žmonių skaičiumi didesnes. Tatai jau pastebėjo nekartą mūsų kapelionas kun. A. Sabaliauskas. Tatai savo kalboje pažymėjo ir Jo Ekscelencija. Barquisimetiškiai lietuviai labai didžiuojasi, kad Jo Eksc. čia pasakė labai jaudinančią ir ilgą kalbą.

Vasario 2 ir 3 d. Jo Ekcelencija dar aplankė Maracaibo lietuvius. Tai yra bene pati mažiausioji lietuvių bendruomenė Venecuelos miestuose.

Venecuelos Liet. Bendruomenės Centro valdyba neatstojo nuo Jo Ekscelencijos pėdsakų ir dalyvavo visur, kur tik Jis lankė lietuviškas bendruomenes. Ir tie "netikėliai" nesigaili savo "persekiojimams" nei laiko nei lėšų! Už šį tikrai lietuvišką užsispyrimą tebūna jiems pasakytas tikras nuoširdus lietuviškas ačiū. Gi Venecuelos lietuviai tikrai nuoširdžiai trokšta, kad ir ateityje, jei tik aplinkybės leis, Jo Ekscelencija vėl mus aplankytų.

E. Dervojedaitienė.

Kaip gyvenama Kanadoje

Daug tai priklauso nuo atskirų asmenų sugebėjimo, laimės ir pasiryžimo tvarkyti savo asmens reikalus. Daugumos gyvenimas sukasi bendroj krašto ekonominio gyvenimo srovėj. Kanada dabar pergyvena savo pokarinį "bum" laikotarpį, kurio pasekoj visos krašto gamybos šakos dirba pilnu tempu, didindamos produkciją, plėsdamos įmones ir samdydamos papildomą darbo jėgą. Iki kol ši išpūsta padėtis laikosi, kiekvienas dirbantysis jaučiasi neblogai — gali uždirbti ir patenkinti savo kasdieninio gyvenimo reikalavimus.

Kiek per metus buvo uždirbta padeda kasmet suskaičiuoti darbdavio pranešimas mokesčių rinkimo įstaigai, bet kur ir kokiems reikalams uždirbtas "grašis" buvo išleistas ne kiekvienas lengvai galėtų pasakyti. Šiek tiek senstelėjusiais (1948 metų) daviniais galima būtų pavaizduoti pavienių asmenų ir vidutinio dydžio šeimų uždarbius ir išlaidas.

Pavieniai asmenys, kurių yra apie 6% visų kanadiečių, uždirba vidutiniai $1530, išleidžia $1483. Sutaupo $47 per metus.

Vidut. dydžio šeima (4 ams.), kurių yra apie 40-50% visų kanadiečių, uždirba vidut. $3125, išleidžia $3278, tad jų išlaidos viršija pajamas $153. Tos šeimos gyvena skolon arba iš karo meto sutaupų.

Pažiūrėkime dabar kaip pasiskirsto ir palyginkime su savo pačių išlaidomis:

Lentelėje pirmosios dvi skaitlinės rodo išlaidas ir jų % pavienio asmens, antrosios dvi — vidut., 4 asmenų, šeimos:

Maistui	451	27.6	—940	29.5
Drabužiams	187	12.5	—386	12.0
Butui	211	14.0	—305	9.5
Pramogoms, įsk. rūkymą	159	11.0	—269	8.0
Baldams ir apstatymui	37	2.5	—243	7.5
Namų ūk. reik.	65	4.5	—180	5.5
Susisiekimui	112	7.5	—266	8.0
Mokesčiams	108	7.5	—179	5.0
Gydymuisi	44	3.0	—112	3.5
Kurui	29	2.0	— 98	3.0
Asmens reik.	23	1.5	— 47	1.5
Įv. kit. reik. (draudimas, dovanos ir kt.)	107	7.0	—353	7
	1483	100%	3278	100%

Mums šitoks išlaidų sugrupavimas nelabai tinka. Buto išlaidas mes jungiame su baldais ir apstatymu. Išlaidas namų ūkio reikalams jungiame su maistu. Susisiekimo ir benzino išlaidas suliejame. Iš pramogų išlaidų apie $35-40 skiriama rūkymui. Kiek pinigų skiriama išgėrimams, sunku nustatyti. Jų reiktų ieškoti tarp skilčių "pramogoms", "asmens reikalams" ir "įvairiems kitiems reikalams".

Visi tie, kurie neišleido paskutinio uždirbto cento turėtų skaičiuoti, kad yra atidėję į sąskaitą arba apskritai rimčiau žiūri į gyvenimą ir turi viltį šviesesnio rytojaus. Naujus metus pradedant reiktų nusistatyti išlaidų planas nepamirštant lietuviškumo reikalų, ir žinoma, jo griežtai laikytis. Tikėtis, kad pinigas pats užsilaikys yra savęs apgaudinėjimas.

A. K.

Truks plyš – filma bus

Tūkstančių dolerių suma, sunkios gyvenimo sąlygos, nedavalgymas, poilsio valandų paaukojimas neišgąsdino MSM lietuviškosios moderniosios filmos pionierių — brolių Mekų ir D. Šulaičio. Aną sekmadienį Jūsų bendradarbis buvo bene pirmasis, kuriam buvo pademonstruota sukamų filmų ištraukos. Beveik užbaigta 25 min. filma "DP Niujorke" nustebino tiek techniškų tiek turinio tobulumu. Mačiau "TŽ" redakciją ir spaustuvę, torontiškius, mačiau spalvotą lietuvių demonstraciją Niujorke Loyalumo dienos parade. Mačiau mūsų dailininkus, skulptorius, rašytojus, žurnalistus, politikus — tikrai vykusiai įpavydalintoj juostoj, kurios vertę ateityje išvis sunku apskaičiuoti.

MSM tik nesugriuvo prieš porą mėnesių. Adolfas Mekas buvo pašauktas kariuomenėn, Donatas Šulaitis, negaudamas darbo, persikėlė į Waterbury, Conn., Jonas Mekas bet ištesėjo. Poilsio vakarais, sekmadieniais, šeštadieniais vis artėjama prie dienos kada pirmosios filmos bus parodytos rinktinei lietuvių ir svetimtaučių publikai. Jų lygis daro jas įdomias ne vien tik lietuviams. Jonas Mekas, dirbdamas vienoje milžiniškoje fotografijos įstaigoje, vakarais dar lankydamas City Kolegijos filmų skyrių kartu su savo bendrais turi sukęs virš 15.000 pėdų lietuviško gyvenimo filmos Amerikoje. Tai daugiau negu 9 valandos demonstravimo be pertraukos.

Tačiau, susidūrus su piniginiais sunkumais, stengiamasi visą sugaunamą pinigą koncentruoti tolimesniam lietuviškojo gyvenimo dokumentavimui, nesiskubinant su jų rodymu, kas pareikalautų dar didensių išlaidų. MSM moderniosios lietuviškos filmos skyrius kovo mėnesio pradžioje savo skyrių įsteigia Europoje, kur Paryžiuje gyvenąs Adolfas Mekas pradės lankyti lietuviškąsias kolonijas laisvuose kraštuose: Prancūzijoje, Italijoje, Vokietijoje, Anglijoje ir kitur. Tikimasi ir ieškoma talkininkų ir kituose trijuose pasaulio kontinentuose.

Almus.

Nauji žodžiai

Spaudoje dažnai užtinkame tokių žodžių, kokių nerasime dar jokiame žodyne. Štai keletas pavyzdžių:

SACEUR reiškia Supreme Allied Commander Europe, kitaip tariant, gen. Eisenhoweris.

SACLANT — Supreme Allied Commander Atlantic, tai admirolas D. McCormick.

CINCLANT — Comanderm in Chief ATLANTIC of the USA Fleet — vėl tas pats adm. McCormick.

PIRMOJI "AMERIKOS BALSO" PONIA

Praėjusiomis savaitėmis NY Times bendradarbis Rhodes stipendininkas Richard N. Gardner pateikė impozantišką straipsnį "First Lady of the "Voice of America". Tikrai, parinkti geresnės "leidės", pasak "Yedisch Achronoth", "mūsų generacijos didžiausios moters", AB nereikėjo! Jos "How can you proove?" tikrai puikiai tinka pavaizduoti AB politikai, turinčiai atremti sovietų velniškai gerą propagandą ir numušti nuotaikas už geležinės uždangos. Esą, tai "kalbėtoja dėl taikos ir laisvės", esanti labai mėgstama prancūzų ir kitų Vakarų Europos tautų klausytojų. Tačiau tam pačiam straipsnyje konstatuojama, jog antiamerikoniškos nuotaikos tuose kraštuose taip sustiprėjo! Ir vis dėlto lietuviams turėtų būti keistas Ponios Rooseveltienės sąmojus. Užklausta: "Ar kalbėdama apie žmonių teises ir individų laisves Jūs turite galvoje ir negrus?" — atsakė: "Aš nesu negrė". Dėl genocido iškėlimo klausimo jai, turbūt, reikėjo atsakyti: "Manęs nieks nepiauna!".

AB ją pasikvietė paskaitininke, kai tik grįš iš kelionės po Palestiną ir kitus semitų kraštus.

P. Rooseveltienės nerealumas, būtinas tokios valstybės kaip JAV-bės politikui ir propagandistui, deja, yra troškinantis. Kada milijonai žmonių kenčia, deportuojami į vergijos stovyklas, p. R. ne tik neužjaučia jų, bet kalba apie taiką ir laisvę. Žydų Jeruzalėje ji pareiškė žodis žodin: "Kiekviena diena, kuria mes išvengiame karo, sustiprina taikos viltis". Tik katros taikos, močiute? Ar "Amerikos Balso" ar "geriausio draugo Juozo"? Deja, mes liudininkai šios "taikos" tikime Feliks Gross žodžiams (Europos ideologija, 1948 m.): "Užtęsimas ir priešinimasis ateinančiam konfliktui reiškia tik sovietinio totalitarizmo sustiprinimą ir tikriausiai sovietinio totalitarizmo triumfą, kaip pasaulinės sistemos, žmonijos daugumą pavergiant despotinei hierarchijai". Bet "AB", matyt, labiau tinka nelaimingos Jaltos ir kitų "susitarimų" atminties Rooseveltų pirmoji leidė.

Tas nereiškia, jog su tuo sutinka šviesesni ir guvesni Amerikos protai. Neseniai sukritikavus "A B" liniją W. Bentonui, Conn., demokratui, atsiliepė respublikonas, kandidatas į prezidentus H. E. Stassen, reikalavęs AB atimti iš State Departamento. "Jei ši programa būtų tinkamai paruošiama, jos efektas būtų 100 kartų didesnis ir veiksmingesnis", kalbėjo vasario pradžioje H. E. Stassenas—AB galėtų tapti mūsų pirmuoju ginklu kovoje prieš pasaulinį komunizmą ir veiksmingai paremtų kovą už geležinės uždangos". Jo nuomone, "A B" galėtų net be karo nugalėti. Londone Rytų Europos tautų konferencijoje eleonoriška "AB" politika buvo itin smarkiai kritikuojama, kaip neefektyvi ir suteikianti neigiamą įspūdį, nors šis klausimas ir negalėjo būti iškeltas viešumon.

JAV-bių visuomenėje esama nuomonių, jog respublikonams laimėjus rinkimus "AB" linija savaime pasikeistų. Tada ir ponia Eleonora galėtų daugiau atsidėti savo gausingų vaikaičių auklėjimui.

Šiuo metu abi "didžiosios" pusės lenktyniauja radio kare. Vos amerikiečiai paleido naują stotį, tikrai galingą Rytų pašalyje, sovietai pasigyrė sausio 30 d. pradėję operuoti naują trukdymo stotį netoli Berlyno. Tada štai buvo pranešta apie pirmosios "AB" stoties laivo "pašventinimą" ir išvykimą bandymams Karibų jūroje, po kurio jis tuoj išvyksiąs kur į Baltijos ar kitas jūras. Šio laivo veiksmingumui kol kas vargu ką sovietai galės padaryti, nes jis, sakoma, galėsiąs operuoti ir Vilniaus stoties bangomis, paskleisdamas savo programą per viešuosius mazgus . . . Šiuo metu esą statomi dar du panašūs "psichologinio karo laivai".

Almus.

MŪSŲ INFORMACIJA PIKTUOSE KLYSTKELIUOSE

Partinis vėžys, ypač vykdomas tų, kurie skelbiasi su juo kovoją, ima skverbtis jau net ir į tokias institucijas ar organus, kur šito destruktyvaus vaidmens neturėtų būti. Kad tokia "Tremtis" Vokietijoje, redaguojama žinomojo S. Miglino, nuėjo a.a. "Lietuvio" keliais, bekovodama su tariamu partiškumu, tikriau — savąjį partinį kromelį visur iškišdama, tai jos reikalas, tik eiliniam piliečiui ir skaitytojui darosi nuostabu, kaip VLIKo narys gali taip dergloti VLIKą, lyg tai būtų kokia žydų ar lenkų institucija.

Tačiau juo blogiau, kad partiniais keliais kai kada pasineša eiti ir Elta, oficialus VLIKo ir VT organas, kurios apie vidaus reikalus, kur pasireiškia kad ir skirtingos nuomonės, turėtų būti informuojama kiek galint nešališkiau ir objektyviau. Štai jos biuletenio Nr. 22 (109), pirmoj žinutėj skelbiama, kad "VLIKo plenumas, posėdžiavęs XI. 17 d. svarstė be kita ko Reutlingene IX. 13 d. pasirašytą sutarimą tarp VLIKo delegacijos ir min. Lozoraičio, ir balsams pasidalinus lygiomis (po 5), — atmetė", o antrojoj — pakartota (ir kam?) jau anksčiau "Tremty" paskelbta žinutė, kad, esą, "visi Lietuvos diplomatiniai atstovai yra pareiškę dipl. šefui S. Lozoraičiui savo pritarimą susitarimui". Iš sugretinimo norimas sudaryti įspūdis, jog VLIKo plenumas esąs prieš visokį susitarimą su Lietuvos diplomatais, su jais bendradarbiavimą etc. Tačiau, vis dėlto buvo ne taip. Visuomenei tai jau žinoma.

Gi eiliniai lietuviai norėtų žinoti, koks buvo prie to susitarimo "priedas", už kurį anksčiau buvo pasisakę net daugiau atstovų, kokį turinį apima terminas "diplom. šefas"?

Partiniai fanatikai tiek nusipolitikavo, jog ėmė raginti nebeaukoti net Tautos Fondui, prasiveržusius į vakarus vyrus mėgina įtraukti į partinių rietenų sūkurį, arba kad ir tą pačią Maž. Lietuvos problemą stengiasi neatmezgamais siūlais sumegsti su vad. lozoraitiniu klausimu. Tokiems vadeivoms sąmoningoji lietuvių visuomenė turėtų pasakyti: jei norite, blusinėkitės po savo ir kitų apatinius marškinius, kad taip jums patinka, bet nevelkite į partines rietenas tikrųjų rezistentų, mažlietuvių, karių etc. Jau ir taip tarp kitiems mėgstančių pamokslininkauti turime žmonių, kurie kadaise vos ne išdavikais vadino bėgančius nuo bolševizmo siaubo, o paskiau ir patys tarp tų bėglių atsidūrė, kurie kadaise universitete traukė internacionalą, o šiandien tautiškumo moko nusipelniusius veikėjus, kurie su okupantų fizine jėga vaikė tikruosius rezistentus, grobė jų spaudą, naikino institucijas etc., o šiandien vėl veržiasi į "veikėjus", fiureriukus etc.

Kai prieš kiek laiko "L. Lietuva" atskleidė šešialapį tautininkų žiedą JAV-bėse, į kurį įskaitė tautininkus aktyvistus (LAS), "ortodoksus", laisvės kovotojus, santariečius etc., tai jų vienų šulas Vokietijoje, St. Vykintas, net savo idėjinio brolio per Eltą duotą "patvarkymą" derybų metu susilaikyti nuo diskusijų, su ta pačia Elta, per "Vienybę", paskelbė "klerikalų manevru", su aliuzija į būsimosios Lietuvos spaudą, kad, girdi, bus blogai, jei klerikalai ir ten panašiai "tvarkys". Taigi, net savo šešialapio idėjinio brolio darbus priskyrė krikščionims — tur būt tik už tai, kad tie dirba ir tyli, kad jie turėtų daugiau progos rėkti. Net ir tokie "prirašymai" savo "darbų" kitų sąskaiton šiuo metu tinka į bendrą katarinką. Mat, čia dabar viskas "gerai": ir kaikurių "šimtaprocentinių demokratų" raginimas neaukoti net Tautos Fondui (!), ir VLIKo nuomonių skirtingumo su p. Lozoraičiu mėginimas aiškinti nuomonių skirtingumu su visais diplomatais, ir tas VLIKo, ypač nepatinkamų grupių, organizuotas dergliojimas ir net mėginimas mažlietuvius įvelti į partinių rietenų sūkurį.

Mažlietuvių reikalu sąmoningoji lietuvių visuomenė skiria 3 momentus:

1. bendrą Maž. Lietuvos reikalą, visiems rūpimą, kuriam visos grupės pritaria ir jį kiek galėdamos remia.

2. darbo, bet ne tuščio politikavimo ar rietenų momentą. Čia, rodos, M. Lietuvos atstovas VT taip pat nesiskundžia. Jei rūpi darbas ,tai tam sąlygos, kiek aplinkybės leidžia, sudaromos neblogesnės, o kaikuriais atžvilgiais gal net geresnės už kitų,

3. kaikurių politikierių, o ypač net ne ML grupės, noras prašmugeliuoti Maž. Lietuvos titulu tam tikras kitiems sąjūdžiams nepriimtinas tendencijas, nieko bendro neturinčias su Lietuvos laisvinimu ar specifinėmis Maž. Lietuvos problemomis. Todėl tokias kitų ir Maž. Lietuvos nespecifines tendencijas, norimas prakišti ML titulu, reikia nuo Maž. Lietuvos kuo griežiausiai atriboti. Jei kas nori ne rimtą darbą dirbti, bet tuščiai ginčytis, varinėti nieko bendro su ML reikalais neturinčias intrygas, tegu jas ir kiša per savas polit. partijas ar sąjūdžius, bet ne tokiais titulais, kaip iš Lietuvos atbėgę vyrai, Maž. Liet., PLB, kariai etc.

Pagaliau tie visi politikuotojai teatsimena vieną dalyką: jų politikavimas, ypač paskutinis "kačių koncertas", žmonėms įgriso iki gyvo kaulo. Kas nori "šefus" garbinti, tegu juos garbina pasidėję ant savo stalų ir apvedžioję aukso raidėmis, tačiau jų per jėgą nekiša ten, kur jų nenori kiti, o ypač per tas institucijas, kur jiems nėra vietos.

Rimtas institucijas reikia atskirti nuo partinių. Kas nori tuščiai politikuoti ir derglioti kitus, tie turi eiti ir mielai gauna vietos. Gi žmonių daugumas yra pasiilgę ne tokios, kaip "Tr." ar jos antrininkai, informacijos, bet kiek galint objektyvesnės ir nešališkesnės. Todėl ir aš prašau p. Redaktorių surasti šiems mano samprotavimams vietos savo laikraštyje, nes taip manau ne aš vienas, o Vokietijoje tokiems pareiškimams "nepartine" besivadinančioj spaudoj niekas neduos vietos.

Vokietija. **A. J. Petraitis.**

DIDŽIUOJU REIKALU

Prieš didžiausią įvykių jūrą yra atsistojęs šių dienų žmogus. Istorija visada kalba apie praėjusį veiksmą, bet ji negali žinoti atvejų, kurie rieda nesulaikomai į naujus įvykius. Taip jau, matomai, lemta, kad mūsų kartai tenka ne iš raštų skaityti įvykius, bet tiesiogiai—norint ar ne — įsijungti į jų sūkurį ir būryje išsilaikyti.

Šiandieninio vakarų pasaulio laisvoji žmonija jau pilnai supranta, ką gali nelabo daryti atplūstantis alkanas, sužvėrėjęs rytinės Azijos žmogus. Kiek anksčiau pergyvenę ir apsimokėję kraujo aukomis, lietuvių tautos sūnūs ir dukros tūkstančiais patraukė į vakarus ieškoti prieglobsčio nežinomybėn. Palikome sugriautas kultūrines vertybes, miestus, paminklus, didžiausius literatūros turtus. Tik dvasioje nepajudinamai išlaikyta tėvynės meilė ir mažas kelionės ryšulėlis palydėjo mus į skausmingojo likimo rankas. O vis dėlto nedidelės Nemuno šalies sūnūs ir dukros nepasiryžo suklupti. Bet kuriuose pasaulio kampeliuose sutiktas pirmasis išeivis ištiesė vilties ir pagalbos ranką naujajam. Sieloje išsineštos kultūrinės vertybės mielai jungiasi su pirmojo išeivio širdies gilumoje išsaugota tėvynės meile. Ranka rankon mes statome didžiąją laisvės statulą, kurios pačioje viršūnėje spindės raidės: Lietuva. Grįžtančiam ar aplankyti keliaujančiam lietuviui didžioji šviesa iš tolo nurodys įplaukimo uostą. Tik pačiame bronzinės stovylos pagrinde jis ras užrašą: Tautos Fondas. Centas prie cento, plyta prie plytos nuskamba dūžiais. Mes statome . . . Dienas, kurias praleidžiame rūpesčių šešėliuose, nuskaidrins tik savosios žemės laisvė. Ir žinome, kad tai nėra be prasmės. Jaučiame, kad esame įpareigoti savo pasiaukojimu būti vertais, gražiosios Nemuno šalies vaikais.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje mieluosius brolius ir seses prašo ir šiais metais, pagal išgales, remti aukomis didįjį tikslą.

Laiškas "TŽ" redakcijai

Jūsų redaguojamojo laikraščio "Tėviškės Žiburių" 5(110) nr. buvo įdėtas p. A. Šukio straipsnis: "VLIKas, politinės partijos ir mes — D. Britanijos lietuviai". Neliesdami straipsnio turinio, mes čia norime nurodyti, jog yra su tiesa nesutinkanti jo paantraštė: "Atsakymas "Br. Lietuviui" dėl jo **propagandos** (m. pabraukta) prieš VLIKą", lygiai, kaip ir straipsnio įvadinis prierašas.

VLIKui atmetus susitarimą su Diplomatijos šefu p. Lozoraičiu, mes radome, jog šis mūsų lietuviško vidaus gyvenimo reikalas yra svarbus ir dėl to išsamiau viešai "Br. Lietuvyje" pasvarstytinas. Tuo tikslu, redakcija paskelbė, kad VLIKo ir Diplomatijos šefo bendradarbiavimo klausimais "Br. Lietuvis" duos daugiau vietos ir pakvietė skaitytojus rašyti savo nuomones, kurios bus išspausdintos, **jei straipsniai bus parašyti rimta ir korektiška forma.** Kadangi mūsų visuomenė, dėl VLIKo ir Diplomatijos šefo susitarimo atmetimo, kaip visur, taip ir D. Britanijoje, nėra vienos nuomonės, todėl ir "Britanijos Lietuvyje" įdėti straipsniai vieni palaikė VLIKo, kiti— Diplomatijos šefo motyvus. Įdėti straipsniai buvo pagrįsti autorių logiškais samprotavimais, bet ne propaganda.

Be kitų asmenų, "Br. Lietuviui" straipsnį, kurį Jūs išspausdinote "Tėviškės Žiburių" 5 nr., atsiuntė ir p. A. Šukys, tačiau mes jo į "Br. L." įdėti negalėjome, nes: 1) autorius mums straipsnio pataisyti neleido, išskyrus korektūros klaidas ir 2) straipsnis parašytas "Br. Lietuviui" nepriimtinu stiliumi bei forma, kas nesiderina su "Br. Lietuvyje" vienu ar kitu klausimu vedamų diskusijų lygiu.

P. A. Šukio teigimas, kad "Br. Lietuvis" veda propagandą prieš VLIKą, nėra teisingas. Šitas laikraštis nei prieš VLIKą, nei prieš Lietuvos diplomatus ir nei prieš lietuviškas organizacijas (išskyrus komunistines, nors mes jas lietuviškomis nelaikome) jokios propagandos nevaro ir nemano varyti. Mes manome, kad tokia propaganda nebūtų naudinga Lietuvos bylai. Tačiau, diskusine forma, konstruktyviai pakritikuoti vadovaujančių veiksnių darbą arba dėl jų veiklos pareikšti atskiras nuomones, manome, nėra kenksminga.

Jums, Kolega Redaktoriau, gerai žinoma, jog vienas iš svarbiųjų demokratinės spaudos principų yra leisti laikraštyje skaitytojams laisvai, garbinga forma, reikšti savo nuomones įvairiais klausimais, nors redakcija su tomis nuomonėmis ir nesutiktų. Tokiu principu vadovaudamasis, "Br. Lietuvis" turi atskirą skyrių, kuris vadinasi "Laisvoji Tribūna". Mes, tačiau, ir į "Laisvąją Tribūną"" nededame straipsnių, jei sužinome, kad jie pagrįsti iškraipytais faktais, arba liečia asmeiškumus arba yra nekorektiškos formos prieš diskusijų oponentus.

Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos ir jos laikraščio "Britanijos Lietuvio" veikla pagrįsta šitokia dvasia: vienybė, tolerancija, darbas.

Šia proga, siunčiu Jums, Redaktoriau, ir "Tėviškės Žiburiams" kolegiškus linkėjimus.

"Br. Lietuvio" Redakcinės Kolegijos vardu:

J. Senkus.

Londonas,
1952 m. vasario 16 d.

Red. pastaba: Kalbamajame straipsnyje p. Šukys kėlė balsą prieš pavojus negausiai D. Br. lietuviškajai visuomenei susiskaldyti į sroves. Ar jo suminėti faktai tikri, tenykštė visuomenė gali teisingiausiai spręsti. Mes taip pat nesiimame spręsti ar anas p. Š. straipsnis neatitiko šitame laiške išdėstytiems red. kolegijos principams.

Hamilton, Ont.

Hamiltono choristų dėmesiui

Prieš pradedant ruoštis naujam dainų repertuarui, dėl numatomo balandžio 19 d. koncerto, priimami nauji choristai. Registruotis pas choro seniūną A. Grajauską, tel. 2-2698. Numatomas taip pat ir vyrų choras.

Choro seniūnas.

Nepriklausomybės šventės minėjimas pradėtas vasario 17 d. Vengrų bažnyčioje, aktas įvyko gražioje Westdale College salėje. Kalbėjo VLIKo narys ir TF Valdytojas, Vasario 16 Akto signataras prof. Kaminskas. Paskaitą skaitė prof. Ramūnas-Paplauskas iš Otavos.

Meninę dalį atliko kolonijos choras, vedamas p. V. Dargio, taut. šokių grupė, vadov. p. Breichmanienės, vyrų balsų kvartetas, ved. p. Dagelio ir dramos būrelio "Aukuras" artistai. Režisūra p. Dauguvietytės-Kudabienės.

Minėjime dalyvavo 700 lietuvių.

Prof. Kaminskas vasario 14 d. darė organizacijų ir visuomenės atstovams platesnį pranešimą, tarp kitko užtikrindamas, kad VLIKe tikrai bus pasiekta stipresnės konsolidacijos ir bus išplėsta ir suaktyvinta VLIKo veikla. Tautiečiai turėtų įgalinti VLIKą atsiekti šių tikslų, pastoviai remdami TFondą.

Vasario 17 d. Socialistų organizacija suruošė svečio garbei priėmimą — pietus, kuriuose dalyvavo apie 50 asmenų. Organizac. atstovavo: J. Matulionis — Bendruomenę, St. Dalius — TF vietinį skyrių, Panavas — sporto klubą "Kovą" ir Z. Laugalys — skautus. Pietų metu socialistų org. vardu įteiktas paveikslas su atatinkamu įrašu.

Vasario 18 d. TF Atst. Hamiltono skyrius "Dainavos" salėje surengė TF Valdytojui pagerbti iškilmingą vakarienę. Joje dalyvavo ir sveikinimo kalbas pasakė kūr.-savanoris, Vyties Kryžiaus kavalierius, ats. plk. Giedraitis, kun. Dr. J. Tadarauskas, K. Prijelgauskas. Org. atstovavo ir jų vardu sveikino: J. Mikšys — šeštadienio mokyklos, J. Matulionis — Bendruomenės, A. Grajauskaitė — Kat. Mot. D-jos, Erelis — socialistų, Br. Liškauskas — ateitininkų, Č. Mickūnas —"Aukuro, Stanaitis — "Kovo", Jokūbaitis — "Aido", Makūnaitė — choro, Subatninkaitė — tautinių šokių grupės, A. Patamsis — parapijos komiteto ir inž. J. Svilas — TFondo. Svečias iš Oakvillės, Frenzelis išreiškė savo pasigėrėjimą puikiu Hamiltono liet. kolonijos pasirodymu.

Vadovavęs pobūviui St. Bakšys baigiamajame žody pabrėžė, kad profesoriaus vizitas visus lietuvius dar stipriau sujungs į vieningą darbą dėl Lietuvos atvadavimo, o ateity pašalins ir tuos smulkius nesklandumus, kurių dar iki šiol karts nuo karto pasitaikydavo. Šia proga padėkojo p. Kazlauskienei už puikiai paruoštą vakarienę, p. Zabulioniui už veltui duotą salę, "Aidui" už auką TF $25, įteiktą Neprikl. šv. minėjimo metu ir prašė kitas organizacijas pasekti šiuo pavyzdžiu. Vakarienėje dalyvavo 36 atstovai. Buvo žadėję, bet savo atstovų neprisiuntė skautų ir teisininkų organizacijos.

Baigiant oficialią dalį, p. inž. Svilas TFA Kanadoj Hamiltono skyriaus vardu įteikė gerb. svečiui Augustino vaizdų knygą "Tėvynė Lietuva" su meniška dail. St. Daumanto įrašu.

Vakarienės metu p. K. Prijelgauskas įteikė TF asmeninę $5 auką.

Įteiktos knygos

Neprikl. šventės proga lietuviai, dirbą Stelco b-vės Cold Mill skyriuje įteikė Augustino "Our Country Lithuania" vaizdų knygas savo viršininkams — .

H. C. Walters — Superintendent Cold Mill and Finishing Dep.; J. Miller — General Foreman Cold Mill and Finishing Depart.; D. C. McCrady — Superintendent Electrical Dep.

Šiam tikslui po $1.25 aukojo: G. Ambroziejus, St. Bakšys, K. Baronas, V. Kazlauskas, J. Mačiukas, Pr. Pranckevičius, A. Ruzgas, Vl. Saulius, St. Senkus, Vl. Šešelgis, Tumaitis, J. Vilimas ir J. Vilniškaitis.

Į knygas įrašyta anglų kalba: "Minėdami Lietuvos Neprikl. dieną (Vasario 16), kuri šiuo metu Raudonosios Rusijos okupuota, mes, naujieji kanadiečiai—lietuviai, dirbą Stelco Cold Mill and Electrical Dep., dėkojame šia proga Jums, Pone, už darbą ir malonius santykius (pleasant harmony), kuriuos mes Jums vadovaujant turime.

Mes norėtume taip pat pabrėžti, kad esame labai laimingi Kanadoje!

Ta pačia proga mes norėtumėme prašyti Jus, prisidėti savo pagalba prie nepriklausomybės ir demokratinės Lietuvos atstatymo.

Tegyvuoja Nepriklausoma ir demokratinė Lietuva!" (Šis sakinys lietuviškai).

Po šio teksto surašytos visų prisidėjusių prie šio gražaus darbo pavardės.

Gavusieji knygas parodė didelį susidomėjimą jomis ir išreiškė savo širdingą padėką.

Visą šį darbą organizavo ir atliko K. Baronas.

— Vasario 16 d. lietuvišką šeimos židinį sukūrė Gudinskas Pr. ir Vilimaitytė Laima. Vestuvėse dalyvavo apie 60 svečių.

— Daugelis hamiltoniečių pažįsta p. Aselskį Bronių. Ne girti noriu, tik tipišką žemaitiško lietuvio būdą konstatuoti. Būdamas ūkininkaitis, jis prenumeruoja net 5 lietuviškus laikraščius. Kiekviena talka: ar apie bažnyčią padirbėti, ar rinkliavoj padėti, ar su mašina organizacijoms patalkininkauti, ar į aukų sąrašą apvalią sumelę įrašyti — p. Aselskis vienas pirmųjų. Aną dieną skambina: "Buvau Toronte. Dalino protesto laiškus JTO delegacijoms pasiųsti. Pluoštą parvežiau ir Hamiltonui, nes negirdėti, kad čia pas mus kas panašaus būtų daroma!" (Tą pačią dieną buvo dalinama ir Hamiltone). Kokia pagarbos verta iniciatyva, kurios ir dažnas inteligentas nesiimtų. Arba vėl: išsikalbėjęs kartą su Bronium apie gyvenimą Lietuvoj ir Kanadoj išgirstu tikrai retą mintį: "Rodos, čia ir mašiną turiu ir pavalgau skaniau ir apsirengęs puikiau — to Lietuvoje tikrai būčiau neprigyvenęs, bet vistiek neramu, negera čia, ir tos nuotaikos, to Žemaitijos laukų grožio ir ramybės, to vidujinio pasitenkinimo aš čia, esu tikras, niekad neturėsiu".

Sk. St.

Orkestro "Aidas" metinės

Sausio 26 d. orkestras "Aidas" Hamiltone atšventė metinį jubiliejų, suruošdamas visuomenei koncertą. Nesimatant spaudoje atsiliepimų, tenka, kaip svečiui, šią šventę trumpai peržvelgti.

Patalpos (St. Michael Hall), gana patogios ir sutvarkytos, nesutalpino visų atsilankiusių svečių, kas paskatino programos dalyvius ir sukėlė rūpesčio rengėjams. Žiūrint svečio, tačiau saviškėmis akimis, neužmirštant, kad tai įvyko Hamiltono (tik!) scenoje, programa jaukiai ir sklandžiai praėjo. Išpildomi dalykėliai trumpi, įvairūs, prieinami žiūrovui-klausytojui ir pačia mišpildytojui. Esame įpratę matyti scenoje mūsų didžiąsias žvaigždes; retkarčiais pasisakome, kad nusibodo, dėl to net namuose pasiliekame. Nustembame, kai matome pasirodant vieną iš savo kasdienių draugų, sekame jo pirmuosius žingsnius, jaučiamės esą kartu, linkime jam pasisekimo, atleidžiame ir vieną kitą trūkumą. Bendravimas ne tik veiduose, bet ir širdyse.

Solo (p. J. Vaičius) abiejose dainose parodė stiprų balsą — gerą medžiagą ateičiai. Baleto šokėja — pirmieji žingsniai — paįvairina vakarą ir nuteikia. Naujas moterų trio (jame dalyvauja ir p. Kudabienė!) gražia laikysena ir lengvu dainavimu vykusiai atrodo. Senas scenos vilkas deklamavime — E. Vilimaitienė — publikos šiltai sutinkama — gražu, ką daugiau sakysi. Susirinkę svečiai labai šiltai sutiko vengrų šokėjus, išpildžiusius čardašą. A. Prialgausko lietuviškas potpuri, išpildytas orkestro "Aidas", nuskambėjo įspūdingai, sprendžiant iš publikos veidų. "Tremtinio dainų vainikas" yra puikiai sukombinuotas lietuviškų dainų popuri, labai vykę perėjimai ir įspūdinga pabaiga.

Pasikalbėjus su "Aidų" vadovu p. St. Jokūbaičiu — pats koncerto rengimas nebuvo vienas iš lengvųjų žingsnių, tačiau gražus svečių skaičius ir jų dragiškas atsinešimas nunešė toli buvusius pasiruošimo sunkumus ir nuovargį. Malonu buvo patirti, kad Tautos Fondas susilaukė aukos iš vakaro pajamų — visiems sektinas dalykėlis!

Reikia paminėti, kad sveičių atsilankė net iš JAV ir Toronto! Ypač torontiškiai gausokai į koncertą atsilankė, kas rodo glaudų Hamiltono — Toronto bendravimą.

Torontiškis.

Buv. teis. Z. Orvidas, atvykęs iš Anglijos, gavo darbo miesto ligoninėje.

Vieša padėka

Š.m. sausio 26 d. Homiltono Lietuvių Orkestras "AIDAS" savo metinių sukaktuvių proga turėjo viešą koncertą, kuris nepaprastai gražiai pavyko. Pavyko dėlto, kad orkestro dalyviai, programos išpildytojai ir plačioji lietuvių visuomenė mus jautriai rėmė. Todėl reiškiu viešą padėką: orkestro krikšto tėvams pp. M. ir J. Stukams; liet. parapijos klebonui kun. Dr. J. Tadarauskui už prielankumą, ats. mjr. Zabulioniui už salę repeticijoms; programos dalyviams: p. E. Vilimaitienei, p. Justui Vaičiui, šokėjai p-ei R. Vyšniauskaitei, p-lei L. Šukytei, moterų trio dainininkėms ponioms I. Mičkūnienei ir E. Kudabienei ir p-lei V. Panavaitei; Vyt. Babeckui, už akomponavimą ir paruošimą dainininkių; ypač nuoširdus ačiū muzikui Alfonsui Prialgauskui už taip gražų lietuviškų melodijų popuri — "Tremtinio Dainų Vainikas" ir kitokią pagalbą ruošiant repertuarą; didelis dėkui kolegoms už paramą A. Dudoniui ir A. Rakauskui. Savo darbu prisidėjusiems prie koncerto paruošimo ir svečių aptarnavimo: pp. Burdinavičiams; B. Recevičiui, A. Mingėlai, A. Dalangauskui, Petrui Giedraičiui; p-lėms V. Subatnikaitei ir O. Čerškutei; programos vedėjui stud. Viktorui Bričkui; spaudos atstovams žurn. Kl. Prielgauskui ir foto-report. E. Gumbelevičiui, kurie daug pasidarbavo visuomenei painformuoti; pagaliau mano nuoširdus ačiū lietuviškai visuomenei, tiek iš JAV, tiek ir iš Kanados įvairių vietovių, nes ji savo gausiu atsilankymu stipriai parėmė orkestrą moraliai ir materialiai.

Ačiū, ačiū!

Stasys Jokubaitis,
Liet. Ork. "AIDAS" Vadovas.

PERKI? ... PARDUODI? ...

Realtor D. F. FELL

tarpininkauja namus Hamiltone perkant ir parduodant
203 Lister Bld., James Str. (prieš Miesto Rotušę). Tel. 2-7513

JUMS PATARNAUS JŪSŲ TAUTIETIS

JONAS MATULIONIS

Tel. 3-4252. 107 Cannon Str. East, Hamilton

Tautiečiai!

Dirbdamas su

C. B. Haynes,
Real Estate Broker
942 King St. W., Hamilton, Ont.

patarnauju visiems Hamiltone ir apylinkėje, parduodamas gerus namus, pigiomis kainomis pagal Jūsų reikalavimą.

Norėdami pirkti ar parduoti kreipkitės į:

GEDIMINAS PALTAROKAS
136 Birge St., Hamilton, Ont.
Tel. 36040, Įstaigos tel. 29836

WINDSOR, Ont.

Nepriklausomybės šventės minėjimas

Vasario 17 d., sekmadienį, iškilmingai paminėjome Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo šventę.

Pirmiausia už kenčiančią Lietuvą buvo atlaikytos pamaldos, kuriose beveik vis kolonijos nariai dalyvavo. Mišias atnašavo ir šiai progai pritaikytą pamokslą pasakė kleb. Danielius, pamaldų metu solo pagiedojo svečias iš Detroito p. Valiukas.

Antroji paminėjimo dalis tuojau po pamaldų tęsėsi kroatų salėje. Taip malonu buvo matyti beveik visus Windsore gyvenančius lietuvius į šį brangų paminėjimą atsilankiusius.

Sudarius garbės prezidiumą, priešakyje su PaLietGrupės pirmininku p. V. Sidzikausku, pastarasis pirmasis tarė žodį. Pasveikinęs windsoriečius ir per juos visus Kanadoje gyvenančius lietuvius, prisiminė mūsų tautos kovos kelius, jos saulėtąsias ir liūdnas dienas. Ilgiau sustojo ties Vasario 16-tosios reikšme. Peržvelgęs dabartinę pasaulinės politikos raidą, prisiminęs mūsų politinių vadovaujančių veiksnių darbuotę, svečias užakcentavo, kad laisvės kova įgaunanti vis tvirtesnes pozicijas. Šiandien Lietuvos vardas dažnai, lygiagrečiai su kitų pavergtų tautų, minimas įvairiuose pasauliniuose politikų susiėjimuose ar atskirų kraštų atstovų suvažiavimuose, ko prieš metus kitus buvo vengiama.

Galiausiai sustojo prie PaLieGrupės veiklos, kalbėtojo paskutinio apsilankymo Londone bei VLIKe, ir ten vestus pasitarimus. Esą darni veikla tarpe diplomatų ir VLIKo įmanoma ir matom, VLIKas nesąs jokia kliūtis vieningam laisvinimo darbui dirbti, tik pretendentai į prezidentus turėjo jau seniai pamiršti Kybartų įgaliojimus.

Gerbiamas prelegentas savo kalbą turėjo sutrumpinti, nes turėjo tuojaus išvykti į Detroitą į panašų šventės paminėjimą. Po to dar kalbėjo gerb. kleb. Danielius, kūrėjas-savanoris p. A. Narušis ir latvių bei ukrainiečių atstovai.

Meninėje dalyje solo padainavo p. Valiukas, dvi mokinės padeklamavo eilėraščių.

Šventės proga Tautos Fondui suaukota per $100.

E. Barisienė.

Iš lietuviškojo pasaulio

JA VALSTYBĖS

Pasaulio Lietuvių Archyvo adresas

Pranešama, kad Pasaulio Lietuvių Archyvui skirtąją istorinę (archyvinę, bibliografinę ir muziejinę) medžiagą ar korespondenciją reikia siųsti Archyvo būstinės adresu, būtent: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2601 W. Marquette Road, Chicago 29, Ill., USA.

Į Tarptautinį Eucharistinį kongresą Barcelonoje lietuvių ekskursija organizuojama Kunigų Vienybės vardu. Ekskursijai vadovaus vyks. V. Brizgys, dalyvaus prel. Balkūnas ir kt. Kongresan atvyks taip pat arkiv. Skvireckas ir vysk. Padolskis. Vienoje iš Barcelonos bažnyčių visą kongreso metą bus laikomos lietuviškos pamaldos.

Dr. D. Jasaitis dirba Gaylor Farm TB Sanatorium.

JAV Moksleivių Ateit. S. C. Valdyba išrinkta korespondenciniu būdu iš čikagiečių: A. Vilušis, J. Laurušonis, S. Krutulis, D. Jonikaitė ir Širmulytė. Į rev. k. brocktoniečiai: K. Keblinskas, A. Sužiedėlis ir Z. Zarankaitė. Naujoji valdyba jau perėmė pareigas.

Aukštesn. Mokyklą Brooklyne baigė 3 lietuviai: Renata Babarskaitė, Aušrelė Bendoriūtė ir Jonas Ulėnas, gavęs net 7 dovanas.

Gabija persikėlė į naujas erdvias ir jaukias patalpas — 353 Union Ave., Brooklyn, NY.

Gyd. T. Savicko nelaimė Niujorko lietuviškąją visuomenę labai sujaudino, kai tik apsivedus su našle italę, po poros savaičių išsiskyrė. Tai daug žadanti lietuviškos medicinos pajėga — chirurgas, šiuo metu praktikuojąs Niujorke.

D. BRITANIJA

D. Brit. liet. žurnalistų sąjungos skyrius, turįs 12 narių, išrinko naują valdybą. Perinkti Obolėnas ir Neveravičius, naujai išrinkti prof. S. Žymantas. Rev. kom.: K. Barėnas, L. Trilupaitis ir S. Kuzminskas. Garbės teismas: A. J. Kaulėnas, S. Laučius ir kun. Gutauskas.

F. Neveravičius, gyvenąs Anglijoje, Londone, baigia romaną iš karo ir pokario meto.

"Britanijos Lietuvis"" įsiveda specialų skyrių Prancūzijos lietuviams.

BELGIJA

Chatelet ir Courcelles apylinkėse lietuvių nebedaug beliko. Jie išsirinko tik seniūnus — pirmoji J. Varną ir Žemaitį, antroji — Banaitį. **Montegnee** sen. yra J. Minkūnas.

Tėv. Aranauskas, išvykstąs į JAV, pakeltas BLB garbės nariu ir Liežo lietuvių apdovanotas prisiminimo dovana.

Abitibi bendrovė oficialiai praneše Belgijos lietuviams, norėjusiems vykti į Kanadą, kad darbininkų jau nebereikalinga.

PRANCŪZIJA

Dr. St. Bačkis, Liet. atstovas Prancūzijoje, Vasario 16 proga kalbėjo per "Amerikos Balsą" į Lietuvą.

Liet. Katalikų misijos Prancūzijoje direktoriaus pareigas, išvykus Tėvui Pečkiui, eina Tėvas Braun. Laukiama lietuvio kunigo, kuriam išlaikyti dauguma lietuvių jau pasižadėjo skirti metinę auką.

Lietuvių Šalpos Dr-jos skyrių Prancūzijoje yra visur, kur tik yra lietuvių. Paskutiniajame drjos biuleteny be Paryžiaus dar randame žinių iš 9 skyrių.

Strasburgo tremtinių universitete iš lietuvių studijuoja: S. Garbačauskas, K. Jasutytė, P. Klimas, B. Kvieteliaitis ir J. Norkaitis.

Į Studentų sekcijos Paryžiuje valdybą išrinkta: pirm. J. Puškorius, sekr. L. Pabedinskas, ižd. R. Bačkis. Tris metus sekcijai vadovavęs A. Venskus pasitraukė dėl laiko stokos.

Prof. Galdikas į JAV atvyks greičiausia vasaros gale, nes dabar jau išsibaigė kvota ir tenka laukti, kada nuo liepos 1 d. pradės duoti vizas iš naujos kvotos.

— **Paryžius.** — JT pilnaties darbams pasibaigus, Paryžiuje įvyko svarbus Baltijos kraštų diplomatų pasitarimas. Iš lietuvių dalyvavo: Dr. S. Bačkis, prof. J. Baltrušaitis ir V. Sidzikauskas. Iš latvių: K. Berends, O. Grosvald, Latvijos ministeris Paryžiuje, V. Masens, Latvių Patariamosios Grupės prie NCFE Niujorke pirm. ir Zarinš, Latvijos ministerio Londone (Latvijos vyriausybės specialus įgaliotinis). Pasitarime buvo apžvelgta tarptautinė padėtis, bei ONU sesijos darbai ir padaryta atitinkamos išvados, kas eventualiai ateityje reikėtų padaryti.

Prof. Ehretas Mulhouse liet
viams Vasario 16 skaitė paskai

BRAZILIJA

Liet. Sąjungos Brazilijoje m
tinis suvažiavimas Mokoje sa
sio 20 d. išrinko naują valdy
daugelį perrenkant: pirm.
Dantas, sekr. St. Venceviči
ižd: Pranaitis, knygin. D. Sa
kaitė, ūkvedžiu J. Matelionis,
cepirm. M. Šilinskas, II sekr. I
Stankevičius. Rev. kom.: J. B
kevičius, Al. Bumbulis ir A
Kublickis.

Pirmoji liet. dailės ir liaudi
meno paroda Sao Paulo orga
zuojama kovo 16-31 d. Prest
Maia galerijos patalpose. Dail
skyriui jau surinkta apie 1
paveikslų, o liaudies meno el
ponatai renkami specialios kon
sijos: E. Polišaitienė, A. Amb
zevičienė, J. Jokubaitienė,
Matelionienė, M. Remenčikai
O. Gurauskienė, K. Pažėrai
Mg. Vinkšnaitienė ir Alf. Žib
Parodos vyr. komisiją suda
kun. P. Ragažinskas, kun. K. M
liauskas, inž. Z. Bačelis, agr.
Boguslauskienė, K. Ambroze
čius, O. Žibienė, M. Dantas,
Antanaitis ir H. Valavičius.

Sao Paulo miestas 1954 m. sa
sio 25 d. švęs 400 metų jubilie
Tai greičiausiai augąs pasau
miestas, jau turįs 2,5 milijono g
ventojų, P. Amerikos pramon
centras. Jubiliejų ruošiam
iškilmingai švęsti — statoma
lė dangoraižių, vedamos nauj
plačios gatvės ir tt. Sao Pa
yra ir didžiausias lietuvių ce
ras Brazilijoje.

"Mūsų Lietuva" išleido sa
kalendorių.

L. Kat. šv. Juozapo Bendr
menės choras Sao Paulo atšve
tė savo 15 metų sukaktį sausio
d. koncertu. Dalyvavo solistas
Ambrazevičius, choras, sol. R
Sprogis, vyrų kvartetas, tautir
šokių ansamblis, vad. J. Amb
zaitienės. Vasario 9 d. cho
koncertavo Buenos Aires.

AUSTRALIJA

ALB suvažiavimo Melbour
gruodžio 28-29 d. į Kr. Valdy
išrinkti: Vaičaitis, Bogušas, K
mežys, Kmitas ir V. Kazokas.
garbės teismą: J. Kalvaitis, Ga
baliauskas, Jansonas ir Lukoši
nas.

"Aitvarų" meno grupė nuta
suruošti Sydnejuje viešą me
parodą.

PRANAS KOZULIS

Lūžęs vasaros takas

(Pabaiga)

Liepos 16 d.

Naktį aiškiai girdėti griaudimas, bet aplinkui — jokių pakitėjimo ženklų. Gyvasis smėlio laikrodis rūsčiai tebelinguoja aplink lūšnas. Šį kartą neša ant pagaikščių per vidurį pasvėrę mažus kibirėlius. Prie kiekvienos lūšnos kampo stovi žmogus ir kiekvienai porai į kibirėlį įmeta kaušą kažkokių, neregėtai kvepiančių, daiktelių. Ir šen, žmogus nosį kiši ir ten, bet nuo to pasiutusio kvepalo negali išsisukti.

Noriu daktarą prašyti dūmo. Jis nerūko ir turi daug, bet jis žiūri pro langą ir lūpas krutina. Manau — poterius kalba. Pertrauksi — užpyks ir nieko negausi. Vienok ryžausi ir paprašiau vienos "Notdfront", nes tos ilgiausios.

— Gerai. Duosiu tris. Tik turėsi padėt suskaityt kiek ten jų eina aplink kiekvieną trobelę.

Paskui dar išsiderėjau kad už kiekvienos trobelės ratelio suskaitymą pridėtų po vieną ekstra.

Pradžioje skaičiavau sąžiningai, bet nesisekė: pasimeta ir pasimeta pradžia, nuostabiai panašios būtybės. Todėl apmetu akim, kad kirbinėj gali būti apie pusantro šimto ir, kad užtikrintai daktarą apgaučiau, sakau: suskaičiavau — 163, arba — 159. Po kiekvieno tokio pranešimo jis iš palovio traukia savo skrynutę ir pildo sutartį be gincų. Vienok, kai jau buvo išmokėjęs apie dešimtį cigarečių, susigriebė: ar aš sąžiningai būsiu atlikęs darbą? Taip greit nė jis pats negalįs suskaičiuoti. Aš įtikinau, kad įsidėmiu kokią aiškią šakutę pagaikštyje, arba didelį lopinį, kurių netrūksta rūbuose, ir nepasimetu.

Nusprendžiau, kad absoliutus sąžiningumas kaikuriose gyvenimo vietose — netinka, o švelni apgaulė žmogų veikia raminančiai. Jei būčiau nusikaltęs, nors truputį turėtų sąžinė nerimauti, o dabar mano savijauta — visiškai šventadieniška. Juk daktaras dabar įsitikinęs, kad žino, kiek ten jų būta, o aš tikiu, kad ne kiek tesuklydau. Jeigu trūksta — atvarys daugiau, jei per daug: kiek čia tereikia, kad žmogus išnyktų, bebraidydamas smėlio jūroje.

Liepos 23 d. (sekmadienis).

Naktį buvo gražu: atūžė, šviesų išraižytu dangumi, lėktuvai ir dėjo bombas vieną po kitos taip arti, kad visus langus išpūtė su rėmais.

Gaivinanti artėjančio rytmečio drėgmė dvelkia į lūšną. Netoli pušyno turėtų būti pieva, nes pro langą vielų rezginį srūva tikras nupiautos žolės ir ajeryno kvepėjimas. Aušros pabudintas vėjas neša laukų alsavimą pro pat mano godžią nosį, išlindusią pro sudriskusios gūnios kampą.

Seniai bebuvau jutęs tokią ramybę: rodos, giliai, giliai, krūtinėje, apie pačią širdį, atsargiai skraido šilkinis angeliukas ir labai gležnų, vos prasiskleidusių, berželių šluotele vaiko muses. Akys merkiasi, rodos, guliu šieno kupetyje, Kundelynės balos panuovaly.

— Koks gi velnias mane čia atnešė, — galvoju. — Nejaugi vakar turguje būčiau padauginęs?

Aiškiai girdžiu maurojančias karves ir bliaunančias aveles. Piemenys jau atgena. Tie, rupūžės, ištaukš visiems, kad gulėjau Kundelynės baloje ir vėl Gylio Anelija neis šokt... Strykteliu iš šieno ir pasilenkęs maunu vieškelio link.

Dar ankstus rytas. Pušies viršūnėje mieguista saulė šluosto akis švariu, rasos išplautu, debesėliu. Bet jau keturi žmonės, u sikniaubę ant stalo, garsiai ginčijasi dėl pirmosios tą dieną kl dos pokery. Lauke kažkas labai plonai sudūdavo ir pabudint vėjas perbėgo miegančių žmonių suveltomis galvomis.

Man nesmagu ir šalta, taip anksti pakilus. Būtų gerai lang sudėjus, bet kas man: atvežė, pasodino — tai dabar tegul ir rūp nasi, kad vėjas nepūstų. Nors, teisiškai galvojant; ruskiai išmu — ruskiai turėtų ir įdėt.

Liepos 25 d.

Naktį budėjau. Darbas labai lengvas: nežymiai sekti sarg binius, ar jie mus tebesaugo. Pareigos truputį keistos: saugo tuos, kurie tave saugo, bet budėjau sąžiningai. Juk ir Rašte pas kyta: "Budėkite, nes nežinote dienos nei valandos, kada ateis...

Avižų laukely iki aušros plaveno liepsna, net pasišokėdama i pušų viršūnių. Aplinkui klaikiai raudoną ugnį šokinėja krėi pušų šešėliai, bet man regis, kad tenai velniai kažką verda. P sienos plyšius kartais dvelkteli stiprus degančių nagų kvapas.

Labai ilgai truko, kol pušyne labai plonai pragydo kažko paukštis ir dangaus pakrašty pasipylė ružavi debesėliai. Pran ko kreivi šešėliai, užgeso raudona ugnis. Aš nebuvau tikras: ar t tą naktį nebus man kipšai vaidenęsi; todėl dėl visako persiže nojau.

Ružavi debesėliai truputį prasiskleidė, lyg vėsios vandens lel jos pasitraukdamos iš tako atplaukiančiai gulbei. Vėl prasidec graži ir saulėta diena. Dar labai norėtųsi gyvent.

Liepos 27 d.

Komendantas atsivilko su šuniu ir padėjėju. Apėjo aplink klišakiuodamas, bet nieko nesakė, tik stabtelėjo vidury lūšnos aplink savo nosį susuko apskritų vingių verpetą. Tai būta jo šy senos.

— Geras ženklas, jeigu Kuprius šypsosi, — paskui visą dier kalbėjom. — Gal paleis?

Turėtų būt labai keista: kur nori — ten eini. Radęs minkšt jaunu atolu atžėlusį, panuovalį besėdi sau kokią valandą, ar giau. Tikrai tąsyk, žmogus, atrodytum panašus į karalių.

Laikraščiai rašo taip, kad kiekvienas sakinys verčia kruptelė Jeigu paleistų, vėlu jau būtų eiti namo. Katile sėdėt negera ir n riu, kad greičiau vežtų — bet kur: nors ir į pačią Vokietiją — tai tų gagenančių žąsinų.

Liepos 28 d.

Lėktuvai giedriame danguje skraido mažyčiai ir, atrodo, n kenksmingi. Pora nukrito gražiai liepsnodami, it peteliškės. B naktį trenkė, kaip griausmas, lyg pro pat viršugalvį kibirkštys vėjas švilptų. Aš greičiau užu šmaikštų ungurį nuskriejau palovi Sakau sau: visgi dvejas lubas ne taip lengvai pramuš. Truputį st resnis draugas B. tik galvą iki kaklo pakišo, o apvalus kūnas lik asloj. Nejūčiom garsiai susijuokiau.

— Kvaily, pasijuoksi, kai užmuš.

Nusigandęs kilstelėjau nugarą lovos kraštą, ir jis lengvai p lindo. Dabar man buvo truputį gėda ir nejauku, kad, būdam gerai pasislėpęs, juokiausi iš draugo nesekmės, ir, kad jis nepala kytų manęs savanaudžiu, daviau patraukti dūmo.

Liepos 30 d.

Išvežė P. į Rygą. Baltais drobiniais rūbais, lyg apaštalas, sėd į juodą mašiną ir pranyko apsiniaukusiam vidudieny. Niekas til rai nežino, kur veža, bet aišku, kad į Rygą: iš pragaro į pragą beliko vienas kelias — pro Rygą.

Žiūriu pro langą: vidury aikštės teberiogso kartuvės ir lengv vėjelis judina kilpą.

Liepos 31 d.

Nedrįstu pagalvot, kad viskas baigta. Vos pranykstu smū

MOTERŲ ŽODIS

Nuo smuiko iki Metropolitano

POLYNOS STOŠKOS KONCERTO BELAUKIANT

Toronto lietuviai jau turėjo progos grožėtis Onos Kaskas ir Algirdo Brazio balsais. Š.m. balandžio mėn. 26 d. Eatono Auditorijoje koncertuos trečioji Amerikos lietuvių žvaigždė — Metropolitaino Operos solistė Polyna Stoška. Tai jau ne pirmas solistės pasirodymas Toronte: užpernai ji su dideliu pasisekimu koncertavo Tautinėje Kanados Parodoje. Iš visų Š. Amerikos kontinente esančių dainininkių kanadiečiai pasirinko Polyną Stošką. Tokio populiarumo šiame dolerių krašte ne kiekvienam lemta susilaukti.

"Balsas, išvaizda, dramatinis pajėgumas"...

Į Metropolitaną pavyksta įsibrauti ir lietuviams. Amerikos lietuvaitė Polyna Stoška yra susilaukusi puikių muzikos kritikų atsiliepimų ir įvertinimo. Pažiūrėkime ką apie ją kalba JAV spauda. Savait. žurnalas Newsweek Stoškos debiuto proga jos pasirodymą šitaip apibūdino: "Balsas, išvaizda, dramatinis pajėgumas". Los Angeles Exminer: "Vienas iš gražiausių mūsų generacijos sopranų". Detroit Free Press: "Polyna Stoška — nuostabi". New York Herald Tribune: "Stoška turi labai gražų balsą. Jos dramatinio soprano stilius aiškiai skiriasi iš kitų". Tai tik maža dalis atsiliepimų. Prie jų dar galima būtų pridėti prezidento Trumano atsidūsėjimą: "Kada nors gal ir aš galėsiu grožėtis panašiu balsu"... Čia jis, žinoma, turėjo mintyje savo dukterį Margaritą, kuriai, deja, iki Stoškos dainos meninio lygio vis dar tolimas kelias...

Pirmieji žingsniai pakeliui į Metropolitainą

Polyna Stoška gimė Worcesteryje, Mass. Domėtis muzika pradėjo dar mokyklos suole. Tada ji negalvojo tapti dainininke. Pagrindinį dėmesį skyrė smuiko studijoms. Ėmė smuiko pamokas. Grojo mokyklos orkestrėlyje. Tačiau jos balsas neliko nepastebėtas. Massachusetts Muzikos Klubų Federacija jai paskyrė stipendiją balso lavinimui. Smuiką teko padėti į šalį. Stipendija Stoškai suteikė galimybę dvejus metus studijuoti dainavimo meną Bostone.

1938 m., kada Europos padangė jau niaukstėsi artėjančio karo debesimis, Polyna Stoška skolintais pinigais atvyksta į Berlyną, įsitikinusi, kad jos balsui geriausiai tinka vokiečių kompozitorių muzika. Čia ji mokosi pas kadaise Metropolitane Wagnerio operų roles dainavusios garsios solistės Johanna Gadski dukterį Gadski-Busch. Po trijų mėnesių konkurso keliu patenka į Berlyno Operą. Stoškos svajonės pradeda realizuotis. Debiutuoja Weberio "Eurijantėje", dainuoja Mozarto "Figaro vestuvėse" ir netrukus prasiveržia į Wagnerio operas. Prasidėję karo veiksmai sutrukdo tolimesnius studijų ir karjeros planus. Polyna Stoška grįžta atgal į JAV.

Polyna Stoška

Pacifikas, Labradoras, Grenlandija, Islandija, Vokietija

JAV ji greit buvo angažuota koncertuoti po visus pasaulio kampus išmėtytiems amerikiečių kariams. Tai sunkus ir neįprastas bandymas. Nuolatinės kelionės. Nepažįstama publika. Nežinomas publikos reagavimas. Amerikiečių kariams labai patinka džazo muzika. Ar jie domėsis klasikine programa? Pirmas Stoškos pasirodymas Pacifike išsklaido nepagrįstas abejones. Kariai kelia Stoškai ovacijas. Pasak vieno buvusio kario žodžių — Newsweek vėliau atspaudė jo laišką: — "Plojimai sudrebino Guadalcanalo salą"...

Oro kelių Stoška padaro virš 65.000 mylių kelionę nuo Pacifiko salų iki Labradoro, Grenlandijos, Islandijos ir Vokietijos, kur, jau karui pasibaigus, duoda koncertus amerikiečių okupacinei kariuomenei Berlyne, Miunchene ir Salzburge.

Donaldsono premijos laimėtoja

Po to Polyna Stoška kurį laiką dainuoja Bostono ir Minneapolio simfoninių orkestrų koncertuose, dalyvauja radijo programose, atlieka pagrindinius vaidmenis Niujorko Centrinės Operos pastatymuose — "Čigonų baronė", "Parduotojoj nuotakoj", "Klajojančiam olande", "Arijadnėje iš Naxos".

Jos pirmasis triumfas pasiekiamas Broadway'juj — Adelphi teatro "Gatvės scenos" ponios Maurrant rolėj. Stoškos dainavimas ir vaidyba nustebino teatro lankytojus. Jai buvo suteikta 1947 m. Donaldsono premija, skiriama geriausiai dainininkei, atliekančiai pagalbinius vaidmenis Broadway pastatymuose. Metropolitano Operos vadovybė tada pirmą kartą atkreipė dėmesį į Stošką.

Iš Broadway Polyna Stoška pasuko į Hollywoodą. Los Angeles Operoje dalyvauja "Trijų muškietininkų" pastatyme. Ir čia ji susilaukia puikaus įvertinimo. Veikalo kompozitorius Rudolf Friml, pamatęs Stoškos nepaprastą talentą, jai parašo specialią ariją. Metropolitanas kapituliuoja: pasiūlo Stoškai sutartį. Polyna Stoška garsiosios Metropolitan operos solistė. Tuo metu Metropolitano Opera turėjo vasaros atostogas. Stoška vyksta į Meksiką, kur visą vasarą dainuoja Tautinėje Operoje Wagnerio pastatymuose.

Dvidešimt septynių rolių repertuaras

Polyna Stoška—pagarbos verta dainininkė. Dainininkui nepakanka vien tiktai balso ir talento. Į savo karjerą jam tenka įdėti nesuskaitomas valandas darbo. Stoška nustebino Metropolitaną, atsinešdama net dvidešimt sepetynių pagrindinių rolių paruoštą repertuarą. Ligi šiol ji yra dainavusi jau devyniose operose Metropolitano scenoje: Mozarto "Don Giovani", "Figaro vestuvėse", "Užburtoje Fleitoje", Wagnerio "Meistersingeriuose", "Rheingold", "Walkuere", "Gottenrdaemmerung", Benjamin Britten "Peter Grimes" ir atnaujintoje Mussorgskio "Kovanščinoje", visada susilaukdama puikaus muzikos kritikų įvertinimo. Ne be reikalo, tur būt, Newsweek puslapiuose Emily Coleman pastebėjo: "Kaip ir buvo tikėtasi, Stoška tapo dideliu įnašu Metropolitanui"...

Mažoji Worcesterio smuikininkė išaugo į pasaulinio masto dainininkes. **Vyt. Kastytis.**

IŠ MOTERŲ VEIKLOS

Op. sol. Iz. Motekaitienės scenės veiklos 10 metų sukakčiai paminėti koncertas įvyks š.m. kovo 23 d. Sukakčiai atžymėti susiorganizavo komitetas: pirm. ir globėja Giedrė Gudauskienė, kun. Dr. A. Juška, Nora Gugienė, Petronėlė Grybienė, Zailskienė, Dr. Danutė Narutavičiūtė, Vera Bulvičienė ir Eug. Račiūnaitė.

Julija Rajauskaitė - Šušienė, gyv. Niujorke, atvyks akompanuoti op. sol. Iz. Motiekaitienės koncertui Čikagoje.

Ponia Galdikienė Paryžiuje laukia vizos į JAV.

Dr. Marga Zocke, klaipėdietė lietuvaitė, dirba Paryžiuje Mokslinių Tyrimų Įst. geolog. srityje.

Kasiulienė audžia vyro nupieštą paveikslą.

Eva Bajoraitė jau trys metai dirba Hamburgo operoje kaip šokėja. Pastaruoju metu ji perėjo į filmas.

Karolė Pažeraitė, rašytoja, dirba lietuvių mokykloje Sao Paulo, Brazilijoje.

Dr. Ald. Užupienė, L. Kat. Moterų Draugijos Kanadoje Centro Valdybos pirmininkė, dirba šv. Juozapo ligoninėje Toronte. Šiais metais žada pradėti stažuoti gydytojos teisėms įsigyti.

Dr. Jasevičiūtė stažuoja Kitchener, Ont., ligoninėje.

S. Prapuolenytė, neseniai atvyko į Hamiltoną iš Anglijos, kur dirbo kaipo augšt. mokyklos mokytoja ir čia Loretto College gavo mokytojos darbą.

Dr. S. Kerpytė dirba kaip patalogijos instruktorė vienoje med. mokykloje Niujorke. Skaito apie inkstų ir kepenų ligas.

Reg. Saliamonaitė, dantų gyd., dirba didžiulėje vėžio ligoms tirti laboratorijoje.

Dr. Aleksandravičienė dirba vaikų ligų ligoninėje Mulhouse, Alzase.

Lietuvių Šalpos Draugija sausio 23 d. atšventė oficialaus leidimo veikti 5 metų sukaktį, nors ištikrųjų yra įsikūrusi 1944 m. Dabartinė Dr-jos pirm. yra O. Bačkienė, vicepirm. Pr. Dulevičius, sekr. J. Masiulis, ižd. Granelis, bibliotek. S. Pagnier. Moterų komisiją, kuri rūpinasi atstovavimu prie moterų sąjūdžių, sudaro O. Bačkienė. J. Matorienė ir B. Venskuvienė.

O. Bačkienė gen. de Tassigny nešlei Liet. Šalpos Dr-jos vardu pareiškė užuojautą

Lietuvės dailininkės Sofija Pacevičienė ir Irena Pacevičiūtė ruošia savo kūrinių parodą, kuri įvyks Barberini rūmuose, Romos centre. Data dar nenumatyta.

Plačiausiai skaitomas jaunimo žurnalas "Giovani" kalėdiniame numeryje įsidėjo dail. Pacevičienės tapyto paveikslo "Užgimimas" nuotrauką. Paveikslas tuo būdingas, kad visi asmenys ir aplinka yra lietuviška, ypatingai gražūs tautiniai rūbai ir ornamentai. Šis paveikslas buvo parduotas inž. Lombardi, ministerio Lombardi broliui, Novaros mieste, kuriame prieš porą metų buvo įvykusi religinio meno Biennale. Joje Lietuva kun. Mincevičiaus rūpesčiu dalyvavo atskiru paviljonu ir buvo labiausiai italų lankoma.

Muzikų Kuprevičių šeimos jaunausioji atžala Elena Kuprevičiūtė, pasižymėjusi smuikininkė, šiuo metu gastroliuoja Europoje, Olandijoje. Rašo, kad "niekad nenorėtų grįžti į naujuosius kontinentus, jei ne aplinkybės".

Mūsų laikų mergaitė

(Olphe-Gaillard, Teologijos profesoriaus Toulouse "Institut Catholique" paskaitos, skaitytos paskutiniame Tarptautinės Mergaičių Globos kongrese, trumpos ištraukos).

Šiandien mergaitė gyvena daug platesnėje socialinėje bendruomenėje, negu anksčiau. Jos akiratis aprėpia ne tik jos tėvynę, bet ir visą mūsų planetą. Technika ir literatūra stengiasi ją nuo vaikystės supažindinti su tragedijomis, kurios per dažnai sukruvina suaugusių pasaulį. Bendrai, šių dienų jaunimas išaugo ir subrendo sumišime, kuris tai vienai, tai kitai pusei teikė pergalę. Jis patyrė egzaltuojančių valandų, kurias sekė mizerijos ir desperacijos rytojai. Jis matė didvyrius, užsikrėtusius neapykanta, žiaurumu ar bailumu. Kaikurie vadai manė galį viską galvanizuoti gražiais šūkiais, ateities miražais, bet gyvenimas, deja, paliko tik beribį nusivylimą visu kuo.

Visos šios apgavystės per anksti pakirto jaunimui sparnus, palaužė jų pasitikėjimą kitais. Kiekvienas jaunas žmogus dabar nori gyventi savo gyvenimą, eiti savu keliu, išbandyti savo laimę naujuose takuose. Kam dar tada reikalingos taisyklės, buržuaziniai prietarai? Dažnai pasaulis jaunuoliams pasirodo absurdiškas... Bet ta pati karta pajunta misticizmo ilgesį. Taip kartais kuri nors iš mergaičių pamato, kad gyvenimas, kurio sukūrys ją neša, padengia ir paslepia daug augščiausių vertybių. Kartais betgi, šis mistinis ilgesys neša ir pavojingų pradų, kaip perstiprų susižavėjimą nekatalikiškomis mistikomis, didelį abejingumą klausimuose, kurie liečia idėjų ir gyvenimo tikrumą.

Mergaitė, apie kurią mes kalbame yra katalikė. Gimus nuo senovės katalikiškame krašte. Ji yra iš prigimties katalikė. Ji taip pat yra praktikuojanti — kas sekmadienį ją galime užtikti bažnyčioje. Šeimyninėje atmosferoje ji gavo šiokį tokį religinį idėjų bagažą, kurį katekizmas išryškino ir papildė, o mokykla davė šioms sąvokoms, principams ir visai tai terminologijai tam tikrą užbaigimą. Bet, nežiūrint tradicinio auklėjimo, šių dienų mergaitė iš pagrindų skiriasi nuo ankstyvesnių mergaičių generacijos. "Avelės" tipas, kuri į visą gyvenimą žiūrėjo su savo didelėm naiviom nustebusiom akim, nieko nemačius, nieko neskaičius jau galutinai išnyko. Greitieji traukiniai, radijo, kinas stebėtinai suartino žmones, sulygino klases ir amžius.

Šių dienų mergaitė yra tikrai nepagaunama savo vispusiškume ir savo sielos įvairume, kuri kas akimirką keičiasi ir rodosi naujoje šviesoje. Yra ryškus pagrindinis mergaitės bruožas; ar ji bus studentė, ar darbininkė, ar valdininkė, ji kasdien kovos už savo kaipo laisvo žmogaus teises. Niekas nenustemba pamatęs moderniškąją mergaitę teatruose ar kine. Fakultetų suole ji nebėra tas retas paukštis, priimtas tik per didelę išimtį. Čia jau ji išsikovojo savo teises ir garbės titulus. Didžiulėse skaityklose ji rivalizuoja su savo bendraklasiais vyrais, kurie turi daug vargo, kad ją nugalėtų konkursų metu. Žinoma, ji viską skaito, nesuprasdama, arba, nenorėdama daleisti, kad žmogaus protas yra prieinamas įvairioms įtakoms ir anksčiau ar vėliau joms persisunkia. Nėra prasmės jai patarti būti atsargiai, dar mažiau, aiškinti, kad yra naudos suvaldyti savo smalsumą. Šis nepalaužiamas pasitikėjimas savimi pas nepatyrusį jaunimą, turintį tokią trapią valią, stebina visus. Kažkoks instinktas stumia mergaitę, ir ji susiduria su moderniškuoju pasauliu, jo neo-pagonizmu, jo iššaukiančiais ir kebliais vaizdais beveik be skrupulų ir be gėdos. Priešingų ideologijų kova turi didelės įtakos į jos psichinę ir socialinę laikyseną, jeigu ji pati to dažnai ir nepajunta. Kyla klausimas, ar jauna mergaitė, kuri savo vaikystėje yra gavusi tikėjimo pagrindus, gali tomis žiniomis paremti tiesų ir tvirtą moralinį gyvenimą? Ar jaunuolės žinios apie Dievą, bažnyčią, dorą, nuodėmę, sakramentus yra pakankamai aiškios ir tvirtos? Ar ji jose gali rasti savo valiai pastiprinimo ir savo drąsai moraliniuose mūšiuose atnaujinimo? Deja, dažnai tenka jaunuoles auklėti visiškai iš naujo, nes jau pirmieji jos susidūrimai su gyvenimu iškreipė jos moralinį supratimą ir sumaišė sąvokas.

Pirmiausiai jaunimui reikia duoti vertingus vadovus. Mergaitės šiandien pas savo patikėtines ieško ne tiek augšto išsilavinimo, kiek psichologijos, takto ir širdingumo, o ypač susidomėjimo jų problemomis. Antras punktas liečia tikėjimą. Čia auklėtojai, o ypač kunigai, turėtų stengtis dar pagyvinti tikėjimo išraišką, bet nesileisti į tuščius žodžius, iš kurių neišplaukia jokia aiški dogma. Jie turi tikrai mokėti vesti sielas, nepaskęstant nereikalinguose ar tuščiuose klausimuose, bet išlaikant sąžinių paslaptis ne tik, kas buvo pasakyta per išpažintį, bet ir daug kur kitur. Liturgija turi būti protingai ir įdomiai suorganizuota. Trečias punktas: šeimyninio gyvenimo stiprumas. Tam reikia mergaitę iš anksto tinkamai išauklėti jos būsimam motinos vaidmeniui.

Dar baigiant tenka pažymėti, kad jaunoji karta turi daug gerų pradų. Iš pagrindo šių dienų jaunimas nėra egoistiškas. Jam trūksta pastovumo, bet progai esant jis gali pasirodyti labai didvyriškai ir altruistiškai. Jaunieji negalvoja abstrakcijomis, bet susidūrus su realybe parodo daug sveikos kritikos ir blaivių pažiūrų. Jų iniciatyvos, kurios taip negailestingai apverčia kojomis visas rutinas, toli gražu ne visos peiktinos. Jų bendruomeninis jausmas yra nepaneigiamas.

Šeimininkėms

Viralo nereikia laikyti ilgai šilto, bet geriau ataušusį sušildyti. Taip pat nereikia atšildyti ant lengvos ugnies, nes genda skonis ir kokybė. Reikia sparčiai ant didelės ugnies atšildyti.

●

Siuvamos mašinos adatas, kad netaip lūžtų siūvant storą audeklą, reikia ištrinti muilu.

●

Kad padžiauti skalbiniai nesušaltų, paskutinė kartą plaunant pridėti saują druskos. Tik žiūrėti, kad ištirptų.

●

Žalvariniai daiktai lengvai nuvalomi rūgščių kopūstų sunka. Ją reikia laikyti iškoštą ir gerai užkimštame buteliuke. Žalvariniai daiktai nublizginami vilnoniu skudurėliu.

Kaip išlaikyti skintas gėles?

Otavos centrinio eksperimentinio ūkio šiltadaržių vedėjas Dr. A. P. Chan skintų gėlių gyvybės prailginimui duoda šitokių patarimų:

Daugelis gerų gėlininkų duoda priemonių gėlėms nuo greito vytimo apsaugoti. Naudojamos pagal nurodymus jos duoda gerų vaisių. Tai yra paprastai chemikalai, kurie sulėtina veisimąsi bakterijų, kurios įmerktų gėlių stiebus apsėda ir sutrugdo drėgmės patekimą į gėles. Yra būtinas dažnas vandens keitimas, kad kuo mažiau susidarytų nešvarumų — kuo dažniau, tuo geriau.

Gėlių stiebus nupiauti įstrižai, kad kuo didesniu plotu susisiektų su vandeniu. Jei gėlės turi stambius sumedėjusius stiebus, apie 2 colius jų galų suskaldyti. Jei gėlės yra jau apvytusios ar pradeda vysti, jas galima atgaivinti nupiovus stiebų galus, įmerkus į vandenį iki pat žiedų, bet kad jų neapsemtų, ir pastačius į vėsią tamsią patalpą 6-12 valandų.

Skintos gėlės yra jautrios skersvėjams ir šilimai. Dėl to nepatartina gėles statyti arti lango ir arti šildymo krosnių, radiatorių ar šilto oro angų. Paprastai vidutinės temperatūros svečių ar valgomieji kambariai yra per šilti gėlėms, tad patartina nakčiai gėles išnešti į vėsesnę vietą. Idealiai gėlėms temperatūra yra 40 laipsnių F. Kiekvienu atveju gėlėms yra tinkamesnė žemesnė temperatūro negu gyvenamojo kambario.

Redakcijai prisiųsta

Jonas Gailius, Kartuvės, išleido Rūta, 1951 m. gruodžio mėn., 1000 egz., viršelis Živilės Duobaitės, kišeninio formato 104 psl., kaina $1.

Šv. Pranciškaus Varpelis, 1952 Nr. 2, 33-64 psl., skirtas Vasario 16 ir Dr. Basanavičiui.

---

kiuose kasdienybės niekuose ir, lyg netikėtas žaibas, trenkia mintis: Viešpatie, nejaugi žuvęs tasai mažytis žemės ruožas į kurį tariausi artėjąs, kasdien apie lūšną besukdamas prakeiktąjį ratą. Taip buvau įsikalbėjęs sau grįžimą, kad nebeskyriau nuo tikrovės. Kartais regėdavau; lyg nerami žmogaus eisena prasmenga, kaip debesis, vėjo įsiūbuotoj vasaroj ir iš tos vietos pakyla nematomas vyturėlis ir skamba likusią savo amžiaus dalį niekieno neužgautas.

Rugpiūčio 3 d.

Žinau, kad atgal nebegrįšiu. Tamsi nerimo banga nuslūgo ir vėl likau aiškiame, vidudienio įkaitintam, smėlyje.

— Man vis tiek pat, — šneku sau, eidamas ratu. — Jeigu jie labai nori, gali sukūrenti avižų laukely, nors daug maloniau būtų išvykus pilname pavidale...

Staiga akys krypteli į šoną: aikštės vidury teberiogso tasai daiktas su storu virvagaliu. Žinau, kad taip negali būt, bet man regis, lyg jis kasdien po truputį paauga.

— Tą griozdą, kai jau esti po visam, turėtų nugabent kur į šoną, kad nesimatytų, — sakau garsiai, kad kiti išgirstų ir paskui visi drauge imtume nekęsti to negražaus daikto. Kolektyvinė neapykanta turėtų būt gerai griaunanti jėga, bet kodėl gi tasai sausas medis, nieko nebodamas, auga? Tariuosi — nieko nebijąs ir prie visų baidyklių pripratęs, bet sudrebu pagalvojęs, kad čia pat — mūsų pašonėj tebėra patogi priemonė atimti iš po kojų žemę. O didesnės skriaudos — nebegalima padaryti žmogui.

Rugpjūčio 8 d.

Kelinta diena tęsiasi tokia gryna giedra, kad jau nebeatsimenu, kaip atrodo debesys. Retkarčiais priešlėktuviniai sviediniai pūpteli paleisdami šviesų dūmelį, kuris bematant sutirpsta mėlynėje, lyg palaiminta siela, nugalėjusi žemės trauką. Mane užvaldo troškimas — gražiai pranykti amžinybėj, kuri turėtų būti panaši į begalinę, begriausmę žydrynę, kurioje plaukioja šviesūs, permatomi debesėliai. Todėl nejūčiom ir, truputį gudravodamas, pradedu kalbėti:

"Didysis galybių Viešpatie, žinau, kad, laimingai begyvendamas ir apakintas neribotos laisvės, kasdien būsiu nuklydęs į daugybę šuntakių, kokiais žmogui, numanančiam gėrį ir blogį, nederėjo valkiotis. Todėl nedrįstu maldauti laisvės, kurios ne nelabai troškau, nes nesu vertas, ir visai užpelnytai dabar čia sėdžiu. Tik būk gailestingas ir išklausyk vieną mažytį prašymą: leisk nueit į Tavo šventus namus, kad galėčiau gražiai prieš Altorių Tave dar kartą pagarbinti. Gi šitoje tamsybės baloje, kur Tavo tiesos žodis kiekvieną akimirksnį niekinamas ir laužomas, nebegaliu daugiau susitelkti savyje aiškesniam pažinimui tikrojo Gėrio".

Po tokios maldos savijauta pašviesėjo, nes buvau tikras, kad Viešpats išklausys nesavanaudišką prašymą. Taigi, būsiu beeinąs į bažnyčią: o kaip gi kitaip nueisi — jeigu ne pro vartus, užleistus skersai išmargintom kartimis... Tai turės atsitikti netrukus, kol dar nėra rusų. Jeigu anie ateitų anksčiau, tikrai — niekur nebebūtų progos nueiti.

Rugpjūčio 11 d.

Naktį griaudė ir liejosi žaibai, bet nelijo. Vėl grįžo rytmetis su kaitros garuose užrūkusia saule.

Tokių vasarų esu matęs senuose pasakojimuose apie bado ir maro metus. Panašumas labai didelis ir žmonių savijauta vienodai klaiki; tik anasai senovės maras taip tiksliai visų neužmušdavo.

Rugpjūčio 14 d.

Truputį palijo. Vėsu ir daug geriau kvėpuoti. Bet aš vistiek nepatenkintas: turėjo kelias dienas ir naktis pilt, kaip iš viedro, kad vėl kiltų visuotinis tvanas — tąsyk tos pačios lūšno arba šiaip kokios didelės pliauskės įsikabinęs, lengvai perplaukčiau per augštą tvorą ir, šiaurės vėjo genamas, bepūškuoju sau giedodamas, lyg senasis Nojus.

Rugpjūčio 17 d.

Vidunaktį lėktuvai ėmė zvimbti, lyg musės. Ir, kada visi, susikaupę, laukėm trenksmo, mano kaimynas stryktelėjo iš lovos ir, įsiskėlęs žiebtuvėlį, ėmė vytis sieną bėgantį nematomą gyvūnėlį. Visi, kas tik nebuvo užmigę, subjuro ir barėsi, kam jis tą šviesą žiebia, kada lėktuvai viršuj galvos.

Kaimyno liesas liemuo pamažu, lyg sunki migla, vėl nuslūgo į lovą ir susirangė tolimesniam poilsiui.

— Ką gi padarysi, kad jie taip bijo. Norėjau tik nubaidyt; vis tiek naktį nieko nepagausi. O ir pagavus blakę — džiaugsmas mažas, — skundėsi sutramdytas kaimynas.

Tikrai pagailo man to žmogaus: jis taip skaudžiai liesas ir dar jį tos niekybės puola, kai, tuo tarpu, storuliai, su dideliais pertekliais kūnuose, miega, kaip ciesoriai. Gamtoje lygiai kaip politikoje — teisybės nėra. Jeigu tu — vargšas, tai tave ir blakė kanda.

— Pakentėk porą dienų — paskui mušime, — sakau jam, guosdamas.

— Kam dar porą dienų: — tuoj, anksti rytą, — nekantravo nudžiugęs sudžiuvėlis.

— Matai, aš turiu psichologiškai nusiteikti tokiom masinėm žudynėm. Kiekvienas veiksmas turi būti priežastingas. Reikia laukti, kol įkąs...

Nebaigus sakinio, trenkė bomba taip arti, kad lovos pasišiaušė.

— Tiek to, — pagalvojau. — Geriau nemušti nieko: ką gali žinoti, kuris tavo judesys smerktinas.

Rugpjūčio 18 d. (penktadienis).

Einu ratu ir uostau pušyno vėją, o ant sauso tako gražiai pasitisę du žali beržo lapai.

— Iš kur dabar tie? — klausiu. Niekas nežino ir sako, kad vėjas atpūtė. Tiesa vėjelis srūva pro ausis, bet toks lengvutis, kad negalėtum numanyt iš kurios pusės. Gi lapui nudrėksti reikia gero vėjo. Dažnai žmogus, nepajėgdamas rasti priežasties, kaltę verčia vėjui, nors jo ir nėra.

Ne aš vienas — ir daugiau žmonių susidomėjo tais lapais. Žmogaus protas nepakenčia nežinojimo panašiai, kaip sutemos. Todėl nusprendžiau tą reiškinį aiškinti, kad ir ne visai įtikinančiai. Sakau: tuos lapelius paukščiai atnešė. Pro langą būsiu juos matęs, tik, žinoma, nieko apie tai nepagalvojau; maniau, kad plunksną numetė.

— Bet kam gi jie tokius niekus nešiotų? — kažkas abejojo.

— Žinote, senovėje balandžiai laiškus nešiojo. Ir šiuo atveju — nuskynė porą lapelių beržyne ir neša. O kas paukščiui svarbu: ar ten sveikinimas, ar kvietimas, ar visai nieko neparašyta. Atnešęs numetė kaip tik ant mūsų tako, nes žino, kad seniai esame beržyną bematę.

Grįžęs į lūšną staiga užmiršau anuos beržo lapus, nes tenai jau buvo atėjusi seniai lauktoji valanda.

Nematytas, trigubai už mūsų Kuprių vešlesnis, svečias pilna gerkle, retkarčiais užsirydamas, išrėkė ilgą prakalbą. Nieko nesupratau, man rodos, jis visą pusvalandį bliovė vieną ir tą patį: SAKAR-MAKAR.

Tik paskui paaiškėjo, kad liepta važiuoti į fronto pirmąsias linijas apkasų kasti. Laiko buvo likę nedaug, todėl sparčiai susikišęs visus cicelius į kišenes pradėjau lūkuriuoti: kada gi pakils tos margos kartys prie vartų.

Pilkai rainos būtybės tebenešioja smėlį abejingai linguodamos į šalis, ir man gaila tų žmogeliukščių, liekančių kvailą jungą tempti. Aiškiai nuvokiu, kad apkasai knisti bus nelengva, bet kol važiuosime kasti nereikės, o paskui, jei ir kasime kokias duobes, tai — gal gi dar ne sau.

Saulė jau buvo nuslydusi iki pat spinduliuotų pušų viršūnių, aiškiai nušviesdama juodomis gyvatėmis išraizgytą mūriuko sieną, kai iš pušyno vingio išlindo dulkių debesin susisupęs vežimas. Rainuotos svirtys lėtai pakėlė ilgus snapus į dangų ir nebenuleido.

Už durų sužvangėjo raktai. Ilgai trukęs sapnas, labai panašus į tikrą sapną, buvo baigtas.

Parduodant ar perkant namą mielai Jums patarnausiu!

Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikiu informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

Jūsų patarnavimui

VACYS VASILIAUSKAS

skambinkite tel. KE. 9459, KE. 9450, LA. 2612

Parduodama:

1. $11.500. Bloor - Dovercourt Rd. 8 kambarių mūrinis su garažu namas. Įmokėti $3500
2. $12.000. Bloor-Yonge. 8 didelių kambarių, 2-jų augštų, mūrinis su garažu namas. Įmokėti $3000.
3. $14.000. Indian Rd.-Wright Ave. 8 did. kambarių, moderni virtuvė, mūrinis namas. Įmokėti $4.800.
4. $15.000. Dundas-Dufferin. 11 didelių kambarių, 4 modernios virtuvės. 2 vonios, 2 garažai, vandeniu ir alyva apšildomas, mūrinis atskiras namas. Įmokėti $5000.
5. $17.900. Indian Rd.-Howard Park Ave. 7 did. kambarių, 2 virtuvės, 2 vonios, vandeniu apšildomas, atskiras mūrinis su garažu namas. Įmokėti $6.900.
6. $26.000. St. Clair Ave. Rd. 14 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas, vandeniu-alyva apšildomas. 3 vonios, did. sklypas. 2 garažai. Namas tuščias, parduodamas dėl palikimo. Įmokėti $8000-9000.

R. TESLIA

Real Estate

863 BLOOR STREET WEST

(prie Ossington Ave.)

APSIRŪPINKITE ANGLIMIS

per mūsų atstovą V. AUŠROTĄ, 263 Havelock St., Toronto
Skambinti telefonu LO. 3647

NORRIS FUEL CO.

30 Polson St., Toronto, tel. GL. 2491.

Įvairiomis progomis tinkamas dovanas rasite tik J. BERŽINSKO parduotuvėje

1212 Dundas St. W. Tel. LA. 9547

Be to, išskyrus tabako gaminius, už visus įpirkimus duodami BONAI.

TEL. EM 3-2131 Budime 24 valandas

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS – vaistininkas

19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

RECEPTAMS NAUJIEMS AR SENIEMS tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiausiai.

TAIP PAT TURIME:: Trejos devynerios, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, kosmetikos, vitaminų ir tt.

TELEFONAS MU. 9543

VALANDOS 9 a.m. — 9 p.m.

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 Claremont Str. – Tel. WA. 4557

30 metų valymo patyrimas

AUTO VAIRAVIMO MOKYKLA

savo 1952 metų sezoną jau pradėjo vasario mėn. 1 dieną. Pereitame sezone mūsų vairavimo mokykla išmokino 104 kursantus, kurie gavo šoferio liudymus važinėti savo mašinomis, o 18 kursantų gavo pilnas šoferio teises.

Gerai patyrę ir sugebą prisitaikinti prie kursantų instruktoriai tęsia savo darbą mūsų klijentų labui.

Geri mokymo metodai, išdirbti mokyklos kartu su instruktoriais, bus pritaikinti šiame mokymo sezone.

Mokinkis vairuoti greit ir pigiai

WALTER BULCZAK

Auto. Vairavimo Mokykloje

618 A QUEEN ST. WEST, TORONTO Telefonas WA. 8723

Informacija veltui kasdien nuo 10 a.m. iki 10 p.m

SPORTO ŽINIOS

LAIKINOJO JAV IR KANADOS LIETUVIŲ FASK-TO

Pranešimas Nr. 6

Laik. JAV-bių ir Kanados Lietuvių FASK-tas, remdamasis savo posėdžio, įvykusio 1951 m. gruodžio 30 d., Čikagoje, nutarimais, praneša:

1. Laikinasis JAV-bių ir Kanados Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas, įgaliotas JAV-bių ir Kanados lietuvių sporto klubų atstovų susirinkimo, įvykusio 1951 m. spalio 28 d., Toronte, šaukia JAV-bių ir Kanados lietuvių sporto klubų atstovų ir sporto darbuotojų suvažiavimą, kuris įvyks š.m. balandžio mėnesį, Čikagoje. Tiksli suvažiavimo data bus netrukus paskelbta spaudoje.

2. Pagrindiniai suvažiavimo tikslai yra sudaryti nuolatinę JAV-bių ir Kanados lietuvių sportinę vadovybę ir aptarti tolimesnes sportinio judėjimo gaires.

3. **Suvažiavimo dalyvių kvalifikacijos.**

Suvažiavimo dalyvius sudaro: a) sporto klubų atstovai ir b) sporto darbuotojai.

a) Sporto klubų atstovai dviejų rūšių: išrinktieji visuotino klubo narių susirinkimo ir klubo valdybos paskirtieji. Kiekvieno klubo visuotinis narių susirinkimas turi teisę išrinkti po vieną atstovą nuo kiekvienų 25 registruotų klubo narių ir klubo valdyba paskirti po vieną atstovą nuo kiekvienų 50 narių. Į valdybos skiriamų atstovų skaičių privalo įeiti klubo pirmininkas, arba jį atstovauti įgaliotas kitas asmuo. Nepilni 25 ar 50 narių skaitomi pilnais. Pav., 82 narių klubas turi teisę siųsti 4 rinktus ir 2 skirtus atstovus.

b) Sporto darbuotojams priklauso: žinomi mūsų sporto veikėjai, aktyvūs sportininkai ir veteranai; kūno kultūros mokytojai, sporto instruktoriai ir treneriai, sporto korespondentai ir rėmėjai.

4. **Suvažiavimo dalyvių registracija**

Rinktuosius ir skirtuosius sporto klubų atstovus registruoja patys sporto klubai. Sporto darbuotojai registruojasi asmeniškai arba per sporto klubus, kuriems jie priklauso. Visiems registruotiems dalyviams bus išsiuntinėtos išsamios, suvažiavimą liečiančios informacijos ir, suvažiavimo metu, visi bus aprūpinti nakvynėmis ir maistu. Dėl neužsiregistravusiųjų informavimo ir aprūpinimo komitetas nesiima jokios atsakomybės.

Suvažiavimo dalyviai registruojasi ir smulkesnes informacijas gauna šiuo adresu: **Algirdas Bielskus, 770 E. 91st St., Cleveland 8, Ohio, USA.**

Laikinasis JAV-bių ir Kanados Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas.

Sportininkų susirinkimas

Vasario 17 d., tuoj po pamaldų, Kristaus Karaliaus bažnyčios salėje, įvyko Sudburio lietuvių sportininkų steigiamasis susirinkimas, kuriame sportininkai pasiskirstė pareigomis. Futbolo sekcijos vadovu išrintas J. Gudaitis, krepšinio — R. Bagdonas ir šachmatų bei stalo teniso — V. Žižys.

• Krepšininkas Gailius iš Vokietijos atvyko į Prancūziją ir žais krepšinį Grybausko treniruojamame FC Mulhouse klube.

• Grybauskas Alzase yra pagarsėjęs kaip žymus krepšininkas.

• Londono, Anglijoje, lietuvių stalo teniso turnyre I veitą gavo H. Petkus, II — V. Bušmenas, III — S. Bosikis.

Buriuotojų dėmesiui

Ateinantį šeštadienėž kovo 1 d. 6 val. vak. parapijos salėje įvyks buriuotojų būrelio steigiamasis susirinkimas. Visus susidomėjusius kviečiame atilankyti. **Sp. klubas "Vytis"".**

Krepšinis. Praeitą sekmadienį mūsų krepšininkai truputį paslydo — pralaimėjo ukrainiečiams 56:45. Tačiau šis pralaimėjimas neturėjo lemiamos reikšmės dėl peržaidimo. "Vytis" yra 4 vietoje, todėl kitą sekmadienį prasidedančiame peržaidime susitinka su MUN 3 val. p.p. UNF salėj.

Tinklinis. Mūsų vyrai laikosi labai puikiai. Iki šiol savo grupėje nepralaimėjo nė vienų rungtynių, surinkdami 10 taškų. Kaip seksis grupių nugalėtojų susitikimuose sunku spręsti. "Vytis" komandą sudaro: Balsys J., Balsys V., Budreckis, Gaižutis J., Kulys, Naras S., Norkus, Petrulis, Preikšaitis ir Šultė.

Iš pasaulinės žiemos olimpiados

Žiemos olimpiada neoficialiai jau pasibaigė. Žymia persvara laimėjo olimpiados šeimininkai — Norvegija.

Dalyvavusios žaidynėse valstybės vietas ir taškus laimėjo: Norvegija 125½, JAV 89½, Suomija 73, Austrija 60, Vokietija 50½, Švedija 25½, Italija 25, Olandija 24, Šveicarija 23, Kanada 18½, Anglija 13, Prancūzija 10, Vengrija 4, Belgija 1 ir Japonija 15-oje vietoje su ½ taško.

Norvegijai daugiausia taškų laimėjo Hjalmar Anderson, gaudamas 3 aukso medalius ir atsiekdamas du olimpinius ir vieną pasaulinį rekordą greičio čiuožime.

Kanada laimėjo tik vieną aukso medalį už ledo rutulį. Ji laimėjo visus susitikimus, o su JAV sužaidė lygiomis, tačiau geresnis įvarčių santykis Kanadai užtikrino olimpiados nugalėtojo vardą.

K. Lukas.

WINNIPEG, Man.

Vasario 16 minėjimas

įvyko vasario 17 d. L. klubo salėje. Dalyvavo miesto majoras Garnet Coulter su ponia, daug kitų augštų svečių ir didelė dalis lietuvių.

Minėjimą atidarius apyl. pirm. p. Čingai, kalbėjo miesto majoras pabrėždamas, kad lietuviai prisidėjo prie miesto išplėtimo, sveikino ir linkėjo įsikurti.

Manitobos universiteto profesorius J. Howard Richards, žymus mokslininkas, politikas ir didelis visuomenės veikėjas, gerai pažįstąs Europą bei jos problemas, o taip pat komunistinę veiklą Kanadoje ir visame pasaulyje, skaitė paskaitą. Visus stebino jo žinojimas Lietuvos istorijos, jos vargų ir problemų. Jo paskutinis linkėjimas, kitais metais Vasario 16 švęsti laisvoje Lietuvoje.

Po to sekė p. Malinausko paskaita. Sveikino latvių atstovė p. Ozolinš, estų p. Joung, kun. J. Bertašius, ukrainiečių atstovas Jarimovita, slovakų kun. J. Reckem, gudų p. Silvanovič, p. P. Liaukevičius ir kun. Ysyk kroatų atstovas, kuris yra taip pat "Rusų pavergtųjų tautų Sąjungos" pirmininkas ir laikraščio "Priatel Ditek" redaktorius, savo kalbą užbaigęs lietuviškai.

Meninę dalį pradėjo mūsų mažiausieji — pradžios mokyklos mokiniai. Deklamavo: V. Virkutis, Verutė ir Danutė Demereckaitės, Danutė ir Vida Strikaitytės, D. Januškaitė ir labai gyvai įsijausdama L. Čingaitė. Berniukai: Virkutis, Šmaižys, Dargužas, Kriščiūnas, Matulionis, Malinauskas ir Demereckaitė pavaizdavo traukinį, kurio stotis "Lietuva". D. Januškaitė, 7 mt., paskambino pianinu. J. Šmaižys, akompanuojant p. Janec-Yčaitei, smuiku pagrojo. L. Čingaitė, D. Januškaitė ir V. Demereckaitė tautiniais rūbais pašoko baletą.

Ne viena motina ir tėvas jautė savo širdyje pasididžiavimą. Už tai turime būti dėkingi lietuviškai mokyklai, kuri saugo ir ugdo tautos dvasią, o už programos parengimą p. mok. Šmaižienei.

Po to pamatėme vyresniuosius. Solistė Saulytė Šmaižytė padainavo "Kur bakužė samanota", tautinių šokių grupė—Mikalauskaitė, Dargužaitė, Šmaižytė, Zavadskaitė, Lukoševičius ir Radzevičius — vadovaujami mokyt. Kupčiūnienės, grojant akordeonu p. Stonkui, pašoko Lenciūgėlį ir Žiogelius. P. Šopaga pagrojo keletą dalykėlių akordeonu. Meninę dalį baigė vadovaujamas p. Šopagos choras. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Minėjimo metu padaryta rinkliava T. Fondui.

— Vasario 16 ir 17 dd. St. Boniface CKSB, Winnipeg CKY ir Winnipeg CIOB radijo stotys transliavo lietuviškos muzikos ir dainų. Be to, labai prielankiai apibūdino Lietuvą ir jos dainas.

— Winnipeg dienraštis "Free Press" Vasario 16 išvakarėse įdėjo skelbimą, gana šiltai apibudindamas būsimą Vasario 16 minėjimą. Todėl nenuostabu, kad į minėjimą atsilankė tiek daug svečių.

— Vasario 16 dieną ant centrinio "Free Press" vėliavų stiebo, virš viso Winnipeg miesto iškilo lietuviška trispalvė.

— Vasario 17 d. pakrikštytas naujai atvykusių Winnipegan V ir A. Martinkų sūnus Kęstutis Dovydas.

Vasario 16 atgarsiai anglų spaudoje

Dienraštis Winnipeg Free Press vasario 18 dienos numeryje įdėjo didelę lietuvaičių tautiniais drabužiais fotografiją ir platų minėjimo aprašymą.

Kitas dienraštis "Tribune" įdėjo LB valdybos ir šventės rengėjų fotografiją ir platų aprašymą.

Abu dienraščiai labai šiltai atsiliepė apie lietuvius ,skirdami geriausias vietas pirmuose puslapiuose.

Dėmesio Tabako Ūkininkams!

Nusipirkus ūkį, visi susiduria su draudimo problemom. Tai painus ir brangus dalykas, bet neišvengiamas. Todėl šioje srity galiu ypatingai patarnauti tautiečiams. Atstovauju tris didžiausias kompanijas ir rūpestingai padėsiu, kur galima geriau ir pigiau apdrausti pastatus, mašinas, vėliau tabaką laukuose ir tt.

Finansuoju mašinas, sunkvežimius ir traktorius

CHARLES POCIUS

Insurance Agentūra

Tillsonburg, Ont. Tel. 829 J

Pavasariui .... Vasarai!

Moderniškas siuvimas iš geriausios Virgin vilnonės (100%) medžiagos. Didžiausias medžiagų pasirinkimas ir įvairiausiomis kainomis. Mes turime madų pavyzdžių jau 1952 metų pavasariui ir vasarai.

VYRAMS: kostiumai . . . švarkai . . . kelnės . . . paltai . . . ploščiai . . . virš. baltiniai (iš Nylon) . . . sportiniai baltiniai . . . apatiniai baltiniai . . .

Geriausių siuvėjų siuvimas pagal išmatavimą ir Jūsų skonį. Be to, darbas garantuotas.

MOTERIMS: Nylon kojinės. Duodame 2-jų mėn. garantiją, kad kojinės laikys ir akys nepasileis. Pasileidus akims tame laikotarpyje, pakeičiame kojines arba grąžiname pinigus.

Užsisakykite dar šiandien, sutaupysite.
Informacijoms ir užsakymui kreiptis:
224 STERLING RD., TORONTO, ONT. TEL. LA. 9935
Agentas K. KIŽYS

Atsinešk šį skelbimą – 10% nuolaidos!

Naujas atradimas sustabdymui: galvos niežėjimą, plaukų kritimą pleiskanoms. Shampo o— $1.60. Tonic — $1.40

Sekmingi rezultatai arba grąžinam pinigus

GOLDENBERGS HAIRDRESSING

Ilgalaikio sušukavimo ir plaukų dažymo specialistas

Atdara vakarais
1138 DUNDAS ST. W. (prie Ossington Ave.) Telef.: ME. 8117

Dėmesio! Išpardavimas!

Nuo š.m. kovo 1 d. iki kovo 8 d. skelbiamas

vyriškų ir moteriškų laikrodžių

IŠPARDAVIMAS

LIETUVIAMS NUOLAIDA nuo 25 iki 45%

Garantija vieniems metams

ANT. SLABOŠEVIČIUS

Jewellery and Watches Importers Agent

1330 Dundas St. West, Toronto. Tel. LA. 1306

Kreiptis vakarais tarp 6-8 val.

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas

Ed. KONDRATAS

Turiu didelį pasirinkimą angliškų ir vietinių medžiagų kostiumams ir paltams. Visus siuvimo darbus atlieku skoningai, punktualiai ir pigiai.

1113A Dundas St. W. (netoli Ossington), Toronto, Ont., Canada
Telef. LL. 9626

Langai ir langų rėmai

pagal Europos ir Kanados stilių, o taip pat virtuvės spintų durys ir stalčiai.

Darbą atlieka

TILLING CO.,

Tel. PL. 3121, vakarais WA. 0928.

Dėmesio!

Vestuvių apeigos ir pokyliai įgrojami į plokšteles.

Pigiai ir sąžiningai taisomi televizijos ir radijo aparatai.

Taip pat mes pravedame auto radijo ir televizijos instaliacijas. Darbas atliekamas prityrusių radijo-televizijos technikų. Jūsų patogumui aparatus mes paimame iš namų ir pristatome.

Skambinti telefonu OL. 5039
67 LAKEVIEW Ave., Toronto
B. Kalibatas, A. Virkutis ir Co.

MANNING CARTAGE & MOVERS

184 Manning Ave.
Tel. WA—0791

Perkraustome ir pervežame įvairius daiktus vakarais ir dienos metu. Kalbame vokiškai, rusiškai ir lenkiškai.

PIRMOJI

parodomoji šokių pamoka

VELTUI

Neužmirškite, kad šokiai yra kelias į gyvenimą!

Tad naudokitės proga modernių šokių mokytis TIK MŪSŲ STUDIJOJE

Pigiai ir greitai

Jau po kelių pamokų galėsite šokti.

Todėl mokinkitės modernių ir elegantiškų šokių tik mūsų studijoje. Jus mokins kvalifikuoti instruktoriai. Programoje modernūs šokiai, kaip tango, fokstrotas, rumba, slow-foksas, samba ir kt., o pirmiausia ypatingai visų mėgiamas valsas

Kursai vyksta kasdien nuo 5 iki 11 val. vak.

Mokyklų jaunimui mokestis sumažintas.

Queen Dancing Studio

618 A QUEEN STREET WEST, TORONTO

Telef. WA. 8723 (I aukštas)

Raštinė atidaryta nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

DR. F. TICKETT
Gydytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS
838 Dundas St. W. Toronto
(kampas Euclid Ave.)
Priima vakarais pagal susitarimą. Tel. WA 9822

DANTISTAS
J. A. GORCHYNSKI
B.A., D.D.S.
312 Bathurst St.
Bathurst Medical Building
Telef. EM 3-6373 Toronto

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo valandos 2-4.30 ir 7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 popiet
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL 6515

AKIŲ SPECIALISTAS
M. STEFANUK
(optometrist)
Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
Bathurst Medical Building
312 Bathurst. Telef. EM 3-6373

BR. BUKOWSKA, R.O.
AKIŲ SPECIALISTĖ

Tikrinu akis ir pritaikau akinius suaugusiems ir vaikams. Priėmimo valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmadien. pagal susitarimą.
55 St. John's Rd. W. Toronto
kampas 94 Laws St.
Tel. LYndhurst 0052

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.
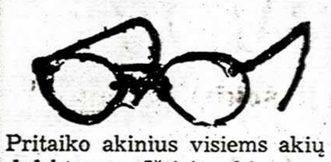
Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą
Kalba slavų kalbomis
470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

W. A. LENCKI, B. A.
Advokatas — Notaras
73 Adelaide St. W.
Room 322
Telefonas EL 3161
Toronto

SHIFF'S
VALYMAS —
PROSAVIMAS —
PATAISYMAS —
Kalbame lietuviškai
909 Dundas St. West. Toronto
Telefonas EM 4-6649

DANIEL D. STOKAL
B.A.
TEISININKAS,
ADVOKATAS,
NOTARAS
Kalbu slavų kalbomis.
Room 204, 221 Victoria St.
office telef. PL 1753,
Res. tel. LY 5797

MANN-MARTEL
DUNNDAS—RUNNEMYDE
$9.500. 8 kambarių stiprus mūrinis namas, pramonės rajone, lengva išnuomoti. Žemas įmokėjimas.
QUEEN—DOVERCOURT RD.
$3.000 įmokėti. Balansas $10.000. 10 kambarių apmūrytas namas, 2 vonios, garažas. II ir III augšto baldai. $200 pajamų į mėnesį plius 3 kamb. namo savininkui.
KEELE—ST. CLAIR
$10.000. 7 kambarių, gerame stovyje mūrinis namas, kietmedžio grindys, garažas, žemas įmokėjimas.
BATHURST
$5.000 įmok., pilna kaina $14.500 10 didelių kambarių, per 2 augštus, karšto vandens apšidymas, trigubas garažas. Tipingas pajamų namas.
$7.000 įmokėti, balansas $12.900. Didelis atskiras geroje vietoje mūrinis namas, karšto vandens su alyva apšildymas, 2 virtuvės, atskira prausykla, I augšte, garažas. Augštos pajamos.
Visais namų pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės į V. MEILUS
1663 Bloor St. W. Tel. OL 2354
MANN & MARTEL REALTORS

— **Toronto.** — Trys plėšikai vasario 22 d., surišę 5 tarnautojus, iš Bank of Montreal O'Connor Dr. gatvėje išnešė $30.000. Tai trečias apiplėšimas banko per 2 mėn. Pernai buvo 8 apiplėšimai. Per tuos 14 mėn. išplėšta $166.546.

STANLEY SHOE STORE
Aukščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs
(EE—EEE)
1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

"EUROPA" FOTO STUDIO
Tel. WA 6849
615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė vestuvinės, šeimų nuotraukos ir spalvoti portretai
Darbas pirmos rūšies

DR. A. RATINOW
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas (širdies, asthmos, reumatizmo ir kt.).
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. RA. 6708.

LUNA
foto studija
984 DUNDAS ST. W.
TORONTO
Telef. ME. 8967
arba LL. 7907

YORK PACKING CO. LTD.
104-106 Trowell Ave., Tel.: JU. 2794. JU. 5197. Toronto 9, Ont.
Mes gaminame geriausios kokybės produktus:
šviežią, rūkytą ir virtą mėsą, įvairias dešras.
Rinkos kainomis.
Priimami užsakymai vestuvėms, piknikams, pokyliams.

Patarnauja lietuviams jau 16-ka metų!!
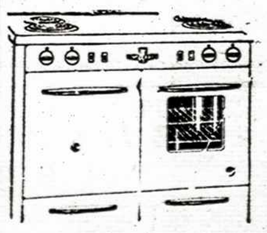
Turime pilnus baldų komplektus įvairiems kambariams. Skambinkit mums, mes savo auto paimsime ir atvešime krautuvėn VELTUI.
Dėmesio!!
Šis kuponas vertas $10.00
jei pirksite prekių už $100.00.
BEAVER BEDDING & UPH. CO.
2605 Dundas St. W., Toronto. Tel. JU. 3811

LIETUVIŠKAI KALBĄS KAILININKAS
Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai.
Kailinių taisymas ir persiuvimas.
Duodama lengvam išsimokėjimui
BERGMAN FUR CO TORONTO
197 Spadina Ave. Prieš ateidami skambinkite: EM 4-6509

TEL. WA 6812 **587 QUEEN ST. W. TORONTO**
QUEEN WEST FURNITURE CO
Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų.
Dirbame pagal užsakymus baldų — chesterfield ir studio — komplektus ir parduodame kilimus.
- **lovų komplektai,**
- **siuvamos mašinos,**
- **krosnys ir tt.**

Kalbame rusų kalba

.. ŠYPSENOS ..

Genijali idėja

— Ar išeini? — paklausė Rudolfas, nuleisdamas skaitomą laikraštį, pamatęs, kad Rita paskutinį kartą prieš veidrodį pasitaisė skrybėlaitę ir tik kažko ieškojo rankinukyje.

— Taip. Noriu pagaliau nusipirkti nosinaitę, kuri tiktų prie mano kostiumo.

— Bet nosinaičių juk turi begales. Per jas jau nebegalima praeiti pas mus! — pastebėjo Rudolfas, pakratęs galvą.

— Bet jos visos netinka prie mano naujojo kostiumo.

— Nosinaičių niekas neperka prie ko nors taikydamas — tik prie nosies. O tavo nosytei jos visos tinka.

— Nebūk toks primityvus, Rudolfai, — susiraukė Rita.

— Aš ne primityvus, bet realus.

— Kalbi kaip laukinis negras. Poniai netinka nešiotis nosinaitę, nepritaikytą jos rūbams. O be to, tai jau ne tokios didelės išlaidos.

— Žinau, 75 centai.

— Aš ne kaimo bobutė, kad pirkčiau nosinaitę už 75 centus.

— Pirk nors už $10. Nosinę dar pajėgsiu apmokėti, — jau susinervinęs atsakė Rudolfas.

Rita taip pat užsidegė.

— Tu nesupranti. Svarbu ne nusipirkti, bet nusipirkti tokią, kuri tiktų prie mano kostiumo. Čia yra problema. Tai skonio reikalas.

— Na, dėl nosinės jau nesibarkim.

— Taigi, už kokių trijų valandų aš grįšiu.

— Už trijų valandų! — pakraipė galvą Rudolfas. — Bet pirk jau vieną, ne tuziną.

— Tik vieną, prižadu!

Ji išėjo, o Rudolfas vėl įsigilino į laikraštį. Popietė praėjo, atėjo vakaras... Po aštuonių pagaliau pasirodė ir Rita. Pavargus. Numetė skrybėlaitę ir sudribo į fotelį.

— O,Viešpatie! Tai privargau.

— Nosinę gi nusipirkai? — paklausė vyras.

— O kaipgi, — nušvito Rita. — Tikra pasaka.

— Ar tinka prie tavo kostiumo?

— Ne, — nusišypsojo Rita.

— Bet man rodos...

— Žinau, — pertraukė jį Rita, — bet tai neįmanoma. Apėjau visą miestą ir vis neaptikau tinkamos. Tada man atėjo mintis...

— Kokia? — su nepasitikėjimu paklausė vyras.

— Prie šitos pasakiškos nosinaitės aš nusipirkau tinkantį kostiumą... **Gw. Zarp.**

Kiek reikia laiko pasiruošti kalbai

Viena prancūzų žurnalistė paklausė valst. sekretorių Achesoną:

— Kiek laiko jūs skiriate paruošti kalbai?

— Tai priklauso nuo to, kaip ilga ta kalba turi būti.

— Na, pav., 10 minučių.

— Mažiausia dvi savaites.

— O kalbai, kuri trunka vieną valandą?

— Hm, na, maždaug vieną valandą.

Žurnalistė sumišo.

— Gerai. O jei dvi valandas kalbat?

— Dviejų valandų kalbai, mano Ponia, aš visai nesiruošiu, — atsakė nusišypsojęs Acheson.

Primena vyrą

— Kaip tik pasižiūriu į šiuos savo kailinius, tuojau prisimenu savo vyrą.

— Kuris juos nupirko?

— Ne, bet, kad jo plaukai taip pat slenka...

Paieškojimai

Anelės Gustaitytės, kilusios iš Pažarsčio km., į Kanadą atvykusios 1929 m. pradžioje, ieško kilęs iš ten pat Pranas Gluosnys: "Scersdale" Prospect Rd., Cleckheaton, Yorks, England.

Teresės Maižytės, kilusios iš Kazokų km., Pašvitinio valsč., į Kanadą išvykusios 1926 metais, ieško pusbrolis Vincas Zakas, 484 Concord Ave., Toronto, Ont.

MIŠRIOS FARMOS PARDAVIMUI
1. 100 akrų, 80 mylių į rytus nuo Toronto, geri pastatai, pro šalį teka upelis, elektros šviesa. Prie gero kelio, arti miesto. Pilna kaina — 5.500. Įnešti užteks pusę sumos.
2. 150 akrų, netoli Colborne, geras namas ir kluonas, elektros šviesa ir upelis prie durų, tik ½ mylios nuo mokyklos ir miesto, priegero kelio. $6.500 pilna kaina. Įmokėti tik $4.000. Su gyvu ir negyvu inventoriu kaina $11.000.
WILLIAM BOLLAND
Real Estate
1130 College St. Toronto, Ont.
Tel. LL. 3744

PRITYRĘS RADIJO MECHANIKAS
pigiai taiso radijo aparatus, prosus, plytas, virdulius, ventiliatorius ir skalbimo mašinas (pageidaujant namuose). Įrengia auto ir trumpų bangų antenas, stiprintuvus, skambučius, telefonus butuose ir krautuvėse. Lietuviai užsakydami, pirkdami sau ar tarpininkaudami gauna **20% nuolaidos** radijo aparatams, prosams, plytoms, šaldytuvams, ventiliatoriams, skalbimo mašinoms ir elektr. medžiagai.
PRANAS RICKUS
1228 Dundas Str. W. Toronto
Laik. telef. MU. 1214

DĖMESIO! **DĖMESIO!**
Valgyklą "BALTIC"
870 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont
perėmė naujas savininkas. - - Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų. Gamina prityrusios virėjos
Sav. Feliksas Jonynas

TABAKO ŪKIAI PARDAVIMUI
50 akrų, 16 sodinimo teisė — $17.000, įmokėti $2.500; 50 akrų, 17 sodinimo teisė, $22.000, įmokėti $3000; 75 akrų, 25 sodinimo teisė, $25.000, įmokėti $4000; 100 akrų, 20 sodinimo teisė, $26.000, įmokėti $3000; 132 akrų, 26 sodinimo teisė, $32.00, įmokėti $5000; 140 akrų, 35 teisė, $45.000, įmokėti $6000. Artėjant pavasariui pasitaiko neretai pardavimui gerų ūkių su žemais įmokėjimais. Nepraleiskite progos, nedelsdami kreipkitės į
Juozas Žemaitis
R.R. 6 SIMCOE, Ont. Telefonas 1542 W 14
Reprez.
FREEMAN & NEWTON Real Estate Brokers, Simcoe, Ont.

Prityręs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas
STINSON'S JEWELLERY
2186 DUNDAS ST. W. TORONTO
Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes
Garantuotas darbas ir prieinamos kainos
Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

SUDBURY, Ont.

Pamaldos už Tėvynę

Vasario 16 d. proga buvo atlaikytos sekmadienį vasario 17 d. Žmonių prisirinko gana daug. Po mišių buvo viešai išpildytas Marijos, apsireiškusios Fatimoj, pageidavimas — Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai pasiaukojimas, kurį didelė mūsų kolonijos dalis tuoj po pamaldų patvirtino savo parašais.

Antroji Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimo dalis įvyks vasario 23 d. žinomoj Kroatų salėj su paskaita ir menine dalimi.

— Š. Rakštys neseniai išlošė Rotary klubo loterijoje virš 4000 dol. vertės automobilį ir padovanojo savo dukrelei Laimai Kriaučiūnienei, kuri jau pernai pavasarį persikėlė gyventi nuosavan vaisių ūkin prie Hamiltono. Mašinos parsivežti buvo atvažiavę abu su vyru. Čia maloniai pasisvečiavę, pasimatę su draugais, laimingai grįžo į savo ūkį.

Sudburiškis.

— **Otava.** — Sausio 17 d. visoje Kanadoje buvo 337.000 bedarbių. Per vieną mėnesį, nuo gruodžio 20 d., bedarbių skaičius pašoko 85.000. Rekordinio 1950 m. bedarbių skaičiaus Kanada dar nepasiekė, bet spėjama, pasieks.

OREST HERASYMIUK,
Phm., B., Ph. C.
VAISTINĖ
Išpildau receptus ir siunčiu vaistus Europon.
204 BATHURST ST.
(prie Queen)
Tel. EM. 3-1979 Toronto, Ont.

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS
ir tt.
Suite 410,
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM. 4 - 9912.

LIETUVIS ELEKTROS — RADIO TECHNIKAS
Taisau įvairių firmų radio aparatus ir kitus šios srities darbus atlieku. Pareikalavus atvyksiu į Jūsų namus.
Skambinti po 4 val. vak. Tel. MU. 1364.
ANT ČEPONIS
564 Indian Grove, Toronto

KEPAME
juodą ir baltą ruginę duoną.
Taip pat priimame užsakymus sviesto tortams ir kt. pyragaičiams.
ESTO BAKERY
1017 Pape Ave., Toronto, Ont.
Telef. GL. 2607
vakarais LL. 6173.
Savininkas S. Krabi.

Pašaliname pleiskanas
ir sulaikome krentančius plaukus.
Pasisekimas garantuotas.
Atidaryta vakarais
LYDIA LAWTON
636 COLLEGE ST.
Toronto. Tel. ME. 3060.
(prie Health Bread Bakery)

Lietuvių Baldų Krautuvė
"MOHAWK FURNITURE"
2448 Danforth Ave., - Telef. OX. 4444
Didelis pasirinkimas baldų, radio, televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, krosnių ir vaikų baldų.
Minkštus baldus dirbame pagal užsakymus ir taisome senus
Lietuviams 10% nuolaida
Krautuvė atidaryta iki 9 val. vakaro.

Jei norite pirkti ar parduoti
namus, apartmentus, hotelius ir kt. biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą.
Pardavimui turime didelį pasirinkimą.
Prašome kreiptis:
JOHN BARCAS
Atstovauju:
Bolton Real Estate
357 Roncesvalles **Tel. OL. 5169**
Namų adresas: 213 Keele St., Toronto, Ont. Tel. LY. 8707

Dėmesio, Tautiečiai!
PIGIAUSIAS IR GERIAUSIAS BATŲ TAISYMAS
yra tik lietuviškoje
"SIMON" batų taisymo dirbtuvėje
812 DUNDAS ST. W., TORONTO
Vyr. batų taisymo kainos (puspadžiai ir kulnys): $2.20, $2.50, $2.75, $3.25.
SAV. S. ANDRIEKUS

HIGH PARK CHIMNEY SERVICE
Valome, statome naujus ir taisome senus kaminus ir tvarkome gazo ir alyvos krosinių linijas (transitlining).
K. DARGIS
54 Indian Trail, Toronto. Telef. LL 2252

LONDON FURNITURE CO
Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai—parduodami nauji ir atnaujinami seni. Kalbame europ. kalbomis
875 Queen St. W. Toronto. Tel. PL 2010

MES GELBIME ATSIKVIESTI JŪSŲ GIMINES IR DRAUGUS Į KANADĄ.
Mūsų notaras S. Heifetz virš 30 metų yra emigracijos ekspertas ir tvarko visokius dokumentus: laivų, lėktuvų bilietus, pakietų ir pinigų persiuntimą, pasų ir vizų išdavimą į JAV ir kitus kraštus, o taipogi pilietybės dokumentus, testamentus, įgaliavimus, sutartis ir kit.
DOMINION TRAVEL OFFICE
S. HEIFETZ, VIEŠOJO NOTARIJATO VEDĖJAS
143 QUEEN ST. W., Toronto 1, Ont. - - Telefonas PL. 6451
Mes susirašinėjame vokiečių kalba

Parduodant ar perkant namą ar biznius
JŪSŲ PATARNAVIMUI
Antanas-Tony MORKIS
Real Estate darbe turis didelio patyrimo
ROY BURBANK REAL ESTATE
1385 QUEEN ST. W. Toronto (prie Lansdowne)
KE. 7904 **Vakarais LL. 5143**

Visų rūčių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas
LAIKRODININKA
turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai
M. MALINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

AR APDRAUDEI VISKĄ KĄ TURI?
Visais apdraudimo reikalais kreipkitės į:
Y. ONYSCHUK
INSURANCE & REAL ESTATE
Susikalbu įvairiomis kalbomis.
Perku ir parduodu, keičiu įvairias nuosavybes
1165 Dundas St. W. Toronto. **Norint skambinkit: KE 5944.**

Maistingiausias,
Lengviausiai virškinamas,
Pigiausias maistas,
Turis visų vitaminų yra
PIENAS IR PIENOGAMINIAI
Naudokite visų rūšių gaminius vienintelės ukrainiečių pieninės Toronte
ROGERS DAIRY
459 ROGERS RD. — — Telefonas JU. 7193

"Reiškite jausmus gėlėmis" — skambinkite AD 1618
THE VICTORY FLORIST
Vestuvių puokštės, vainikai, dekoratyvinės gėlės bei vazonai
Sav. A. MERKER **576 QUEEN ST. W. TORONTO**

Užsisakykite anglis
HAMILTON FUEL CO.
Savininkas W. WILSON
Telefonas RI 4411 **143 Hamilton St., Toronto**

TORONTO, Ont.

Mokinių išpažintis

Kovo mėn. pirmojo sekmadienio proga parapijos mokinių išpažintis įvyks šeštadienį tuoj po lituanistinės mokyklos pamokų.

J. E. Vysk. V. Brizgys,

vykdamas iš Čikagos į Niujorką, buvo užsukęs į Torontą. Ekscelencija atvyko pirmadienį, o išvyko antradienio naktį. Sekmadienį J. Eksc. bus Rochestery.

Šv. Jono Kr. D-jos susirinkimas

Kovo 2 d. parapijos salėje 3 val. p.p. įvyksta TLRK Šv. Jono Kr. savišalpos draugijos susirinkimas. Prašome visus narius dalyvauti. Kviečiami ir prijaučiantieji. **Valdyba.**

Atstovininkų žiniai

Kovo 2 d., sekmadienį, 5 val. p.p. "Tėviškės Žiburių" patalpose įvyks Toronto Vyr. at-kų kuopos narių susirinkimas. Pasistenkime visi dalyvauti.

T. Vyr. AK V-ba.

Toronto Apyl. LOKas

gavo atsakymus į savo raštus — rezoliucijas:

Gen. Gubernatoriaus sekretoriatas praneša, kad užuojautos telegrama dėl karaliaus mirties pranešta Jos Kar. Didenybei.

Min. pirmininko sekretorius W. R. Martin praneša, kad Vasario 16 proga pasiųstoji rezoliucija premjero gauta ir pasiųsta užsienių r. min. dėmesiui.

Teisingumo ministeris ir buvęs delegatas JT pastarojoje pilnaty praneša, kad atsišaukimo į JT, pasiųsto plenumo pirmininkui P. Nervo sú 800 parašų, nuorašą gavęs jau grįžęs į Otavą. Jis betgi užtikrinąs, kad "jūsų siūlymai bus rūpestingai svarstomi Kanados vyriausybės".

Organizacijų seimelis

posėdžiavo pereitą penktadienį.

ALOKo prezid. pirm. savo pranešime daugiau apsistojo prie Kr. Tarybos rinkimų reikalo. Laiko kandidatams statyti jau visai nedaug ir reikią susirūpinti, kad Torontas neliktų nestatęs kandidatų. Be to, rinkimams organizuoti Centriniam LOKui reikią lėšų. Pagal įsiregistravusių Toronte lietuvių skaičių reikia pasiųsti $275, o kasoje tik 162 doleriai.

Kaikas kėlė mintį, kad kandidatų nebūtų perdaug pastatyta, nes tada išsisklaidysią balsai ir mažesnių kolonijų kandidatai, esą, galėtų gauti daugiau balsų negu torontiškiai. Buvo ir tokių, kurie teigė, kad Cent. LOKo išleistos taisyklės nesą pakankamai aiškios, tad kandidatus statyti reikią tik gavus platesnių iš centro žinių. Bet dauguma pasisakė, kad taisyklės aiškios ir reikia tik vykdyti.

Centr. LOK rinkimams organizuoti lėšas iš Toronto parūpina ALOKas, gaudamas iš organizacijų ir suruošdamas parengimą.

Lietuvių Namams statyti Fondo V-bos pirm. pranešė, kad šėrams pirkti įmokėta ar pasižadėta jau virš $10.000. Reikią surinkti nemažiau $25.000. Tada jau galima gauti "čarterį", duoti nariams šėrus, šaukti šėrininkų susirinkimą ir išrinkti iš šėrininkų tarpo valdybą. Shaw-Dundas gt. parduodama sinagoga ir didelis namas. Pernai už viską norėta $60.000. Bet kylą abejonių ar tame rajone leidžiamos viešos pramogos. Pageidautina, kad organizacijos, ruošdamos parengimus, įsileistų šėrų platinimo atstovą ir sudarytų jam sąlygas. Spaudoje pasirodę nepagrįstų užsipuolimų, kad LNFV susirinkę savanaudžiai ir jiems rūpį ne Lietuvių Namai, o asmeniški išskaičiavimai. Ne visos organizacijos prisidėjo prie šėrų platinimo. Lietuviškoji Kanados spauda ir plunksnos žmonės propagandoj dar neparodę savo aktyvumo. Spauda tenkinasi tik informacija. Esąs paruoštas atsišaukimas į visuomeenę.

Po pranešimo LNFV-bai išreikšta padėka už darbą. Pritarta, kad vietoje pasitraukusio Šv. Jono pašalp. d-jos įeitų sporto klubo "Vytis" atstovas. Nepagrįstiems užsipuolimams, kuriuos paskelbė "Laisvoji Lietuva" visų išreikštas didelis pasipiktinimas. Vienbalsiai pasisakyta, kad ALOKas įspėtų "LL" leidėją neužsiimti šmeižtais, ruošiant parengimus nesidangstyti tokiais kilniais ir patriotiniais šūkiais, kad gautos lėšos iš parengimų naudojamos mokykloms remti, kai niekam neskyrusi.

Lietuviškoj radijo programoj

šį šeštadienį bus speciali 20 min. programa "Pasikalbėjimas su vaikais apie tėvynę".

Mielas Toronto lietuvi-e!

Toronto Lietuvių Namų šėrus galima įsigyti per savo organizacijas ar TLNF kapitalo verbavimo punktuose — pas lietuvius prekybininkus. Vieno šėro kaina $25, kurį galima išmokėti ilgais terminais. O kurie jau pasirašė pasižadėjimo lapus šėrams pirkti, tie gali įmokėti eilines ratas TLNF valdybos atstovui, budinčiam kiekvieną šeštadienį "Tulpės" svetainėje, 994 Dundas Str. W., pas J. Jurkšaitį, rūbų krautuvėje, 921 Dundas Str. W. ir pas J. Beržinską, 1212 Dundas Str. W. dovanų krautuvėje. Galima įmokėti ir į TLNF banko ein. s-tą Bank of Montreal, 568 College St. Account 3309 vardu Lithuanian House Fund of Toronto.

TLNF Valdyba.

Estų nepriklausomybės šventė

sekmadienį paminėta Massey Hall. Sveikino miesto kontrolierius F. G. Brand ir visi trys pabaltiečių konsulai.

Viskas vyko estų kalba. Mums įsidėmėtina, kad 2765 vietų salė buvo visiškai pilna. O be to, kad estų turima net trys chorai — vyrų 60 narių, mišrus 38 ir moterų 32. Mūsų kolonija nemažesnė, o mes dar toli nuo to.

"Slidus pusmilijonis" — ne Antano Rūko

Toronto Liet. M.M. Grupės V-ba praneša, kad spaudoje yra įvykusi klaida dėl komedijos "Slidus Pusmilijonis" autoriaus. Šios komedijos autorius nėra Antanas Rūkas, bet kitas Rūkas, kurio vardas mums nežinomas. Mes tai gerai žinojome pradėdami ruošti šią komediją, bet klaidą įvyko dėl neapdairumo redakcijose, nes daugeliui visai nežinomas kitas Rūkas šios kamedijos autorius.

Labai atsiprašome Antaną Rūką dėl šios nemalonios klaidos. Neturėjome jokio tikslo panaudoti Tamstos vardo, o ypatingai dėl reklamos. **Grupės V-ba.**

Vedybos ir krikštynos

Užbaigiant mėsiedo laiką Toronto liet. bažnyčioje susituokė: K. Starinskas ir I. Beržinskaitė, J. Sakalauskas ir Z. Linartaitė, L. Šeškus ir A. Juraitytė, A. Grybauskas ir S. Mironaitė, V. Jonynas ir M. Mazarkevičiūtė, M. Žaliauskas ir M. Šabonaitė, V. Petkevičius ir L. Maenpaa, V. Kairys ir I. Račkūtė, Z. Čerkauskas ir B. Vaitkevičiūtė.

Pakrikštyta: Julius Ramūnas Barakauskas, Jonas Viktoras Rudnickas ir Alma Kristina Čekelytė.

Hamiltono Lietuvių Dramos Mėgėjų Teatras
"AUKURAS"
kovo mėn. 8 d., šeštadienį,
Toronte, 400 Bathurst St.
ukrainiečių salėje po bažnyčia, stato
Ludvik Fuldos keturių veiksmų komediją
"MOKYKLOS DRAUGAI"
Kviečiami atsilankyti visi Toronto ir apylinkių lietuviai
Pradžia 19.30 val. **"Aukuras"**

"Verslo"

visuotinas narių susirinkimas įvyks š.m. kovo 2 d. 16 val. parapijos salėje. Nesant kvorumo — viena valanda vėliau. Bus renkami nauji valdybos organai. Narius ir naujus verslininkus prašome dalyvauti. **Valdyba.**

LAS narių žiniai

Kovo 2 d., sekmadienį, 3 val. p.p. įvyks LAS narių susirinkimas 404 Bathurst St. Visi nariai ir naujai norį įstoti į organizaciją prašomi atsilankyti. Darbotvarkėje svarbūs reikalai.

Pr. Berneckas, E. Bumeistras
Skyr. Valdybos vardu.

Sol. Bronius Marijošius

praėjusios savaitės gale Toronte vykusiame Kiwanis organizacijos dainavimo konkurse, laimėjo pirmą premiją. Toje grupėje dalyvavo 16 dainininkų.

Pagerbti pp. Yokubynai

Praėjusį šeštadienį Toronto liet. parapijos salėje, dalyvaujant dideliam būriui lietuvių, buvo pagerbti žinomi Toronto lietuvių veikėjai Marija ir Jonas Yokubynai, jų 25 metų visuomeninės veiklos sukakties proga. Prie puikiai parengtų stalų, jubilijatų garbei pasakyta daug gražių kalbų, apibūdinti lietuviškojo darbo barai, kuriuose ponai Yokubynai Toronto liet. kolonijoje per visą laiką taip gyvai reiškėsi. Sveikinimo žodį pasakė: pagerbimo komiteto vardu E. Miliauskas, kun. P. Ažubalis, Kat. Mot. draugijos vardu p. Jonaitienė, "TŽ" ir Kan. Kat. Kult. D-jos vardu S. Čepas, KLS vardu A. Rinkūnas, choristų vardu S. Pusvaškis ir Vekteris.

Ponai Yokubynai šiandien gyvai reiškiasi visuomeninėje veikloje: ponia yra Toronto liet. moterų šalpos grupės "Daina" pirmininkė, o p. Yokubynas yra KL S-gos CVald. narys ir vadovauja SLA veiklai Toronte.

Baigiant oficialiąją dalį, jautriais žodžiais abu jubiliatai padėkojo rengėjams ir svečiams žadėdami ir toliau darbuotis gražiajai Dainavos šaliai.

Pagerbimo komitetą sudarė: Miliauskas, Indrelienė, Jonaitienė, Pocienė, Kalinauskienė, Vekteris, Dervinis ir Moţiejūnas.

Tabako ūkiui REIKALINGAS PATYRĘ VYRAS ar vedusių pora. Kreiptis: V. Miceika, R.R. 1, Vittoria, Ont. Tel. Simcoe 1121 J1

DIDŽIAUSIAS NAMŲ PASIRINKIMAS
visuose miesto rajonuose!
Tik paskambinkite kiek Jūs turite įmokėjimui pinigų — mes parodysime Jums namą!

$2.500 įmokėti. Mūrinis 6 kambarių namas.

$4.500 įmokėti. Mūrinis, atskiras, aliejumi šildomas, 9 kambarių, 3 virtuvių namas.

$5.000 įmokėti. 8 kambarių, mūrinis, aliejumi šildomas su dviem garažais namas.

$6.000 įmokėti. Mūrinis, aliejumi šildomas, 10 kambarių, atskiras namas.

$10.000 įmokėti. Pilna kaina $22.000. 13 kambarių, 3 vonios, 3 virtuvės su elektriniais pečiais ir šaldytuvais. Gražus kambarys su židiniu rūsy. Namas parduodamas su baldais.

Visais namų pirkimo ir pardavimo reikalais kreiptis į
S. KUZMAS
1675 Bloor St. W. Tel. KE. 7941
po darbo tel. LY. 7178
K. WILES
Real Estate

GERIAUSIUS ir žemomis kainomis apsidraudimo planus, o ypatingai šeimoms, jums išaiškins ir atliks visus draudos formalumus
J. BERŽINSKAS,
General Insurance
1212 Dundas St. W. Toronto
Telef. LA. 9547.
Be to, dradžiu įvairų turtą, namus, operacijų ir gydytojų vizitų sąskaitų apmokėjimą. Ir čia pat visiems savo klijentams užpildomos 1951 metų **INCOME TAX RETURN blankos, be ypatingo apmokėjimo.**

Išnuomojamas kambarys su baldais, Roncesvalles-Howard Park rajone, galima virti. Kreiptis 11 Hewitt Ave.

204 Indian Grove išnuomojamas I aukšte frontinis ir II aukšte 2 kambariai ir virtuvė, yra garažas

Išnuomojamas kambarys su baldais ir virimo privilegijomis. Skambinti LA. 3950.

Nuo kovo 2 d. bus išnuomojami kambariai viengungiams su maistu ir apskalbimu. 98 Givins St. (tarp Shaw ir Ossington, arti Dundas). Gali būti ir dietininkai. Kreiptis asmeniškai nuo aukščiau minėtos dienos.

Išnuomojamas 1 kambarys 1 asmeniui. Galima naudotis virtuve. 163 Emerson Ave. Tel. ME. 4570.

Išnuomojamas butas iš 2 kambarių su išsivirimu 2 asmenims ar vedusių porai. High Park rajone, 235 Pacific Ave. Tel. MU. 1214

Išnuomojamas butas — 2 kambariai ir virtuvė. Yra didelis garažas. Telef. ME. 7265.

Išnuomojamas kambarys su baldais vienam asmeniui. 170 Lisgar St. Tel. KE. 2729.

Išnuomojamas II aukšte kambarys ir virtuvė suaugusių šeimai ar 2 mergaitėms. Telef. KI. 0961.

Susipažinimo ir susirašinėjimo biuras atlieka visus patarnavimus. Atstovauja du vokiečių biurus. Griežčiausia paslaptis. Sąrašai tik $1. Rašyti: "Viktoria", 355 Clarence Str., London, Ont.

Lietuviškoje "SIMON" batų taisymo dirbtuvėje batai taisomi
PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
Vyr. batų pataisymas (puspadžiai ir kulnys) $2.20, $2.50, $2.75 ir $3.25
Ši kaina priklauso nuo pridedamos medžiagos rūšies.
SIMAS ANDRIEKUS
812 Dundas St. W. Toronto

— **Toronto.** — Kalbėdamas motenų konservatorių sąjungos susirinkime, Ontario parlamento atstovas Yaremko kvietė bolševizmo pažinimui panaudoti pavergtųjų tautų atstovų liudijimus. Jis priminė estus, latvius, lietuvius ir ukrainiečius.

— **Quebec.** — Lavalio universitetas Toronto kardinolui J. Mc Guigan ir min. pirm. St. Laurent, savo buvusiems studentams, suteikė teisių garbės doktoratus.

Mielą sesę
KONSTANCIJĄ SPRINDYTĘ ir JONĄ KRIVICKĄ,
sukūrusius jaukų lietuvišką šeimos židinį, sveikina ir daug saulėtų dienų linki
K.L.K. Mot. Dr-jos Toronto sk. V-ba ir Mergaičių Sekcija.

Mielus
E. RAČKAUSKAITĘ ir V. KAIRĮ,
sukūrusius lietuvišką šeimos židinį, nuoširdžiai sveikiname
Linda-Lydija Geldutienė, Povilas Petrulionis ir Pranas Čečys.

Mielą prietelių
MYKOLĄ ŽALIAUSKĄ ir p. MONIKĄ ŠABONAITĘ
taip pat
p. VACLOVĄ JONYNĄ ir p. METĄ MAZURKEVIČIŪTĘ,
sukūrusius lietuviškus šeimos židinius, sveikina ir malonaus gyvenimo linki
M. ir P. Kuzmickai.

Mielą Colegą
KOSTĄ STARINSKĄ ir p. IRENĄ BELZINSKAITĘ,
sukūrus lietuvišką šeimos židinį, sveikina
Jonas Tumosas.

Mielus
METĄ MAZURKEVIČIŪTĘ ir VACLOVĄ JONYNĄ,
MONIKĄ ŠABONAITĘ ir MIKĄ ŽALIAUSKĄ,
sukūrusius lietuvišką šeimą, nuoširdžiai sveikinu
Pr. Šukevičius.

SKUBIAI PARDUODAMI NAMAI

Bloor—High Park
Atskiras, moderniai, komfortiškai ir švariai įrengtas, 8 kambarių, šildymas vandeniu ir alyva, parketas, sklypas 25x135, bendras įvažiavimas, aplink medžiai. Kaina $17.700, įmokėjimas $6.800

High Park—Bloor
Atskiras, 11 kambarių, vandeniu alyva apšildomas, parketas, 3 vonios (4 dalių), dvigubas garažas, sklypas 40x160. Apie $24.500, įmokėjimas $10.000.

High Park—Sunnyside
Atskiras ideališkas namas 2 šeimoms, dviejuose augštuose po 5 kamb. ir apšildomas vandeniu. Atskiri įėjimai, parketas. Dvi modernios vonios (4 dalių). Slypas perdalintas. Dvi krosnys šildymui vandeniu, trys garažai, mūriniai. Kaina $18.000, įmokėjimas $7.000. Į kainą įskaityta 2 elektr. šaldytuvai ir 2 elektrinės plytos.

Bloor—Avenue
Pusiau atskiras, geram stovy, 8 kambarių, parketas I augšte, oru ir anglim apšildomas, rūsy kambarys, kiekvienam augšte virtuvės. $10.500, įmokėti $3.000.

Queen—Dundas g-vėse
Įvairaus dydžio restoranai.
Tamstų pasirinkimui turime namų įvairiuose rajonuose ir įvairia kaina. Kreiptis nuo 10-9 v. v.

J. KAŠKELIS
575 Queen St. W. (prie Bathurst)
R. TESLIA REAL ESTATE
Tel. WA 2648, WA 2647, WA 2646

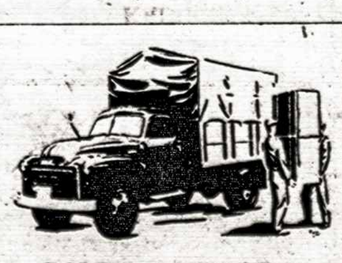

BALTIC CARTAGE & MOVERS
pergabena baldus, specialistas pervežti šaldytuvus. Transportas visų rūšių. Didelis sunkvežimis.
Informacijų kreiptis OL. 1403
9 Delaware Ave., Toronto, Ont
24 valandų tarnyba.

MONTREAL, Que.

Vasario 16 mokykla paminėjo tą pačią dieną parapijos salėje, dalyvaujant mokyklos globėjui klebonui kun. Kubiliui, kapelionui kun. Dr. Pečkiui, mokytojams, mokiniams ir tėvams.

Minėjimas buvo pradėtas giesme "Marija, Marija". Paskaitą skaitė kun. Dr. Pečkys. Programą atliko mokyklos mokiniai. Deklamavo Knystautas Emilis, Pakulytė Silvija labai gražiai paskaitė "Pilkasis berniukas" Vaičiulaičio, Šipelytė Ina deklamavo, pianinu skambino Urbonas R., Lukoševičiūtė Aušra, pritariant mergaičių chorui. Šipelis Vitolis, deklamavo: Navikėnas R., Stankaitis Ged., Kuncevičius Kliaudijus, Zubaitė Danutė, Keturka Ant., Jauniutė Nijolė.

Minutės susikaupimu buvo pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Ta proga buvo nusifotografuota, o kun. Kubilius visiems mokiniams davė nemokamai bilietus į kiną. A.A.

ALOKo rinkliavos apyskaita

Montrealio L. Org. K-tas pravedęs 1951 m. spalių, lapkričio ir gruodžio mėn. pinigų rinkliavą Vokietijoje pasilikusiems lietuviams šelpti, per savo narius ir pavieniems asmenims talkininkaujant, surinko $398.50. Ši suma paskirstyta sekančiai: Lietuvių Raudonajam Kryžiui Vokietijoje pasiųsta $298.12, pavieniams asmenims Vokietijoje $21.13 ir Austrijos Lietuvių Bendruomenės pirmininko Glionerto Silvestro vardu Austrijos lietuviams $84.25. Viso išsiųsta (įskaitant persiunt. išlaidas) $398.50.

A. Sungailienė,
M. Ap. LOKo iždininkė.

— Šeštadienį, kovo 1 d. 7 val. p.p. ruošiama tradicinė Šv. Kazimiero parapijos vakarienė su programa, dovanomis ir tt. — parapijos salėje.

— Vasario 16 paminėti Šv. Kazimiero klebonas J. Bobinas ir choro vedėjas K. Žižiūnas suruošė vasario 17 d. per radijo stotį CHLP pusės valandos lietuvišką radijo programėlę, kurios metu parap. choras sudainavo visą eilę lietuviškų dainų, o klebonas pasakė kalbas lietuviškai ir prancūziškai. Choro vedėjas parinko nemažą skaičių taip Lietuvos, taip Amerikos lietuvių kompozitorių dainų ir vieną savo.

— Estai minėjo savo nepriklausomybės sukaktį kalbų ir dainų programa Montrealio High School salėje ir baliumi Victoria salėje, Westmounte — vasario 23 d.

— Vasario 23 d. įvyko net trys vedybinių sukaktuvių minėjimai. Šv. Kazimiero par. salėje buvo suruošta 25 metų minėjimas Antanui Šmitui ir žmonai, atsilankė apie 150 draugų. Verdune apie 80 draugų dalyvavo 30 metų vedybinių sukaktuvių minėjime S. Matusevičiams, o privačiai Rosemounte buvo suruošta 25 metų minėjimas pp. Norgelams. Čia dalyvavo apie 50 draugų.

— Regis vestuvių varpai netrukus skambins dviem Šv. Kazimiero parapijos choristėm: p-lei F. Žižiūnaitei, vargonininko dukteriai, ir p-lei Elenai Vaišvilaitei, parapijos komiteto nario dukrai.

— Kovo 2 d. Montrealio Lietuvių Dramos Teatras pakartos A. Rūko "Bubulis ir Dundulis", Gesu salėje. Pakartojimas padės išspręsti klausimą, ar apsimoka (finansiniai) du kartu tą patį vaidinimą statyti Montrealio lietuviams.

— Šv. Kazimiero parap. per kleboną J. Bobiną davė $100 Kanados Skautų katalikiškų tuntų naudai. Auką priėmė asmeniškai pas kleboną atsilankęs vyskupijos kan. Drouin.

— Vilasaliečiai Juozas ir Ona Kuprevičiai susilaukė gražios staigmenos savo 20 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Gražus draugų būrelis—apie 130 asmenų, — Aušros Vartų parapijos salėje suruošė gražų pobūvį. Jubiliatą sveikino rengėjų vardu J. Leknickas, Aušros Vartų parapijos kleb. kun. J. Kubilius, Šv. Kazimiero parapijos kleb. J. Bobinas, "NL" — J. Kardelis, LOKo pirm. P. Juškevičienė, P. Rudinskas, G. Rukšėnas, A. Navickas, Kiškis ir kt. Raštu — Kilmonis iš Kalifornijos.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
314 BATHURST ST.
Toronto
Tel. EM. 4-7146
Namų adr.: 6 Marshall St.
Tel. LL. 5769
Kalbamos valandos:
Kasdien nuo 11-12 val., 2-4 val. po pietų ir 7-9 val. vak. Šeštadieniais nuo 12 iki 3 val. p.p. Sekmadien., pagal susitarimą.

Dr. Peter MORKIS
PERKĖLĖ
savo dantų kabinetą į
1082 BLOOR ST. W.
(į rytus nuo Dufferin St.)
Tel. OL. 4451. Toronto 4, Ont.

KINO "CENTRE" **772 Dundas St. W. Toronto**
Kasdien nuo 6 val. vak. **Jaukiai apšildyta — grynas oras**

Ketvirtadienį — šeštadienį, vasario 28, 29 ir kovo 1 d.
1. CINDERELLA — spalvota — Walt Disney
2. BODYHOLD — Willard Parker, Lola Albright

Pirmadienį — trečiadienį, kovo 3, 4, 5 d.
1. GREEN DOLPHIN STREET — Lana Turner, Van Heflin
2. HAYFOOT — Jimmy Rogers, Noah Beery, Jr.

LINKSMI IR ĮDOMŪS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

Lietuvis pigiai perveža baldus,
bagažą, prekes ir kit.
VEŽAMA IR Į PROVINCIJĄ.
Kreiptis:
235 Pacific Ave., Toronto, Ont.
Telefonas MU. 1214

Didelės nuolaidos automobiliams — naudokitės proga!

Jeigu nori, kad Tavo automobilis nenustotų savo vertės, pirk tik su "RED SEAL CONTINENTAL" motoru.

Tik mes parduodame be jokio laukimo ir be nereikalingų išlaidų, tiesiai iš dirbtuvės pigesnėmis kainomis geriausius, patogiausius ir ekonomiškiausius su tais "RED SEAL CONTINENTAL" motorais automobilius.

Mes taip pat keičiame Jūsų vartotus automobilius, įvertindami juos augščiausiomis kainomis, į 1952 metų KAISER "VIRGINIAN" ir HENRY J. "VAGABOND".

Taigi, pirkdamas atomobilį, sukvežimį kreipkis tik į savo agentą

JONAS KLIORIKAITIS
274 CLINTON ST. TORONTO, ONTARIO **Tel. KE. 8424**

AR JŪS PAGEIDAUJATE PIRKTI NAMUS?

1. $3.500 įmokėti. Garden gatvėje prie High Parko, 7 kambariai, vandeniu apšildomas. Viso prašoma $12.000. Nuolaida didesniam įmokėjimui. (Kreiptis pas Garbenį).
2. $4.000 įmokėti, Rusholme rajone (prie Dundas), atskiras namas, vandeniu apšildomas, 10 kambarių, du atskiri įėjimai (duplex). Pilna kaina apie $11.000. (Klausti pas W. Andrijauską).
3. $6.000 įmokėti, Sunnyside g-vėje, atskiras namas, 7 kambariai, du mūriniai garažai, alyva apšildomas, kaina $16.000. (Skambinti Andrijauskui arba Garbeniui).
4. $15.500, Bloor-Lansdowne, 10 kambarių, karštu vandeniu alyva apšildomas, didelis sklypas, su gera dirbtuve ir garažu, tinka pramonininkui, įmokėti $6.500. (Klausti pas Garbenį ar Andrijauską).

Kreiptis: A. GARBENIS — vakarais — HY. 1543
arba V. ANDREJAUSKAS-Andrews

H. M. DAVY & Co
REAL ESTATE BROKERS
105 RONCESVALLES AVE.
TELEF. LA. 2763 arba LA. 6101